

INA GRUPA i

INA – INDUSTRIJA NAFTE, d.d.

**Konsolidirani i odvojeni
financijski izvještaji za godinu završenu
na dan 31. prosinca 2018. godine
zajedno s izvještajem neovisnog revizora**

Sadržaj

	<i>Stranica</i>
Odgovornost za financijske izvještaje	1
Izveštaj neovisnog revizora	2
Konsolidirani račun dobiti i gubitka INA Grupe	8
Konsolidirani izvještaj o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti INA Grupe	9
Odvojeni račun dobiti i gubitka INA, d.d.	10
Odvojeni izvještaj o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti INA, d.d.	11
Konsolidirani izvještaj o financijskom položaju INA Grupe	12
Odvojeni izvještaj o financijskom položaju INA, d.d.	14
Konsolidirani izvještaj o promjenama kapitala INA Grupe	16
Odvojeni izvještaj o promjenama kapitala INA, d.d.	17
Konsolidirani izvještaj o novčanim tokovima INA Grupe	18
Odvojeni izvještaj o novčanim tokovima INA, d.d.	20
Bilješke uz financijske izvještaje	22

Odgovornost za financijske izvještaje

Temeljem Zakona o računovodstvu Republike Hrvatske, Uprava je dužna osigurati da financijski izvještaji za svaku financijsku godinu budu pripremljeni u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja („MSFI“), koje je usvojila Europska unija, tako da daju istinitu i objektivnu sliku financijskog stanja i rezultata poslovanja društva INA-Industrija nafte, d.d. (u nastavku „Društvo“) i njegovih ovisnih društava (u nastavku „Grupa“) za to razdoblje.

Nakon provedenih istraživanja, Uprava razumno očekuje da Društvo i Grupa imaju odgovarajuća sredstva za nastavak poslovanja u doglednoj budućnosti. Iz navedenog razloga, Uprava i dalje prihvaća načelo nastavka poslovanja pri izradi financijskih izvještaja.

Pri izradi konsolidiranih i odvojenih financijskih izvještaja Uprava je odgovorna za:

- odabir i potom dosljednu primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika;
- razumnu i razboritu prosudbu i procjenu;
- primjenu važećih računovodstvenih standarda te
- pripremu financijskih izvještaja po načelu nastavka poslovanja.

Uprava je odgovorna za vođenje ispravnih računovodstvenih evidencija, koje će u bilo koje doba s prihvatljivom točnošću odražavati financijski položaj Društva i Grupe, kao i njihovu usklađenost s hrvatskim Zakonom o računovodstvu. Uprava je, također, odgovorna za čuvanje imovine Društva i Grupe, pa stoga i za poduzimanje razumnih mjera da bi se spriječile i otkrile pronevjere i ostale nezakonitosti.

Potpisao u ime Društva i Grupe:

Sándor Fasimon, predsjednik Uprave INA, d.d.

Niko Dalić, član Uprave

Ivan Krešić, član Uprave

Zsolt Pethő, član Uprave

Ákos Székely, član Uprave

Davor Mayer, član Uprave

INA - Industrija nafte, d.d.
Avenija Većeslava Holjevca 10
10000 Zagreb
Republika Hrvatska

13. ožujka 2019. godine

IZVJEŠĆE NEOVISNOG REVIZORA

Dioničarima društva INA - Industrija nafte, d.d.

Izvješće o reviziji godišnjih odvojenih i konsolidiranih financijskih izvještaja

Mišljenje

Obavili smo reviziju godišnjih odvojenih financijskih izvještaja Društva INA - Industrija nafte, d.d. („Društvo“) i konsolidiranih financijskih izvještaja društva INA - Industrija nafte, d.d. i njemu ovisnih društava (zajedno - „Grupa“), koji obuhvaćaju odvojeni i konsolidirani izvještaj o financijskom položaju na 31. prosinca 2018., odvojeni i konsolidirani račun dobiti i gubitka, odvojeni i konsolidirani izvještaj o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti, odvojeni i konsolidirani izvještaj o promjenama kapitala, odvojeni i konsolidirani izvještaj o novčanim tokovima za tada završenu godinu te bilješke uz odvojene i konsolidirane financijske izvještaje, uključujući i sažetak značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju, priloženi godišnji odvojeni i konsolidirani financijski izvještaji istinito i fer prikazuju odvojeni i konsolidirani financijski položaj Društva i Grupe na 31. prosinca 2018., njihovu odvojenu i konsolidiranu financijsku uspješnost i odvojene i konsolidirane novčane tokove za tada završenu godinu u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja, usvojenima od EU („MSFI-ima, usvojenima od EU“).

Osnova za mišljenje

Obavili smo našu reviziju u skladu s Međunarodnim revizijskim standardima (MRevS-ima). Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u našem izvješću neovisnog revizora *u odjeljku o revizorovim odgovornostima* za reviziju odvojenih i konsolidiranih godišnjih financijskih izvještaja. Neovisni smo od Društva i Grupe u skladu s Kodeksom etike za profesionalne računovođe (IESBA Kodeks) i ispunili smo naše ostale etičke odgovornosti u skladu s IESBA Kodeksom. Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo dobili dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje.

Ključna revizijska pitanja

Ključna revizijska pitanja su ona pitanja koja su bila, po našoj profesionalnoj prosudbi, od najveće važnosti za našu reviziju godišnjih odvojenih i konsolidiranih financijskih izvještaja tekućeg razdoblja. Tim pitanjima smo se bavili u kontekstu naše revizije godišnjih odvojenih i konsolidiranih financijskih izvještaja kao cjeline i pri formiranju našeg mišljenja o njima, i mi ne dajemo zasebno mišljenje o tim pitanjima. Za svako pitanje u nastavku, opis o tome kako se naša revizija bavila tim pitanjima, pripremljen je u tom kontekstu. Ispunili smo obveze opisane u *Odgovornosti revizora za reviziju odvojenih i konsolidiranih financijskih izvještaja*, uključujući i ta pitanja. Sukladno tome, naša revizija uključuje obavljanje postupaka dizajniranih da odgovore na našu procjenu rizika pogrešnog prikaza u odvojenim i konsolidiranim financijskim izvještajima. Rezultati naših revizijskih postupaka, uključujući provedene postupke za rješavanje pitanja u nastavku, daju osnovu za izražavanje našeg mišljenja o ovim odvojenim i konsolidiranim financijskim izvještajima.

Ključno revizijsko pitanje	Kako smo adresirali ključno revizijsko pitanje
<p>Procjena rezervi ugljikovodika</p> <p>Opis ključnih prosudbi i procjena u vezi s procjenom rezervi ugljikovodika uključen je u Bilješci 3 Značajne računovodstvene prosudbe i procjene u odvojenim i konsolidiranim financijskim izvještajima.</p> <p>Procjena rezervi ugljikovodika uključuje značajnu razinu prosudbe zbog tehničke neizvjesnosti u procjeni količine rezervi i složenih ugovornih odnosa koji određuju udio Društva i Grupe u utvrđenim količinama. Rezerve ugljikovodika ključni su pokazatelj budućeg potencijala uspješnosti poslovanja Društva i Grupe i utječu na značajne iznose u odvojenom i konsolidiranom izvještaju o financijskom položaju i odvojenom i konsolidiranom računu dobiti i gubitka. Stoga vjerujemo da je procjena rezervi ugljikovodika ključno revizijsko pitanje.</p>	<p>Revizorski postupci uključivali su razumijevanje procesa određivanja rezervi ugljikovodika i razumijevanje kontrola implementiranih u procesu. Također smo ocijenili sposobnost i objektivnost tehničkih stručnjaka kako bi procijenili posjeduju li odgovarajuće kvalifikacije potrebne za procjenu rezervi ugljikovodika. Postavili smo specifičan upit menadžmentu Društva u odnosu na usklađenost korištene metodologije procjene rezervi ugljikovodika u skladu s metodologijom korištenom prethodne godine.</p> <p>Proveli smo testove detalja i za značajne promjene u volumenu rezervi testirali smo je li korištena odgovarajuća metodologija te jesu li korištene pretpostavke razumne i podržane odgovarajućim informacijama prikupljenim od menadžmenta. Također, proveli smo analitičke postupke kretanja rezervi ugljikovodika tijekom godine te smo potvrdili da su sve značajne promjene odobrene od strane „Odbora za rezerve i resurse“ te u skladu s našim očekivanjem.</p> <p>Također, procijenili smo adekvatnost objava u odvojenim i konsolidiranim financijskim izvještajima i da li su u skladu sa zahtjevima MSFI-ja, kako su usvojeni od strane EU.</p>
<p>Umanjenje vrijednosti dugotrajne imovine Društva i Grupe</p> <p>Umanjenje vrijednosti dugotrajne imovine Društva i Grupe objavljeno je u Bilješci 6 Amortizacija i umanjeње imovine te u odgovarajućim bilješkama u odvojenim i konsolidiranim financijskim izvještajima; opis računovodstvenih politika i ključnih prosudbi i procjena uključeni su u Bilješci 2 Računovodstvene politike i Bilješci 3 Značajne računovodstvene prosudbe i procjene.</p> <p>Kretanje cijena nafte i plina može značajno utjecati na knjigovodstvenu vrijednost dugotrajne imovine Društva i Grupe, uključujući imovinu segmenta istraživanja nafte i plina na kopnu i moru, imovinu rafinerijske prerade te segmenta maloprodaje kao i <i>goodwill</i>. Značajan i brzi pad cijena u kratkom roku također brzo utječe na poslovanje i novčane tokove Društva i Grupe.</p>	<p>Revizorski postupci uključivali su razumijevanje procesa ocjenjivanja knjigovodstvene vrijednosti dugotrajne imovine Društva i Grupe kao i razumijevanje postavljenih kontrola i njihovu učinkovitost unutar procesa. Pregledali smo metodologiju korištenu od strane menadžmenta prilikom procjene knjigovodstvene vrijednosti dugotrajne imovine kako bi potvrdili je li u skladu s računovodstvenim standardima te da se dosljedno primjenjuje. Za imovinu segmenta istraživanja nafte i plina, rafinerijske prerade te imovinu segmenta maloprodaje, gdje nisu identificirani pokazatelji umanjeња vrijednosti od strane Društva i Grupe, ocijenili smo sposobnost menadžmenta vezano uz procjenu umanjeња imovine uspoređujući korištene pretpostavke u prošloj godini s ostvarenim rezultatima u tekućoj godini.</p>

Ključno revizijsko pitanje	Kako smo adresirali ključno revizijsko pitanje
<p>Umanjenje vrijednosti dugotrajne imovine Grupe i Društva (nastavak)</p> <p>Zbog složenosti i korištenja prosudbe u ocjenjivanju pokazatelja umanjenja vrijednosti i složenosti modela, smatramo kako je umanjenje vrijednosti dugotrajne imovine Društva i Grupe ključno revizijsko pitanje.</p>	<p>Nadalje, ocijenili smo korištene pretpostavke prilikom ocjene pokazatelja umanjenja vrijednosti i testirali jesu li korištene pretpostavke u skladu s ostvarenim rezultatima u tekućoj godini, ostvarenim rezultatima u industriji i u skladu s očekivanjima Društva i Grupe za ključne pretpostavke korištene u modelima umanjenja vrijednosti.</p> <p>Vezano uz provedene testove umanjenja vrijednosti, koristili smo vanjske podatke u ocjeni i potvrdi pretpostavki prilikom analize umanjenja vrijednosti od kojih se najvažniji odnose na buduće cijene nafte, količine rezervi i resursa i diskontnu stopu. Proveli smo revizorske postupke koji se odnose na provjeru matematičke točnosti modela umanjenja vrijednosti, analizu osjetljivosti, ocijenili smo primjerenost korištene diskontne stope u kalkulaciji uz pomoć stručnjaka te postupke koji se odnose na ocjenu cjelovitosti troškova umanjenja vrijednosti.</p> <p>Također, procijenili smo adekvatnost objava u odvojenim i konsolidiranim financijskim izvještajima te njihovu usklađenost s MSFI-ima, kako su usvojeni od strane EU.</p>
<p>Procjena rezerviranja za napuštanje polja (dekomisija)</p> <p>Rezerviranja koja se odnose na obvezu za napuštanje polja objavljena su u Bilješci 29 Rezerviranja odvojenih i konsolidiranih financijskih izvještaja; opis računovodstvenih politika te ključnih prosudbi i procjena uključeni su u Bilješci 2 Računovodstvene politike i Bilješci 3 Značajne računovodstvene prosudbe i procjene.</p> <p>Menadžment razmatra iznose rezerviranja za napuštanje polja na godišnjoj razini. Razmatranje uključuje pregled utjecaja promjena u propisima, očekivani pristup menadžmenta glede obveza za napuštanje polja, procjenu troškova i diskontnu stopu. Imovina dekomisije se knjiži u iznosu koji odgovara procijenjenom iznosu rezerviranja koji se također amortizira kao dio troška imovine. Svaka promjena sadašnje vrijednosti procijenjenih troškova napuštanja polja odražava se na iznos rezerviranja i na iznos imovine dekomisije. Izračun iznosa rezerviranja za napuštanje polja zahtijeva značajnu prosudbu menadžmenta zbog inherentne složenosti procjene budućih troškova i stoga se smatra ključnim revizijskim pitanjem.</p>	<p>Revizorski postupci uključivali su razumijevanje zakonske ili izvedene obveze u vezi s napuštanjem polja na temelju ugovornog odnosa i relevantnih pravnih odredbi kako bi potvrdili prikladnost procijenjenih troškova. Prikupili smo kalkulaciju izračuna rezerviranja za napuštanje polja od Društva i Grupe i testirali da su uključena sva polja, provjerili smo prikladnost korištene diskontne stope, testirali smo stvarno nastale troškove tijekom tekućeg obračunskog razdoblja, potvrdili da su iznosi rezerviranja u skladu sa stvarno nastalim troškovima za pojedinu grupu imovine te smo provjerili da je procijenjena godina napuštanja polja usklađena s procjenom rezervi ugljikovodika. Kao dio provedenih revizorskih postupaka, ocijenili smo sposobnost i objektivnost stručnjaka Društva i Grupe koji sudjeluju pri izradi procjene troškova napuštanja polja.</p> <p>Također, procijenili smo adekvatnost objava u odvojenim i konsolidiranim financijskim izvještajima te njihovu usklađenost s MSFI-ja, kako su usvojeni od strane EU.</p>

Ostale informacije u Godišnjem izvješću Društva i Grupe za 2018. godinu

Uprava je odgovorna za ostale informacije. Osim odvojenih i konsolidiranih financijskih izvještaja i izvješća neovisnog revizora, Ostale informacije sadrže informacije uključene u Godišnje izvješće koje sadrži Izvješće posloводства, Izjavu o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja i Izvješće o plaćanjima javnom sektoru. Naše mišljenje o odvojenim i konsolidiranim godišnjim financijskim izvještajima ne obuhvaća Ostale informacije. Očekujemo da će nam Godišnje izvješće Društva i Grupe za 2018. godinu biti dostavljeno nakon datuma ovog revizorskog mišljenja.

Naše mišljenje o odvojenim i konsolidiranim financijskim izvještajima ne obuhvaća ostale informacije te o njima nećemo izraziti nikakav oblik izražavanja uvjerenja.

U vezi s našom revizijom godišnjih odvojenih i konsolidiranih financijskih izvještaja, naša je odgovornost pročitati ostale informacije kad postanu dostupne i, u provođenju toga, razmotriti jesu li ostale informacije značajno proturječne godišnjim odvojenim i konsolidiranim financijskim izvještajima ili našim saznanjima stečenim u reviziji ili se drugačije čini da su značajno pogrešno prikazane.

Odgovornosti uprave i Revizorskog odbora za godišnje odvojene i konsolidirane financijske izvještaje

Uprava je odgovorna za sastavljanje godišnjih odvojenih i konsolidiranih financijskih izvještaja koji daju istinit i fer prikaz u skladu s MSFI-ima, usvojenima od EU i za one interne kontrole za koje uprava odredi da su potrebne za omogućavanje sastavljanja godišnjih odvojenih i konsolidiranih financijskih izvještaja koji su bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prijevare ili pogreške.

U sastavljanju godišnjih odvojenih i konsolidiranih financijskih izvještaja, uprava je odgovorna za procjenjivanje sposobnosti Društva i Grupe da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem, objavljivanje, ako je primjenjivo, pitanja povezanih s vremenski neograničenim poslovanjem i korištenjem računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja, osim ako uprava ili namjerava likvidirati Društvo i Grupu ili prekinuti poslovanje ili nema realne alternative nego da to učini.

Revizorski odbor je odgovoran za nadziranje procesa financijskog izvještavanja kojeg je ustanovilo Društvo i Grupa.

Odgovornosti revizora za reviziju godišnjih odvojenih i konsolidiranih financijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome jesu li godišnji odvojeni i konsolidirani financijski izvještaji kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prijevare ili pogreške i izdati izvješće neovisnog revizora koje uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu s MRevS-ima uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prijevare ili pogreške i smatraju se značajni ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili u zbroju, utječu na ekonomske odluke korisnika donijete na osnovi tih godišnjih odvojenih i konsolidiranih financijskih izvještaja.

Kao sastavni dio revizije u skladu s MRevS-ima, stvaramo profesionalne prosudbe i održavamo profesionalni skepticizam tijekom revizije. Mi također:

- Prepoznamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikaza godišnjih odvojenih i konsolidiranih financijskih izvještaja, zbog prijevare ili pogreške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dostatni i primjereni da

osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikaza nastalog uslijed prijave je veći od rizika nastalog uslijed pogreške, jer prijava može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno ispuštanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje internih kontrola.

- Stječemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u danim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o učinkovitosti internih kontrola Društva i Grupe.
- Ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je stvorila uprava.
- Zaključujemo o primjerenosti korištene računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja koju koristi uprava i, temeljeno na pribavljenim revizijskim dokazima, zaključujemo o tome postoji li značajna neizvjesnost u vezi s događajima ili okolnostima koji mogu stvarati značajnu sumnju u sposobnost Društva i Grupe da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem. Ako zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, od nas se zahtijeva da skrenemo pozornost u našem izvješću neovisnog revizora na povezane objave u godišnjim odvojenim i konsolidiranim financijskim izvještajima ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, da modificiramo naše mišljenje. Naši zaključci se temelje na revizijskim dokazima pribavljenim sve do datuma našeg izvješća neovisnog revizora. Međutim, budući događaji ili uvjeti mogu uzrokovati da Društvo i Grupa ne bude u mogućnosti nastaviti s vremenski neograničenim poslovanjem.
- Ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj godišnjih odvojenih konsolidiranih financijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li godišnji odvojeni i konsolidirani financijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.
- Pribavljamo dovoljno odgovarajućih revizijskih dokaza u vezi financijskih informacija subjekata ili poslovnih aktivnosti unutar grupe za izražavanje mišljenja o konsolidiranim financijskim izvještajima. Mi smo odgovorni za usmjeravanje, nadzor i izvedbu grupne revizije. Jedini smo odgovorni za izražavanje našeg mišljenja.

Mi komuniciramo s Revizorskim odborom u vezi s, između ostalih pitanja, planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i u vezi sa značajnim nedostacima u internim kontrolama koji su otkriveni tijekom naše revizije.

Mi također dajemo izjavu Revizorskom odboru da smo postupili u skladu s relevantnim etičkim zahtjevima u vezi s neovisnošću i da ćemo komunicirati s njima o svim odnosima i drugim pitanjima za koja se može razumno smatrati da utječu na našu neovisnost, kao i, gdje je primjenjivo, o povezanim zaštitama.

Između pitanja o kojima se komunicira s Revizorskim odborom, mi određujemo ona pitanja koja su od najveće važnosti u reviziji godišnjih odvojenih i konsolidiranih financijskih izvještaja tekućeg razdoblja i stoga su ključna revizijska pitanja. Mi opisujemo ta pitanja u našem izvješću neovisnog revizora, osim ako zakon ili regulativa sprječava javno objavljivanje pitanja ili kada odlučimo, u iznimno rijetkim okolnostima, da pitanje ne treba objaviti u našem izvješću neovisnog revizora jer se razumno može očekivati da bi negativne posljedice objave nadmašile dobrobiti javnog interesa od takve objave.

Izvešće o ostalim pravnim i regulatornim zahtjevima

U skladu s člankom 10. stavka 2. Uredbe (EU) br. 537/2014 Europskog parlamenta i Vijeća, u našem Izvešću neovisnog revizora dajemo sljedeće informacije koje su potrebne nastavno na zahtjeve MRevS:

Imenovanje revizora i razdoblje angažmana

Inicijalno smo imenovani revizorom Društva od strane Glavne skupštine dioničara 24. lipnja 2014. te je naš neprekidan angažman trajao 5 godina.

Dosljednost s Dodatnim izvještajem Revizorskom odboru

Potvrđujemo da je naše revizorsko mišljenje o odvojenim i konsolidiranim financijskim izvještajima u skladu s dodatnim izvješćem Revizorskom odboru Društva koji smo izdali na 13. ožujka 2019. u skladu s člankom 11. Uredbe (EU) br. 537/2014 Europskog Parlamenta i Vijeća.

Pružanje nereviziranih usluga

Izjavljujemo da Društvu i njegovim kontroliranim tvrtkama u Europskoj Uniji nismo pružali zabranjene nerevizirane usluge navedene u članku 5. stavka 1. Uredbe (EU) br. 537/2014 Europskog parlamenta i Vijeća. Nadalje, nismo pružili ni ostale nerevizirane usluge Društvu i njegovim kontroliranim tvrtkama koje nisu objavljene u odvojenim i konsolidiranim financijskim izvještajima.

Izveštaj o regulatornim izvještajima

Angažirani partner u reviziji koja ima za posljedicu ovo izvješće neovisnog revizora je Berislav Horvat.

ERNST & YOUNG

d.o.o.

Zagreb, Radnička cesta 50

Berislav Horvat, Predsjednik uprave i ovlašteni revizor

Ernst & Young d.o.o.
Radnička cesta 50
10000 Zagreb
Republika Hrvatska

13. ožujka 2019. godine

INA - INDUSTRIJA NAFTE, d.d.
 Konsolidirani račun dobiti i gubitka INA Grupe
 Za godinu završenu na dan 31. prosinca 2018. godine
 (svi iznosi su prikazani u milijunima kuna)

	Bilješka	Za godinu završenu	Za godinu završenu
		31. prosinca 2018.	31. prosinca 2017.
Prihodi od ugovora s kupcima	4	22.349	18.582
Kapitalizirana vrijednost vlastitih aktivnosti		416	327
Ostali poslovni prihodi	5	529	174
Prihodi iz osnovne djelatnosti		23.294	19.083
Promjene stanja zaliha gotovih proizvoda i nedovršene proizvodnje		365	274
Troškovi sirovina, materijala i energije		(12.033)	(9.061)
Amortizacija i umanjenje vrijednosti (neto)	6	(1.802)	(1.955)
Ostali materijalni troškovi		(2.188)	(1.871)
Nematerijalni troškovi		(569)	(466)
Troškovi osoblja	7	(1.927)	(1.803)
Nabavna vrijednost prodane robe		(3.605)	(2.942)
Vrijednosna usklađenja (neto)	8	165	8
Rezerviranja za troškove i rizike (neto)	9	(13)	151
Rashodi iz osnovne djelatnosti		(21.607)	(17.665)
Dobit iz osnovne djelatnosti		1.687	1.418
Financijski prihodi	10	54	452
Financijski rashodi	10	(221)	(306)
Neto (gubitak)/dobitak iz financijskih aktivnosti		(167)	146
Dobit prije oporezivanja		1.520	1.564
Trošak poreza na dobit	11	(343)	(342)
Dobit tekuće godine		1.177	1.222
Pripisivo:			
Vlasnicima Društva		1.178	1.220
Vlasnicima nekontrolirajućih udjela		(1)	2
		1.177	1.222
Dobitak po dionici			
Osnovna i razrijeđena dobit po dionici (kuna po dionici)	12	117,75	121,99

Priložene računovodstvene politike i bilješke sastavni su dio ovog konsolidiranog računa dobiti i gubitka.

INA - INDUSTRIJA NAFTE, d.d.
 Konsolidirani izvještaj o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti INA Grupe
 Za godinu završenu na dan 31. prosinca 2018. godine
 (svi iznosi su prikazani u milijunima kuna)

	Bilješka	Za godinu završenu	Za godinu završenu
		31. prosinca 2018.	31. prosinca 2017.
Dobit tekuće godine		1.177	1.222
Ostala sveobuhvatna dobit umanjena za porez na dobit:			
<i>Stavke koje se kasnije ne prenose u dobit ili gubitak:</i>			
Sadašnja vrijednost obveza po definiranim naknadama	33	(1)	12
<i>Stavke koje se kasnije mogu prenijeti u dobit ili gubitak:</i>			
Tečajne razlike iz preračunavanja inozemnih dijelova poslovanja	33	29	(143)
Gubitak od dugotrajne financijske imovine	32	(154)	(10)
Ostali sveobuhvatni gubitak tekuće godine umanjen za porez na dobit		(126)	(141)
Ukupna sveobuhvatna dobit tekuće godine		1.051	1.081
Pripisivo:			
Vlasnicima Društva		1.052	1.079
Vlasnicima nekontrolirajućih udjela		(1)	2

Priložene računovodstvene politike i bilješke sastavni su dio ovog konsolidiranog izvještaja o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti.

INA - INDUSTRIJA NAFTE, d.d.

Odvojeni račun dobiti i gubitka INA, d.d.

Za godinu završenu na dan 31. prosinca 2018. godine

(svi iznosi su prikazani u milijunima kuna)

		Za godinu završenu	Za godinu završenu
	Bilješka	31. prosinca 2018.	31. prosinca 2017.
Prihodi od ugovora s kupcima	4	21.070	17.578
Kapitalizirana vrijednost vlastitih aktivnosti		14	10
Ostali poslovni prihodi	5	335	413
Prihodi iz osnovne djelatnosti		21.419	18.001
Promjene stanja zaliha gotovih proizvoda i nedovršene proizvodnje		364	288
Troškovi sirovina, materijala i energije		(11.819)	(8.816)
Amortizacija i umanjenje vrijednosti (neto)	6	(1.688)	(1.781)
Ostali materijalni troškovi		(2.162)	(1.881)
Nematerijalni troškovi		(787)	(700)
Troškovi osoblja	7	(950)	(909)
Nabavna vrijednost prodane robe		(3.169)	(2.666)
Vrijednosna usklađenja (neto)	8	162	18
Rezerviranja za troškove i rizike (neto)	9	(17)	146
Rashodi iz osnovne djelatnosti		(20.066)	(16.301)
Dobit iz osnovne djelatnosti		1.353	1.700
Financijski prihodi	10	505	384
Financijski rashodi	10	(201)	(310)
Neto dobitak iz financijskih aktivnosti		304	74
Dobit prije oporezivanja		1.657	1.774
Trošak poreza na dobit	11	(323)	(348)
Dobit tekuće godine		1.334	1.426

Priložene računovodstvene politike i bilješke sastavni su dio ovog odvojenog računa dobiti i gubitka.

INA - INDUSTRIJA NAFTE, d.d.

Odvojeni izvještaj o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti INA, d.d.

Za godinu završenu na dan 31. prosinca 2018. godine

(svi iznosi su prikazani u milijunima kuna)

		Za godinu završenu	Za godinu završenu
	Bilješka	31. prosinca 2018.	31. prosinca 2017.
Dobit tekuće godine		1.334	1.426
Ostala sveobuhvatna dobit umanjena za porez na dobit:			
<i>Stavke koje se kasnije ne prenose u dobit ili gubitak:</i>			
Sadašnja vrijednost obveza po definiranim naknadama	33	(1)	11
<i>Stavke koje se kasnije mogu prenijeti u dobit ili gubitak:</i>			
Tečajne razlike iz preračunavanja inozemnih dijelova poslovanja	33	47	(161)
Gubitak od dugotrajne financijske imovine	32	(154)	(10)
Ostali sveobuhvatni gubitak tekuće godine umanjen za porez na dobit		(108)	(160)
Ukupna sveobuhvatna dobit tekuće godine		1.226	1.266

Priložene računovodstvene politike i bilješke sastavni su dio ovog odvojenog izvještaja o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti.

AKTIVA	Bilješka	31. prosinca 2018.	31. prosinca 2017.
Dugotrajna imovina			
Nematerijalna imovina	13	644	570
Nekretnine, postrojenja i oprema	14	12.284	12.016
Ulaganja u pridružena društva i zajednički pothvati	16	150	-
Ostala ulaganja	17	16	13
Dugoročna potraživanja	18	732	96
Odgođena porezna imovina	11	1.199	1.451
Dugotrajna financijska imovina	19	479	665
Ukupno dugotrajna imovina		15.504	14.811
Kratkotrajna imovina			
Zalihe	20	2.645	2.264
Potraživanja od kupaca (neto)	21,36	1.837	1.393
Ostala potraživanja	22	121	210
Potraživanja za pretplaćeni porez na dobit		8	10
Ostala kratkotrajna imovina	23	174	139
Utržive vrijednosnice		27	-
Novac i novčani ekvivalenti	24	422	428
		5.234	4.444
Imovina namijenjena prodaji		4	8
Ukupno kratkotrajna imovina		5.238	4.452
UKUPNA IMOVINA		20.742	19.263

Priložene računovodstvene politike i bilješke sastavni su dio ovog konsolidiranog izvještaja o financijskom položaju.

INA - INDUSTRIJA NAFTE, d.d.

Konsolidirani izvještaj o financijskom položaju INA Grupe (nastavak)

Na dan 31. prosinca 2018. godine

(svi iznosi su prikazani u milijunima kuna)

PASIVA	Bilješka	31. prosinca 2018.	31. prosinca 2017.
Kapital i rezerve			
Upisani kapital	31	9.000	9.000
Zakonske rezerve		99	28
Rezerve fer vrijednosti	32	135	289
Ostale rezerve	33	1.544	1.516
Zadržana dobit	34	1.036	827
Udjeli vlasnika matičnog društva		11.814	11.660
Nekontrolirajući udjeli	35	9	(134)
UKUPNO KAPITAL		11.823	11.526
Dugoročne obveze			
Obveze po dugoročnim kreditima	27	4	122
Ostale dugoročne obveze	28	45	52
Otpremnine i jubilarne nagrade	30	77	73
Dugoročna rezerviranja	29	3.462	3.119
Odgođena porezna obveza	11	14	14
Ukupno dugoročne obveze		3.602	3.380
Kratkoročne obveze			
Obveze po bankovnim kreditima	25	1.962	1.581
Tekući dio obveza po dugoročnim kreditima	25	125	122
Obveze prema dobavljačima	26,36	1.720	1.171
Porezi i doprinosi	26	612	626
Ostale kratkoročne obveze	26	590	540
Otpremnine i jubilarne nagrade	30	5	5
Kratkoročna rezerviranja	29	303	312
Ukupno kratkoročne obveze		5.317	4.357
Ukupne obveze		8.919	7.737
UKUPNA PASIVA		20.742	19.263

Priložene računovodstvene politike i bilješke sastavni su dio ovog konsolidiranog izvještaja o financijskom položaju.

INA - INDUSTRIJA NAFTE, d.d.

Odvojeni izvještaj o financijskom položaju INA, d.d.

Na dan 31. prosinca 2018. godine

(svi iznosi su prikazani u milijunima kuna)

AKTIVA	Bilješka	31. prosinca 2018.	31. prosinca 2017.
Dugotrajna imovina			
Nematerijalna imovina	13	431	408
Nekretnine, postrojenja i oprema	14	10.586	10.578
Ulaganja u ovisna društva	15	1.960	1.079
Ulaganja u pridružena društva i zajednički pothvati	16	150	-
Ostala ulaganja	17	752	669
Dugoročna potraživanja	18	743	105
Odgođena poreza imovina	11	1.089	1.343
Dugotrajna financijska imovina	19	479	665
Ukupno dugotrajna imovina		16.190	14.847
Kratkotrajna imovina			
Zalihe	20	2.351	2.021
Interkompanijska potraživanja	36	256	225
Potraživanja od kupaca (neto)	21,36	1.490	1.118
Ostala potraživanja	22	73	144
Potraživanja za pretplaćeni porez na dobit		-	1
Ostala kratkotrajna imovina	23	165	494
Utržive vrijednosnice		27	-
Novac i novčani ekvivalenti	24	335	364
Ukupno kratkotrajna imovina		4.697	4.367
UKUPNA IMOVINA		20.887	19.214

Priložene računovodstvene politike i bilješke sastavni su dio ovog odvojenog izvještaja o financijskom položaju.

INA - INDUSTRIJA NAFTE, d.d.

Odvojeni izvještaj o financijskom položaju INA, d.d. (nastavak)

Na dan 31. prosinca 2018. godine

(svi iznosi su prikazani u milijunima kuna)

PASIVA	Bilješka	31. prosinca 2018.	31. prosinca 2017.
Kapital i rezerve			
Upisani kapital	31	9.000	9.000
Zakonske rezerve		99	28
Rezerve fer vrijednosti	32	135	289
Ostale rezerve	33	1.184	1.138
Zadržana dobit	34	1.934	1.426
UKUPNI KAPITAL		12.352	11.881
Dugoročne obveze			
Obveze po dugoročnim kreditima	27	-	122
Ostale dugoročne obveze	28	44	51
Otpremnine i jubilarne nagrade	30	33	31
Dugoročna rezerviranja	29	3.599	3.241
Ukupno dugoročne obveze		3.676	3.445
Kratkoročne obveze			
Obveze po bankovnim kreditima	25	1.767	1.359
Tekući dio obveza po dugoročnim kreditima	25	125	122
Obveze prema povezanim poduzećima	36	584	495
Obveze prema dobavljačima	26,36	1.242	787
Porezi i doprinosi	26	514	527
Ostale kratkoročne obveze	26	395	374
Otpremnine i jubilarne nagrade	30	3	3
Kratkoročna rezerviranja	29	229	221
Ukupno kratkoročne obveze		4.859	3.888
Ukupne obveze		8.535	7.333
UKUPNA PASIVA		20.887	19.214

Priložene računovodstvene politike i bilješke sastavni su dio ovog odvojenog izvještaja o financijskom položaju.

	Upisani kapital	Zakonske rezerve	Rezerve fer vrijednosti	Ostale rezerve	(Akumulirani gubitak)/ Zadržana dobit	Udjeli vlasnika matice	Nekontrolirajući udjeli	Ukupno
Stanje 1. siječnja 2017. godine	9.000	20	299	1.647	(233)	10.733	(136)	10.597
Prijenos sa zadržane dobiti na zakonske rezerve	-	8	-	-	(8)	-	-	-
Isplata dividendi	-	-	-	-	(152)	(152)	-	(152)
Podzbroj	9.000	28	299	1.647	(393)	10.581	(136)	10.445
Dobitak tekuće godine	-	-	-	-	1.220	1.220	2	1.222
Ostali sveobuhvatni gubitak, neto	-	-	(10)	(131)	-	(141)	-	(141)
Ukupni sveobuhvatni (gubitak)/dobitak za godinu	-	-	(10)	(131)	1.220	1.079	2	1.081
Stanje 31. prosinca 2017. godine	9.000	28	289	1.516	827	11.660	(134)	11.526
Ispravak početnog stana nastalog zbog promjene MSFI-a	-	-	-	-	58	58	-	58
Stanje 1. siječnja 2018. godine	9.000	28	289	1.516	885	11.718	(134)	11.584
Prijenos sa zadržane dobiti na zakonske rezerve	-	71	-	-	(71)	-	-	-
Isplata dividendi	-	-	-	-	(812)	(812)	-	(812)
Stjecanje nekontrolirajućeg interesa	-	-	-	-	(144)	(144)	144	-
Podzbroj	9.000	99	289	1.516	(142)	10.762	10	10.772
Dobitak tekuće godine	-	-	-	-	1.178	1.178	(1)	1.177
Ostali sveobuhvatni (gubitak)/dobitak, neto	-	-	(154)	28	-	(126)	-	(126)
Ukupni sveobuhvatni (gubitak)/dobitak za godinu	-	-	(154)	28	1.178	1.052	(1)	1.051
Stanje 31. prosinca 2018. godine	9.000	99	135	1.544	1.036	11.814	9	11.823

Priložene računovodstvene politike i bilješke sastavni su dio ovog konsolidiranog izvještaja o promjenama kapitala.

INA - INDUSTRIJA NAFTE, d.d.

Odvojeni izvještaj o promjenama kapitala INA, d.d.

Za godinu završenu na dan 31. prosinca 2018. godine

(svi iznosi su prikazani u milijunima kuna)

	Upisani kapital	Zakonske rezerve	Rezerve fer vrijednosti	Ostale rezerve	Zadržana dobit	Ukupno
Stanje 1. siječnja 2017. godine	9.000	20	299	1.288	160	10.767
Prijenos sa zadržane dobiti na zakonske rezerve	-	8	-	-	(8)	-
Isplata dividendi	-	-	-	-	(152)	(152)
Podzbroj	9.000	28	299	1.288	-	10.615
Dobitak tekuće godine	-	-	-	-	1.426	1.426
Ostali sveobuhvatni gubitak, neto	-	-	(10)	(150)	-	(160)
Ukupni sveobuhvatni (gubitak)/ dobitak za godinu	-	-	(10)	(150)	1.426	1.266
Stanje 31. prosinca 2017. godine	9.000	28	289	1.138	1.426	11.881
Ispravak početnog stana nastalog zbog promjene MSFI-a	-	-	-	-	57	57
Stanje 1. siječnja 2018. godine	9.000	28	289	1.138	1.483	11.938
Prijenos sa zadržane dobiti na zakonske rezerve	-	71	-	-	(71)	-
Isplata dividendi	-	-	-	-	(812)	(812)
Podzbroj	9.000	99	289	1.138	600	11.126
Dobitak tekuće godine	-	-	-	-	1.334	1.334
Ostala sveobuhvatni (gubitak)/dobitak, neto	-	-	(154)	46	-	(108)
Ukupni sveobuhvatni (gubitak)/ dobitak za godinu	-	-	(154)	46	1.334	1.226
Stanje 31. prosinca 2018. godine	9.000	99	135	1.184	1.934	12.352

Priložene računovodstvene politike i bilješke sastavni su dio ovog odvojenog izvještaja o promjenama kapitala.

INA - INDUSTRIJA NAFTE, d.d.
 Konsolidirani izvještaj o novčanim tokovima INA Grupe
 Za godinu završenu na dan 31. prosinca 2018. godine
 (svi iznosi su prikazani u milijunima kuna)

	Za godinu završenu	
	Bilješka	
	31. prosinca 2018.	31. prosinca 2017.
Dobit tekuće godine	1.177	1.222
Korigirano za:		
Amortizacija i umanjenje vrijednosti (neto)	1.802	1.955
Trošak poreza na dobit priznat u računu dobiti i gubitka	343	342
Vrijednosna usklađenja (neto)	(165)	(8)
Gubitak/(dobit) od prodaje nekretnina, postrojenja i opreme	3	(16)
Dobitak od stjecanja ovisnog društva	(291)	-
Gubitak/(dobit) od tečajnih razlika	45	(223)
Rashodi od kamata (neto)	26	45
Ostali financijski rashodi priznati u računu dobiti i gubitka	58	11
Smanjenje rezerviranja	(23)	(155)
Kamate za napuštanje proizvodnih polja i ostalih rezerviranja	62	21
Neto gubitak od derivativnih financijskih instrumenata	96	48
Ostale negotovinske stavke	(2)	11
	3.131	3.253
Kretanje obrtnog kapitala		
Povećanje zaliha	(725)	(327)
Povećanje potraživanja i predujmova	(278)	(76)
Povećanje/(smanjenje) obveza prema dobavljačima i ostalih obveza	764	(333)
Novac iz operativnih aktivnosti	2.892	2.517
Plaćeni porezi	(61)	(33)
Neto novčani tijek iz poslovnih aktivnosti	2.831	2.484
Novčani tijek iz investicijskih aktivnosti		
Plaćena kapitalna ulaganja te troškovi istraživanja i razvoja	(1.842)	(1.277)
Plaćena nematerijalna imovina	(125)	(114)
Primici od prodaje dugotrajne imovine	9	26
Stjecanje ovisnog društva (neto)	(147)	-
Ulaganja u zajednički pothvat	(150)	-
Prodaja ovisnog društva i pridruženog društva (neto)	-	23
Primljene dividende od društava svrstanih u dugotrajnu financijsku imovinu i ostalih društava	1	20
Primljene kamate i ostali financijski prihodi	11	11
Kredit i ostala ulaganja (neto)	1	11
Neto novčani odljev iz investicijskih aktivnosti	(2.242)	(1.300)

INA - INDUSTRIJA NAFTE, d.d.
 Konsolidirani izvještaj o novčanim tokovima INA Grupe (nastavak)
 Za godinu završenu na dan 31. prosinca 2018. godine
 (svi iznosi su prikazani u milijunima kuna)

	Za godinu završenu	Za godinu završenu
Bilješka	31. prosinca 2018.	31. prosinca 2017.
Novčani tijek iz financijskih aktivnosti		
Otplata dugoročnih kredita	(122)	(129)
Promjena kratkoročnih kredita (neto)	376	(1.000)
Ispaćene dividende vlasnicima	(812)	(152)
Otplata kamata po dugoročnim kreditima	(5)	(8)
Otplata kamata po kratkoročnim kreditima i ostali troškovi kamata	(56)	(78)
Neto novčani odljev iz financijskih aktivnosti	(619)	(1.367)
Neto smanjenje novca i novčanih ekvivalenata		
	(30)	(183)
Na dan 1. siječnja	428	611
Promjene tečajnih razlika	24	-
Na dan 31. prosinca	422	428
24		

Priložene računovodstvene politike i bilješke sastavni su dio ovog konsolidiranog izvještaja o novčanim tokovima.

INA - INDUSTRIJA NAFTE, d.d.
 Odvojeni izvještaj o novčanim tokovima INA, d.d.
 Za godinu završenu na dan 31. prosinca 2018. godine
 (svi iznosi su prikazani u milijunima kuna)

Bilješka	Za godinu završenu	Za godinu završenu
	31. prosinca 2018.	31. prosinca 2017.
Dobit tekuće godine	1.334	1.426
Korigirano za:		
Amortizacija i umanjenje vrijednosti (neto)	1.688	1.781
Trošak poreza na dobit priznat u računu dobiti i gubitka	323	348
Vrijednosna usklađenja (neto)	(162)	(18)
Dobit od prodaje nekretnina, postrojenja i opreme	(7)	(268)
Gubitak/(dobit) od tečajnih razlika	49	(159)
Rashodi/(prihodi) od kamata (neto)	6	(3)
Povrat ispravka kredita danim ovisnim društvima	(222)	-
Povrat ispravka vrijednosti udjela	(111)	-
Ostali financijski (prihodi)/rashodi priznati u računu dobiti i gubitka	(85)	67
Smanjenje rezerviranja	(20)	(150)
Kamate za napuštanje proizvodnih polja i ostalih rezerviranja	56	21
Neto gubitak od derivativnih financijskih instrumenata i transakcija zaštite	96	48
Ostale negotovinske stavke	4	-
	2.949	3.093
Kretanje obrtnog kapitala		
Povećanje zaliha	(645)	(314)
Povećanje potraživanja i predujmova	(320)	(121)
Povećanje obveza prema dobavljačima i ostalih tekućih obveza	1.022	6
Novac iz operativnih aktivnosti	3.006	2.664
Plaćeni porez	(35)	(13)
Neto novčani tijek iz poslovnih aktivnosti	2.971	2.651
Novčani tijek iz investicijskih aktivnosti		
Plaćena kapitalna ulaganja te troškovi istraživanja i razvoja	(1.726)	(1.241)
Plaćena nematerijalna imovina	(120)	(107)
Primici od prodaje dugotrajne imovine	8	14
Stjecanje ovisnog društva	(265)	-
Ulaganja u zajednički pothvat	(150)	-
Prodaja ovisnog društva i pridruženog društva (neto)	-	23
Primljene dividende od društava svrstanih u dugotrajnu financijsku imovinu i ostalih društava	1	20
Primici od raspodjele dobiti ovisnih društava	1	-
Primljene kamate i ostali financijski prihodi	51	13
Kredit i ostala ulaganja (neto)	(250)	(186)
Neto novčani odljev iz investicijskih aktivnosti	(2.450)	(1.464)

INA - INDUSTRIJA NAFTE, d.d.

Odvojeni izvještaj o novčanim tokovima INA, d.d. (nastavak)

Za godinu završenu na dan 31. prosinca 2018. godine

(svi iznosi su prikazani u milijunima kuna)

	Za godinu završenu	
	31. prosinca 2018.	31. prosinca 2017.
	Bilješka	
Novčani tijek iz financijskih aktivnosti		
Otplata dugoročnih kredita	(122)	(129)
Promjena kratkoročnih kredita (neto)	416	(939)
Isplaćene dividende vlasnicima	(812)	(152)
Otplata kamata po dugoročnim kreditima	(5)	(8)
Otplata kamata po kratkoročnim kreditima i ostali troškovi kamata	(50)	(75)
Neto novčani odljev iz financijskih aktivnosti	(573)	(1.303)
Neto smanjenje novca i novčanih ekvivalenata	(52)	(116)
Na dan 1. siječnja	364	500
Promjene tečajnih razlika	23	(20)
Na dan 31. prosinca	24 335	364

Priložene računovodstvene politike i bilješke sastavni su dio ovog odvojenog izvještaja o novčanim tokovima.

1. OPĆENITO

Osnutak i razvoj

INA-Industrija nafte, d.d. osnovana je 1. siječnja 1964. godine spajanjem Naftaplina Zagreb (društvo za istraživanje i proizvodnju nafte i plina) s rafinerijama u Rijeci i Sisku. Danas je INA, d.d. srednje velika europska naftna kompanija s vodećom ulogom u naftnom poslovanju u Hrvatskoj te značajnom ulogom u regiji u istraživanju i proizvodnji nafte i plina, preradi i distribuciji nafte i naftnih derivata.

INA-Industrija nafte, d.d. dioničko je društvo u vlasništvu mađarske naftne kompanije MOL Nyrt (49,08%), Republike Hrvatske (44,84%) i institucionalnih i privatnih investitora (6,08%). MOL Nyrt i Vlada Republike Hrvatske potpisali su 30. siječnja 2009. godine Dodatak dioničarskom ugovoru. Prema tom Dodatku MOL Nyrt delegira pet od devet članova Nadzornog odbora te tri od šest članova Uprave, uključujući predsjednika Uprave.

Vlasnička struktura * INA Grupe na dan 31. prosinca 2018. godine i 2017. godine je sljedeća:

	31. prosinca 2018.		31. prosinca 2017.	
	Broj dionica	% udjela u vlasništvu	Broj dionica	% udjela u vlasništvu
Zagrebačka banka d.d./Unicreditbank Hungary Zrt, za račun MOL Nyrt, Hungary	4.908.207	49,08	4.908.207	49,08
Vlada Republike Hrvatske	4.483.552	44,84	4.483.552	44,84
Privatni i institucionalni investitori	608.241	6,08	608.241	6,08
	10.000.000	100	10.000.000	100

*Izvor: Središnje klirinško depozitarno društvo d.d.

Glavne djelatnosti

Glavne djelatnosti INA, d.d. i njenih ovisnih društava (Grupe) su:

- (i) istraživanje i proizvodnja nafte i plina, prvenstveno u Hrvatskoj, u kopnenom dijelu i u podmorju i osim toga INA, d.d. ima koncesije i u inozemstvu: u Angoli i Egiptu;
- (ii) uvoz prirodnog plina i prodaja uvoznog i domaćeg prirodnog plina do industrijskih potrošača i gradskih plinara;
- (iii) prerada nafte i proizvodnja derivata u rafinerijama u Rijeci (Urinj) i Sisku, te u Zagrebu proizvodnja maziva;
- (iv) prodaja goriva i popratnih proizvoda preko maloprodajnog lanca s 500 maloprodajnih mjesta na dan 31. prosinca 2018. godine (384 diljem Hrvatske te 116 izvan Hrvatske);
- (v) trgovina naftnim derivatima preko mreže inozemnih ovisnih društava i predstavništava, uglavnom u Sarajevu, Ljubljani i Podgorici, i
- (vi) pružanje usluga povezanih s vađenjem nafte iz kopnenog dijela i podmorja preko ovisnog društva za tehnološke usluge i usluge bušenja Crosco d.o.o.

1. OPĆENITO (NASTAVAK)

Grupa ima dominantan položaj u Hrvatskoj u istraživanju i proizvodnji nafte i plina, preradi nafte te prodaji plina i naftnih proizvoda. INA, d.d. također posjeduje 11,795% udjela u JANAF-u d.d., društvu koje posjeduje i upravlja jadranskim sustavom naftovoda.

Glavno sjedište Grupe nalazi se u Zagrebu, Avenija V. Holjevca 10, Hrvatska. Na dan 31. prosinca 2018. godine broj zaposlenih u Grupi iznosio je 10.842 (31. prosinca 2017. godine broj zaposlenih u Grupi je iznosio 10.782). Na dan 31. prosinca 2018. godine broj zaposlenih u INA, d.d. iznosio je 4.138 (31. prosinca 2017. godine broj zaposlenih u INA, d.d. je iznosio 4.292).

Grupi čini više ovisnih društava u potpunom ili djelomičnom vlasništvu, te zajednički upravljana društava, koja uglavnom djeluju u Republici Hrvatskoj. Strana ovisna društva uključuju brojna trgovačka društva koja uglavnom djeluju kao distributeri proizvoda INA Grupe, kao i predstavništva na dotičnim tržištima.

Nadzorni odbor, Uprava i Vijeće operativnih direktora

Nadzorni odbor

Nadzorni odbor od 14. lipnja 2017. do 18. prosinca 2020. godine

Damir Vanđelić	Predsjednik Nadzornog odbora
József Molnár	Zamjenik predsjednika Nadzornog odbora
Luka Burić	Član Nadzornog odbora
Szabolcs I. Ferencz	Član Nadzornog odbora
Ferenc Horváth	Član Nadzornog odbora
Damir Mikuljan	Član Nadzornog odbora
József Simola	Član Nadzornog odbora
László Uzsoki	Član Nadzornog odbora
Jasna Pipunić	Predstavnik radnika u Nadzornom odboru

Uprava

Uprava od 1. srpnja 2018. godine do 30. lipnja 2021. godine

Sándor Fasimon	Predsjednik Uprave
Niko Dalić	Član Uprave
Ivan Krešić	Član Uprave
Davor Mayer	Član Uprave
Zsolt Pethő	Član Uprave
Dr Ákos Székely	Član Uprave

Vijeće operativnih direktora

Vijeće operativnih direktora je imenovano odlukom Uprave od 1. prosinca 2018. godine do opoziva

Gábor Horváth	Glavni financijski direktor
Darko Markotić	Operativni direktor, Usluge kupcima i maloprodaja; v.d. Operativnog direktora Industrijskih servisa
Stjepan Nikolić	Operativni direktor, Rafinerije i marketing
Tvrtko Perković	Operativni direktor, Istraživanje i proizvodnja nafte i plina

2. RAČUNOVODSTVENE POLITIKE

Osnovne računovodstvene politike primijenjene u pripremi ovih konsolidiranih i odvojenih financijskih izvještaja prikazane su u nastavku. Ove računovodstvene politike dosljedno su primjenjivane za sva prikazana razdoblja, osim ako drugačije nije naznačeno.

Prezentacija financijskih izvještaja

Konsolidirani i odvojeni financijski izvještaji izrađuju se na temelju dosljednog prikazivanja i klasifikacije. Kad se prikaz ili klasifikacija stavki u konsolidiranim i odvojenim financijskim izvještajima dopunjuju ili mijenjaju, usporedivi iznosi se prepravljaju osim ako prepravljavanje nije provedivo.

Financijski izvještaji Društva i Grupe pripremljeni su u milijunima kuna, što je i funkcijska valuta Društva.

Osnove računovodstva

Društvo vodi računovodstvene evidencije na hrvatskom jeziku, u kunama i u skladu s hrvatskim zakonskim propisima i računovodstvenim načelima te praksom koje se pridržavaju poduzeća u Hrvatskoj. Računovodstvene evidencije ovisnih društava u Hrvatskoj i u inozemstvu vode se sukladno važećim propisima dotičnih zemalja.

Financijski izvještaji Društva i Grupe pripremljeni su na načelu nabavne vrijednosti, prepravljene revalorizacijom određene imovine i obveza u uvjetima hiperinflacije koja je prevladavala do 1993. godine i osim za određene financijske instrumente koji su mjereni po fer vrijednosti na kraju svakog izvještajnog razdoblja, i u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja kako su usvojeni od strane Europske unije (EU).

Povijesni trošak temelji se uglavnom na fer vrijednosti uzimajući u obzir dano za zamjenu robe ili usluga.

Fer vrijednost je cijena koja bi bila postignuta na datum mjerenja prodajom neke stavke imovine ili plaćena za prijenos obveze u uobičajenoj transakciji između sudionika na tržištu pod postojećim tržišnim uvjetima, neovisno o tome je li ona neposredno mjerljiva ili procijenjena nekom drugom metodom vrednovanja. Grupa u procjeni fer vrijednosti neke stavke imovine ili obveza razmatra obilježja te stavke imovine ili obveze koje bi pri utvrđivanju njene cijene na datum mjerenja razmatrali i tržišni sudionici. Radi mjerenja i/ili objavljivanja fer vrijednosti u ovim konsolidiranim financijskim izvještajima, mjera fer vrijednost utvrđuje se na gore navedeni način, izuzev kod plaćanja za najmove iz djelokruga MRS-a 17 i mjera koje su donekle slične fer vrijednosti, ali nisu fer vrijednost, kao što su neto prodajna/ostvariva vrijednost iz MRS-a 2 ili vrijednost u uporabi iz MRS-a 36.

Usvajanje novih i izmijenjenih Međunarodnih standarda financijskog izvještavanja

Standardi i tumačenja na snazi u tekućem periodu

Sljedeći novi standardi i izmijenjeni i dopunjeni postojeći standardi izdani od strane Odbora za Međunarodne računovodstvene standarde i tumačenja koje izdaje Odbor za tumačenje međunarodnog financijskog izvještavanja i koji su usvojeni u EU na snazi su u tekućem razdoblju:

- **Tumačenje IFRIC 22: Transakcije u stranoj valuti i predujmovi** izdan 8. prosinca 2016. godine (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2018. godine).
- **Izmjene i dopune MRS 40: Prijenos ulaganja u nekretnine** izdan 8. prosinca 2016. godine (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2018. godine).

2. RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (NASTAVAK)

Usvajanje novih i izmijenjenih Međunarodnih standarda financijskog izvještavanja (nastavak)

Standardi i tumačenja na snazi u tekućem periodu (nastavak)

- **Izmjene i dopune MSFI 2:** *Klasifikacije i mjerenja transakcija plaćanja temeljenih na dionicama*, izdane 20. lipnja 2016. godine, usvojene u EU 26. veljače 2018. godine (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2018.).
- **MSFI 9 Financijski instrumenti** u srpnju 2014. godine izdano je konačno izdanje koje će zamijeniti MRS 39 *Financijski instrumenti: Priznavanje i mjerenje*, usvojen u EU 22. studenog 2016. godine (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2018. godine).

Izmjene i dopune MSFI 4: *Primjena MSFI 9 Financijski instrumenti zajedno s MSFI 4 Ugovori o osiguranju*, izdane u rujnu 2016. godine i usvojene u EU 3. studenoga 2017. godine (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2018. godine).

- **MSFI 15 Prihodi od ugovora s kupcima**, iz svibnja 2014. godine, sa uključenim izmjenama i dopunama MSFI 15. Datum stupanja na snagu MSFI 15, usvojen u EU 22. rujna 2016. godine i **Pojašnjenja MSFI 15 Prihodi iz ugovora s kupcima** iz travnja 2016. godine i usvojeni u EU 31. listopada 2017. godine (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2018. godine).

Usvajanje spomenutih standarda i tumačenja nije imalo značajan utjecaj na financijske izvještaje Društva i Grupe. Novi standardi se primjenjuju, ali usporedni podaci nisu prepravljani (priznaje se kumulativni učinak primjene novih standarda u početnom stanju kapitala).

Standardi i tumačenja koje je izdao Odbor za Međunarodne računovodstvene standarde koji su usvojeni u EU, ali još nisu na snazi

Na datum odobrenja financijskih izvještaja bili su objavljeni sljedeći standardi, prerade i tumačenja usvojeni u Europskoj uniji koji još nisu na snazi:

- **MSFI 16 Najmovi**, izdan u siječnju 2016. godine, zamjenjuje računovodstveni tretman za najmove i glavna je promjena način na koji društva obračunavaju najam, usvojen u EU 31. listopada 2017. godine (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2019. godine). Standard će prvenstveno utjecati na računovodstvo poslovnih najмова u Društvu i Grupi. Tijekom 2018. godine Društvo i Grupa su procijenili utjecaj MSFI-ja 16 na temelju procjene važećih ugovora o najmu. Procijenjeni utjecaj prelaska na MSFI 16 na razini Društva je 380 milijuna kuna, a na Grupi 160 milijuna kuna u obliku povećanja obveze za najam i imovine u najmu. Društvo i Grupa su izabrali koristiti izuzeća koja su predložena standardom o ugovorima o najmu za koje najam traje 12 mjeseci od datuma početne primjene i za ugovore o najmu za koje je predmetna imovina male vrijednosti. Društvo i Grupa imaju najmove određene uredske opreme (tj. osobnih računala, strojeva za tiskanje i fotokopiranje) za koje se smatra da su male vrijednosti.

2. RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (NASTAVAK)

Usvajanje novih i izmijenjenih Međunarodnih standarda financijskog izvještavanja (nastavak)

Standardi i tumačenja koje je izdao Odbor za Međunarodne računovodstvene standarde koji su usvojeni u EU, ali još nisu na snazi (nastavak)

- **Tumačenje IFRIC 23: Neizvjesnost u vezi s iskazivanjem poreza na dobit** od 7. lipnja 2017. godine (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2019. godine).
- **Izmjene i dopune MSFI 9: Karakteristike pretplata s negativnom naknadom**, izdane 12. listopada 2017. godine (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2019. godine).
- **Izmjene i dopune MRS 28: Ulaganja u pridružene subjekte i zajedničke poduhvate**, izdane 12. listopada 2017. godine (datum stupanja na snagu za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2019. godine).

Grupa ne očekuje da će usvajanje novih standarda i tumačenja imati značajan utjecaj na financijske izvještaje Društva i Grupe, osim gore opisanog utjecaja usvajana MSFI 16.

Standardi i tumačenja koje je izdao Odbor za Međunarodne računovodstvene standarde i koji još nisu usvojeni u EU

Na dan izdavanja ovih financijskih izvještaja, sljedeći standardi, prerade i tumačenja koje je donio Odbor za Međunarodne računovodstvene standarde nisu usvojeni u Europskoj uniji. Odobrenje se očekuje u 2019. godini:

- **MSFI 17: Ugovori o osiguranju**, izdani 18. svibnja 2017. godine kako bi se postigao cilj dosljednog računovodstva temeljem ugovora o osiguranju (datum stupanja na snagu za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2021. godine).
- **Izmjene i dopune MRS 19: Planirane izmjene i dopune, skraćivanje ili nagodba**, izdana 7. veljače 2018. godine (datum stupanja na snagu za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2019. godine).
- **Izmjene Uputa na konceptualni okvir o MSFI standardima**, izdana 29. ožujka 2018. godine (datum stupanja na snagu za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2020. godine).
- **Izmjene i dopune MSFI 3: Poslovna spajanja**, izdana 22. listopada 2018. godine (datum stupanja na snagu za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2020. godine).
- **Izmjene i dopune MRS 1 i MRS 8: Definicije materijala**, izdana 31. listopada 2018. godine (datum stupanja na snagu za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2020. godine).
- **Godišnja poboljšanja MSFI (cikličko poboljšanje 2015.-2017.)**, izdana 12. prosinca 2017. godine (datum stupanja na snagu za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2019. godine).

2. RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (NASTAVAK)

Ulaganja u ovisna društva u financijskim izvještajima Društva (INA, d.d.)

U financijskim izvještajima Društva, ulaganja u ovisna društva iskazana su po metodi troška nabave, ispravljeno za umanjenje vrijednosti.

Osnova konsolidiranih financijskih izvještaja (INA Grupe)

Konsolidirani financijski izvještaji Grupe uključuju financijske izvještaje INA, d.d. (Društvo) i subjekata nad kojima INA, d.d. ima kontrolu, tj. ovisnih društava, koji se sastavljaju svake godine na dan 31. prosinca. Kontrola je prisutna ako je Grupa izložena ili ima prava u odnosu na varijabilni prinos temeljem svog sudjelovanja u subjektu i sposobna je utjecati na svoj prinos temeljem svoje prevlasti nad subjektom. Grupa kontrolira subjekt samo ako:

- ima prevlast u subjektu;
- je izložena ili ima prava u odnosu na varijabilni prinos temeljem svog sudjelovanja u tom subjektu i
- sposobna je temeljem svoje prevlasti utjecati na svoj prinos.

Kad Društvo u nekom subjektu ima manje od većine glasačkih prava, ima prevlast u njemu ako su njegova glasačka prava dostatna jer mu u praksi omogućuju jednoglasno usmjeravanje bitnih aktivnosti subjekta. Društvo u procjenjivanju jesu li njegova glasačka prava u subjektu dostatna da bi imalo prevlast razmatra sve bitne činjenice i okolnosti, uključujući:

- udjel glasačkih prava u odnosu na veličinu i podjelu glasačkih prava drugih osoba s pravom glasa;
- potencijalna glasačka prava ulagatelja, drugih osoba s pravom glasa ili drugih osoba;
- prava iz drugih ugovornih odnosa i
- sve dodatne činjenice i okolnosti koje ukazuju na to da Društvo ima ili nema sadašnju mogućnost voditi relevantne poslove u vrijeme u koje je potrebno donijeti takve odluke, uključujući modele glasovanja na prethodnim skupštinama dioničara.

Grupa ponovo procjenjuje kontrolira li ili ne subjekt ako činjenice i okolnosti ukazuju na promjene jednog ili više od triju elemenata kontrole. Ovisno društvo konsolidira se, odnosno prestaje se konsolidirati od trenutka u kojem Društvo stekne, odnosno izgubi kontrolu nad njim. Imovina, obveze, prihodi i rashodi ovisnih društava stečenih ili otuđenih tijekom godine uključuju se u konsolidirane financijske izvještaje od datuma na koji je Društvo steklo kontrolu do datuma na koji Društvo izgubi kontrolu nad ovisnim društvom.

Dobit ili gubitak te svaka komponenta ostale sveobuhvatne dobiti razdvajaju se na dio koji pripada vlasnicima Društva i dio koji pripada vlasnicima nekontrolirajućih udjela, čak i ako to rezultira gubitkom u nekontrolirajućim udjelima. Kada je potrebno, financijski izvještaji ovisnih društava se prilagođavaju kako bi se njihove računovodstvene politike uskladile s računovodstvenim politikama Grupe.

Prilikom konsolidacije, imovina, obveze, kapital, prihodi i rashodi te novčani tokovi iz transakcija među članovima Grupe eliminiraju se u cijelosti.

Promjene udjela Grupe u ovisnom društvu koje nemaju za posljedicu gubitak kontrole nad ovisnim društvom obračunavaju se kao transakcije vlasničkim kapitalom. Ako Grupa izgubi kontrolu nad ovisnim društvom, prestaje se priznavanjem imovine (uključujući *goodwill*), obveza, nekontrolirajućeg udjela i ostalih stavki kapitala, dok se svaka ostvarena dobit ili gubitak priznaje u računu dobiti i gubitka. Bilo koji zadržani udjel priznaje se po fer vrijednosti.

2. RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (NASTAVAK)

Osnova konsolidiranih financijskih izvještaja (INA Grupe) (nastavak)

Knjigovodstvene vrijednosti udjela Grupe i nekontrolirajućih udjela se usklađuju kako bi se iskazala promjena u njihovim relativnim udjelima u ovisnom društvu. Svaka razlika između iznosa usklađenja nekontrolirajućih udjela i fer vrijednosti plaćene ili primljene naknade za stjecanje priznaje se izravno u kapital i pripisuje vlasnicima matičnog društva.

Kada Grupa izgubi kontrolu nad ovisnim društvom, dobit ili gubitak od prodaje se utvrđuje kao razlika između (i) ukupne fer vrijednosti primljene naknade za stjecanje i fer vrijednosti eventualnog zadržanog udjela i (ii) prethodne knjigovodstvene vrijednosti imovine (uključujući *goodwill*) i obveza ovisnoga društva te svakog nekontrolirajućeg udjela.

Svi iznosi koji su po osnovi ovisnog društva prethodno bili iskazani u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti obračunavaju se kao da je Grupa izravno prodala imovinu ili obveze toga društva. Fer vrijednost zadržanog udjela u bivšem ovisnom društvu na datum gubitka kontrole se, kod kasnijeg obračunavanja sukladno MRS-u 9 *Financijski instrumenti*, promatra kao fer vrijednost prilikom prvog priznavanja ili, ako je primjenjivo, trošak prilikom prvog priznavanja ulaganja u pridruženo društvo.

Pravna pripajanja

U slučaju pravnih pripajanja društava u Grupi, primjenjuje se metoda udruživanja interesa, stanja društva koje se pripaja prenosi se po neto knjigovodstvenim vrijednostima u društvo koje je zakonski sljedbenik te prema tome nije potrebno provoditi usklade prijašnjih razdoblja.

Poslovna spajanja

Poslovna spajanja obračunavaju se metodom stjecanja.

Trošak stjecanja mjeri se kao zbroj prenesene naknade, koja se mjeri kao ukupna fer vrijednosti na datum stjecanja i kao iznos od bilo kojeg nekontrolirajućeg udjela u stečenom društvu. Za svaku poslovnu kombinaciju, Grupa odabire hoće li mjeriti nekontrolirajući udio u stečenom društvu po fer vrijednosti ili kao razmjerni udio identificirane neto imovine stečenika. Troškovi povezani sa stjecanjem priznaju se u trenutku stjecanja i uključuju u administrativne troškove.

Kada Grupa stječe udio u društvu, procjenjuje financijsku imovinu i preuzete obveze s određenim pretpostavkama za prikladnu klasifikaciju i razvrstavanje u skladu s ugovorenim uvjetima, ekonomskim okolnostima i relevantnim uvjetima na datum stjecanja. Svaka nepredviđena naknada koju treba prenijeti od strane stjecatelja priznaje se po fer vrijednosti na datum stjecanja. Nepredviđena naknada klasificirana kao imovina ili obveza koja je financijski instrument i u djelokrugu MSFI 9 *Financijski instrumenti*, mjeri se po fer vrijednosti, a promjene fer vrijednosti se priznaju u računu dobiti i gubitka.

Goodwill se početno mjeri kao trošak (kao razlika zbroja prenesene naknade za stjecanje, iznosa nekontrolirajućeg udjela, ako postoji, i fer vrijednosti prethodnog vlasničkog udjela stjecatelja u subjektu iznad neto iznosa na datum stjecanja utvrdive stečene imovine i utvrdivih preuzetih obveza). Ako je fer vrijednost stečene neto imovine veća od sveukupne prenesene naknade, Grupa ponovno procjenjuje jesu li sva stečena imovina i sve preuzete obveze ispravno identificirane i preispituje postupke korištene za mjerenje vrijednosti priznate na datum stjecanja. Ako ponovnom procjenom utvrdi da je udio Grupe u fer vrijednosti utvrdive neto imovine stečenika veći od zbroja prenesene naknade, tada se dobitak priznaje u računu dobiti i gubitka.

2. RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (NASTAVAK)

Poslovna spajanja (nastavak)

Nakon početnog priznavanja, *goodwill* se mjeri po trošku umanjenom za eventualne gubitke zbog umanjenja vrijednosti. Za potrebe testiranja umanjenja vrijednosti, *goodwill* stečen u poslovnom spajanju se, od datuma stjecanja, raspoređuje na svaku jedinicu Grupe koja stvara novac, za koju se očekuje da će imati koristi od poslovnog spajanja, bez obzira jesu li ostala imovina i obveze stečenika dodijeljene tim jedinicama.

Jedinica koja stvara novac na koju je *goodwill* raspoređen podvrgava se provjeri umanjenja vrijednosti jednom godišnje ili češće ako postoje naznake o mogućem umanjenju njene vrijednosti. Ako je nadoknadivi iznos jedinice koja stvara novac niži od njezinog knjigovodstvenog iznosa, gubitak nastao umanjenjem prvo se raspoređuje tako da se umani knjigovodstveni iznos *goodwilla* raspoređenog na jedinicu i zatim razmjerno na ostalu imovinu jedinice koja stvara novac na temelju knjigovodstvenog iznosa svakog sredstva u jedinici koja stvara novac.

Gubitak uslijed umanjenja vrijednosti *goodwilla* izravno se knjiži na teret dobiti ili gubitka. Jednom priznati gubitak od umanjenja *goodwilla* ne poništava se u idućim razdobljima.

Prilikom otuđenja jedinice koja stvara novac, pripadajući iznos *goodwilla* ulazi u utvrđivanje dobiti ili gubitka od prodaje.

Stjecanje subjekata pod zajedničkom kontrolom

Poslovna spajanja proizašla iz prijenosa udjela u subjektima koji su pod zajedničkom kontrolom dioničara koji u konačnici kontrolira Grupu priznaju se primjenom metode udruživanja interesa na datum stjecanja. Stečena imovina i obveze priznaju se po knjigovodstvenoj vrijednosti prethodno priznatoj u konsolidiranim financijskim izvještajima matičnog društva. Dijelovi kapitala stečenih društava dodaju se istim dijelovima kapitala unutar Grupnog kapitala osim izdanog kapitala. Konsolidirani financijski izvještaji prikazuju rezultate sadržanih društava od datuma stjecanja.

Poslovne kombinacije pod zajedničkom kontrolom priznaju se po knjigovodstvenim vrijednostima, a razlike se priznaju direktno u kapital.

Ulaganja u pridružena društva i zajednički pothvati

Pridruženo društvo je subjekt u kojem Grupa ima značajan utjecaj. Značajan utjecaj znači sudjelovanje u donošenju financijskih i operativnih odluka u pridruženom društvu, ali ne znači kontrolu ili zajedničku kontrolu nad tim odlukama.

Zajednički pothvat je zajednički posao i pravni subjekt u kojem strane koje imaju zajedničku kontrolu nad poslom imaju prava na neto imovinu iz predmetnog posla. Zajednička kontrola je ugovorena podjela kontrole nad nekim poslom, koja postoji samo kad je za odlučivanje o relevantnim poslovima potrebna jednoglasna suglasnost strana koje dijele kontrolu. Čimbenici određivanja značajnog utjecaja ili zajedničke kontrole slični su čimbenicima za određivanje kontrole nad ovisnim društvima.

Ulaganja u pridružena društva ili zajedničke pothvate obračunavaju se metodom udjela od datuma od kada je društvo u koje se investiralo postalo pridruženi subjekt ili zajednički pothvat. Grupa prestaje koristiti metodu udjela od datuma na koji je neki udjel prestao biti pridruženi subjekt ili zajednički pothvat ili od kada je udjel razvrstan u imovinu namijenjenu prodaji.

2. RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (NASTAVAK)

Udjeli u zajedničkom upravljanju

Zajedničko upravljanje je zajednički posao u kojem strane koje imaju zajedničku kontrolu nad poslom imaju prava na imovinu i odgovaraju za obveze iz predmetnog posla. Zajednička kontrola je ugovorena podjela kontrole nad nekim poslom, koja postoji samo kad je za odlučivanje o relevantnim poslovima potrebna jednoglasna suglasnost strana koje dijele kontrolu.

Grupa obračunava imovinu, obveze, prihode i rashode koji se odnose na njen udjel u zajedničkom upravljanju sukladno MSFI-jevima koji se primjenjuju na određenu imovinu, određene obveze, prihode i rashode.

Kod transakcija između društva unutar Grupe sa zajedničkim upravljanjem u kojem je neko društvo unutar Grupe zajednički upravitelj (kao što je prodaja ili unos imovine), smatra se da je riječ o transakciji Grupe s drugim stranama u zajedničkom upravljanju te se dobiti i gubici iz transakcija ove vrste priznaju u konsolidiranim financijskim izvještajima Grupe samo do visine udjela drugih strana u zajedničkom upravljanju.

Kad neki subjekt unutar Grupe sa zajedničkim upravljanjem u kojem je neki drugi subjekt član Grupe zajednički upravitelj zaključi transakciju (kao što je kupnja imovine), Grupa ne iskazuje svoj dio dobiti i gubitka od kupoprodaje sve dok imovinu ne proda trećim stranama.

Naftna i plinska polja

Troškovi istraživanja i procjene

Troškovi istraživanja i procjene evidentiraju se po metodi uspješnosti. Troškovi istraživanja i potvrdna bušenja prvotno se kapitaliziraju kao nematerijalna naftna i plinska imovina do potvrde ekonomske isplativosti pripadajućih naftnih i plinskih polja.

Troškovi licenci i pribavljanja podataka te troškovi geoloških i geofizičkih radova terete račun dobiti i gubitka za razdoblje u kojemu su nastali.

Utvrđi li se po završetku procjene da je bušotina neisplativa, svi troškovi vezani uz nju knjiže se na teret razdoblja. Smatraju li se nalazišta komercijalno izglednima, ti se troškovi prenose na materijalnu naftnu i plinsku imovinu. Uprava Društva redovito procjenjuje status takvih nalazišta.

Polja u razradi

Troškovi razrade naftnih i plinskih polja se kapitaliziraju kao materijalna naftna i plinska imovina.

Amortizacija

Kapitalizirani troškovi istraživanja i razvoja domaćih i inozemnih naftnih i plinskih polja u fazi proizvodnje amortiziraju se primjenom funkcionalne metode, u razmjeru stvarne proizvodnje u tom razdoblju u odnosu na ukupne procijenjene preostale komercijalne rezerve tog polja.

Komercijalne rezerve

Komercijalne rezerve su dokazane razrađene naftne i plinske rezerve. Promjene komercijalnih rezervi po poljima koje utječu na izračun po jedinici proizvoda obrađene su sukladno provjeri preostalih rezervi. Grupa utvrđuje rezerve prema smjernicama SPE PRMS (Society of Petroleum Engineers Petroleum Resources Management System).

2. RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (NASTAVAK)

Nematerijalna imovina

Zasebno stečena nematerijalna imovina iskazuje se po trošku nabave, a nematerijalna imovina od poslovnih spajanja iskazuje se po fer vrijednosti na datum stjecanja. Nematerijalna imovina se priznaje ako je vjerojatno da će buduće ekonomske koristi koje se mogu pripisati imovini pritjecati u društvo, a trošak imovine se može pouzdano mjeriti. Amortizacija se obračunava na imovinu s ograničenim vijekom trajanja tijekom procijenjenog korisnog vijeka imovine primjenom linearne metode, osim za nematerijalnu imovinu na naftnim i plinskim poljima koja se obračunava temeljem funkcionalne metode. Razdoblje i metoda amortizacije se preispituju na kraju svake poslovne godine.

Nematerijalna imovina testira se na umanjenje jednom godišnje ili pojedinačno ili na razini generiranja novca. Troškovi istraživanja priznaju se kao trošak kad su nastali. Troškovima razrade koji nastaju na individualnom projektu se prenose u buduća razdoblja kada je njihova buduća povrativost opravdana.

Nakon početnog priznavanja troškova razvoja troškovni model se primjenjuje zahtijevajući da imovina bude iskazana po trošku umanjenom za akumulirane gubitke od umanjenja vrijednosti. Troškovi u fazi razvoja se ne amortiziraju. Knjigovodstvena vrijednost troškova razvoja testira se na umanjenje jednom godišnje, kada imovina još nije u uporabi, ili češće ako pokazatelj umanjenja tijekom godine pokazuje da knjigovodstvena vrijednost možda nije nadoknadiva.

Nekretnine, postrojenja i oprema

Nekretnine, postrojenja i oprema iskazani su po povijesnom trošku ili procjeni umanjenoj za ispravak vrijednosti i bilo koji gubitak nastao umanjenjem vrijednosti imovine, osim zemljišta koja se iskazuju po nabavnoj vrijednosti umanjeno za akumulirani gubitak od umanjenja vrijednosti. Početni troškovi nekretnina, postrojenja i opreme sadrže nabavnu cijenu imovine, uključujući carinu i nepovratne poreze i sve izravne troškove dovođenja imovine u uporabno stanje i na mjesto uporabe.

Troškovi nastali nakon stavljanja nekretnina, postrojenja i opreme u uporabu terete troškove razdoblja u kojem su nastali, priznaju se na teret računa dobiti i gubitka.

U situacijama gdje je jasno vidljivo da su troškovi rezultirali povećanjem budućih očekivanih ekonomskih koristi koje će se ostvariti uporabom nekretnina, postrojenja i opreme iznad njenih početno procijenjenih mogućnosti, oni se kapitaliziraju kao dodatni trošak nekretnina, postrojenja i opreme. Kapitaliziraju se troškovi periodičnih, unaprijed planiranih većih, značajnijih remonta nužnih za daljnje poslovanje.

Dobit ili gubitak koji proizlazi iz raspolaganja ili povlačenja neke imovine, postrojenja i opreme određuje se kao razlika između prihoda od prodaje i glavnice imovine te se priznaje u računu dobiti ili gubitka.

Amortizacija

Osnovna sredstva u uporabi (isključujući naftna i plinska polja) amortiziraju se primjenom linearne metode na sljedećoj osnovi:

Softveri	5	godina
Građevinski objekti	5 - 50	godina
Rafinerije i kemijska postrojenja	3 - 15	godina
Maloprodajna mjesta	30	godina
Telekomunikacijska i uredska oprema	2 - 10	godina

Procijenjeni vijek uporabe, ostatak vrijednosti i metode amortizacije pregledavaju se najmanje jednom godišnje.

2. RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (NASTAVAK)

Umanjenje vrijednosti materijalne i nematerijalne imovine osim goodwilla

Na kraju svakog izvještajnog razdoblja, Grupa provjerava knjigovodstvene vrijednosti svoje dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine kako bi utvrdila postoje li naznake o gubicima uslijed umanjenja vrijednosti. Ako takve naznake postoje, procjenjuje se nadoknadivi iznos sredstva da bi se mogli odrediti eventualni gubici nastali zbog umanjenja. Ako nadoknadivi iznos nekog sredstva nije moguće procijeniti, Grupa procjenjuje nadoknadivi iznos jedinice koja stvara novac kojoj to sredstvo pripada.

Gdje je moguće odrediti razumnu i dosljednu osnovu za raspoređivanje, imovina društava se također raspoređuje na pojedinačne jedinice koje stvaraju novac ili, ako to nije moguće, na najmanju skupinu jedinica koje stvaraju novac za koju je moguće odrediti razumnu i konzistentnu osnovu raspoređivanja.

Nematerijalna imovina neodređenog vijeka uporabe i ona koja još nije raspoloživa za uporabu podvrgava se provjeri umanjenja vrijednosti najmanje jednom godišnje te svaki puta kad postoji naznaka o mogućem umanjenju.

Nadoknadivi iznos je veći iznos uspoređujući fer vrijednost umanjenu za troškove prodaje i vrijednost imovine u uporabi. Za potrebe procjene vrijednosti u uporabi, procijenjeni budući novčani tokovi svode se na sadašnju vrijednost primjenom procjene diskontne stope prije oporezivanja koja odražava tekuću tržišnu procjenu vremenske vrijednosti novca i rizike specifične za sredstvo za koje budući novčani tokovi nisu bili usklađeni.

Ako je nadoknadivi iznos nekog sredstva (ili jedinice koja stvara novac) procijenjen na iznos niži od knjigovodstvenog, knjigovodstveni iznos toga sredstva (ili jedinice koja stvara novac) umanjuje se do nadoknadivog iznosa. Gubici od umanjenja vrijednosti priznaju se odmah kao rashod, osim kod sredstva iskazanog u revaloriziranom iznosu kada se gubitak od umanjenja iskazuje kao smanjenje vrijednosti nastalo iz revalorizacije.

Kod naknadnog poništenja gubitka od umanjenja vrijednosti, knjigovodstvena vrijednost sredstva (jedinice koja stvara novac) povećava se do njegovog revidiranog procijenjenog nadoknadivog iznosa na način da uvećana knjigovodstvena vrijednost ne premašuje knjigovodstvenu vrijednost koja bi bila utvrđena da u prethodnim godinama po tom sredstvu (ili jedinici koja stvara novac) nisu bili priznati gubici od umanjenja. Poništenje gubitka od umanjenja vrijednosti odmah se priznaje u račun dobiti i gubitka, osim kod sredstva iskazanog u revaloriziranom iznosu, kod kojeg se poništenje gubitka od umanjenja vrijednosti iskazuje kao povećanje uslijed revalorizacije.

Financijski i operativni najmovi

Ako ispunjenje ugovora ovisi o korištenju određene imovine ili se prenosi pravo korištenja imovine, smatra se da ugovor sadrži elemente najma i događaj se evidentira sukladno tome.

Financijski najmovi, koji prenose na Grupu sve rizike i koristi povezane s vlasništvom nad zakupljenom stavkom, kapitaliziraju se na početku najma po fer vrijednosti unajmljene imovine ili, ako je niža, po sadašnjoj vrijednosti minimalnih plaćanja najma. Nastali početni izravni troškovi se dodaju ili oduzimaju od fer vrijednosti. Plaćanje najma se raspoređuje između troškova financiranja i smanjenja obveze za najam. Financijske naknade izravno terete financijske troškove.

Najam u kojem davatelj najma zadržava sve rizike i koristi vlasništva nad imovinom klasificira se kao operativni najam. Plaćanja operativnih najмова priznaju se kao trošak u računu dobiti i gubitka po linearnoj metodi tijekom razdoblja najma.

2. RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (NASTAVAK)

Potraživanja od kupaca

Potraživanja od kupaca iskazuju se po amortiziranom trošku umanjenom za ispravak vrijednosti. Potraživanja od kupaca iskazuju se u iznosima utvrđenima na računima ispostavljenima kupcima u skladu s ugovorom, narudžbom, otpremnicom i drugim dokumentima koji su služili kao temelj za ispostavljanje računa, umanjena za ispravak vrijednosti potraživanja.

Ukalkulirani prihodi bilježe se na kraju izvještajnog razdoblja za isporučeno dobro ili uslugu ako za isto do tada nije ispostavljen račun.

Usvajanje MSFI-ja 9 je promijenilo računovodstvo Društva i Grupe za umanjene vrijednosti financijske imovine zamjenjujući pristup nastalog gubitka po MRS-u 39 s očekivanim kreditnim gubitkom (*ECL*). MSFI 9 zahtijeva da Grupa prizna ispravak vrijednosti za očekivane kreditne gubitke za sve dužničke instrumente koji se ne vode po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka i ugovorenu imovinu.

Model očekivanog kreditnog gubitka se koristi za izračun umanjena vrijednosti potraživanja. Model uključuje faktore budućih razdoblja u procjeni umanjena vrijednosti. Društvo i Grupa primjenjuje pojednostavljeni pristup za potraživanja. To znači da se naknada za cjelokupni očekivani kreditni gubitak tijekom vijeka obračunava nakon priznavanja financijskog instrumenta.

Prema politici umanjena vrijednosti, sljedeći se događaji smatraju objektivnim dokazom o umanjenju vrijednosti:

- tužba protiv kupca;
- neispunjenje obveze;
- potpuno ili djelomično odobrenje;
- tužba od strane vanjskog subjekta;
- > 180 dana kašnjenja;
- nestanak aktivnog tržišta.

Izračunavanje stope gubitka:

- u slučaju naplativih stavki od trećih strana pod pojednostavljenim pristupom, stopa gubitaka se koristi za izračun očekivanog kreditnog gubitka na tim stavkama pri početnom priznavanju;
- stopa gubitka je aritmetički prosjek godišnjih povijesnih stopa gubitka u posljednje tri godine. Prilikom izračuna povijesne stope gubitaka za određenu godinu, u izračunu se uzimaju u obzir samo potraživanja nastala u toj godini;
- ovaj prosjek godišnjih povijesnih stopa gubitaka prilagođava se budućim makroekonomskim elementima.

Zalihe

Zalihe sirove nafte, gotovih proizvoda, poluproizvoda i prirodnog plina vrednovane su kako slijedi:

- Sirova nafta iskazana je po prosječnoj ponderiranoj nabavnoj vrijednosti ili po cijeni proizvodnje. Ako se umanjuju gotovi tj. prerađeni proizvodi dobiveni iz prerađene nafte izračunom se umanjuje i zaliha sirove nafte za alikvotni dio do neto ostvarive vrijednosti.
- Gotovi proizvodi procjenjuju se po nižoj vrijednosti usporedbom između troškova proizvodnje i oko 96,88% prosječne buduće prodajne cijene, što približno odgovara neto ostvarivoj vrijednosti.

2. RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (NASTAVAK)

Zalihe (nastavak)

- Za poluproizvode primjenjuje se metodologija izračuna, odnosno procjene, da ako se umanjuju gotovi proizvodi na temelju ukupno zatečenih zaliha na kraju razdoblja, tj. izračun pokazuje da se ne može realizirati neto utrživa vrijednost, onda se primjenjuje i postotak umanjenja na svaki pojedinačni poluproizvod koji se nalazi na zalihama na kraju obračunskog razdoblja.
- Uvozni prirodni plin uskladišten ispod razine zemlje procijenjen je po nižoj vrijednosti usporedbom između troška nabave, temeljenog na cijeni uvoznog plina na kraju godine, uvećanog za troškove prijevoza i prosječne ponderirane prodajne cijene, temeljene na zadnjim cijenama na kraju godine.
- Domaći prirodni plin uskladišten ispod razine zemlje procijenjen je po nižoj vrijednosti koja je dobivena usporedbom ponderirane prodajne cijene i troškova.
- Ostale zalihe, koje se sastoje uglavnom od rezervnih dijelova i proizvodnih materijala, iskazane su po nižoj cijeni, usporedbom nabavne cijene i neto ostvarive vrijednosti.

Novac i novčani ekvivalenti

Novac i novčani ekvivalenti obuhvaćaju novac u blagajni i banci i depozite po viđenju te druga kratkoročna likvidna ulaganja koja se mogu brzo konvertirati u poznate iznose novca i kod kojih je rizik promjene vrijednosti beznačajan.

Troškovi posudbe

Troškovi posudbe koji se mogu izravno povezati sa stjecanjem, izgradnjom ili izradom kvalificiranog sredstva, a to je sredstvo koje nužno zahtijeva znatno vrijeme kako bi bilo spremno za namjeravanu uporabu ili prodaju, kapitaliziraju se kao trošak nabave tog sredstva sve dok sredstvo većim dijelom ne bude spremno za namjeravanu upotrebu ili prodaju.

Prihodi od ulaganja zarađeni privremenim ulaganjem namjenskih kreditnih sredstava do početka njihovog trošenja na kvalificirano sredstvo oduzimaju se od troškova posudbe čija kapitalizacija je prihvatljiva. Korištena stopa kapitalizacije za 2018. godinu je 1,19%, dok je za 2017. godinu 1,41%.

Svi drugi troškovi posudbe uključuju se u dobit ili gubitak razdoblja u kojem su nastali. Troškovi posudbe sastoje se od kamata i drugih troškova koji nastaju u vezi s posuđenim sredstvima.

Strane valute

Odvojeni financijski izvještaji svakog subjekta Društva i Grupe pripremljeni su u valuti primarnog gospodarskog okružja u kojem subjekt posluje (tzv. u njegovoj funkcijskoj valuti). Rezultati i financijski položaj svakog subjekta iskazani su u konsolidiranim financijskim izvještajima u hrvatskim kunama (HRK), koja je funkcijska valuta Društva i prezentacijska valuta konsolidiranih financijskih izvještaja.

U financijskim izvještajima pojedinih društava Grupe poslovne promjene izražene u stranim sredstvima plaćanja preračunate su u funkcijsku valutu subjekta po tečaju važećem na dan transakcije.

Na svaki datum izvještaja o financijskom položaju monetarna aktiva i pasiva izražene u stranoj valuti preračunate su u funkcijsku valutu subjekta po tečaju važećem na datum izvještaja. Nemonetarne stavke iskazane po fer vrijednosti u stranoj valuti preračunavaju se primjenom tečajeva važećih na dan procjene fer vrijednosti. Nemonetarne stavke iskazane u stranoj valuti u visini povijesnog troška se ne preračunavaju.

2. RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (NASTAVAK)

Strane valute (nastavak)

Tečajne razlike se priznaju u dobit ili gubitak razdoblja u kojem nastaju, osim:

- tečajnih razlika po primljenim zajmovima i kreditima u stranoj valuti koji se odnose na imovinu u izgradnji namijenjenu budućoj proizvodnji, koje su uključene u trošak imovine ako se promatraju kao usklađenje troškova kamata na obveze po tim zajmovima i kreditima;
- tečajnih razlika po transakcijama koje su zaključene radi zaštite od određenih valutnih rizika;
- tečajnih razlika s naslova monetarnih potraživanja ili obveza iz odnosa s inozemnim poslovanjem, čije namirenje nije planirano ni izgledno (koje stoga sačinjavaju dio neto ulaganja u inozemno poslovanje) te koje se prvo priznaju u sklopu ostale sveobuhvatne dobiti i prilikom prodaje cijelog ili dijela neto ulaganja prenose s kapitala na teret dobiti ili gubitaka.

Kod prikaza konsolidiranih financijskih izvještaja, aktiva i pasiva inozemnih dijelova Grupe (zajedno s usporednim iznosima) preračunavaju se u kune po tečaju važećem na dan u izvještaju o financijskom položaju. Stavke prihoda i rashoda (zajedno s usporednim podacima) preračunavaju se po prosječnom tečaju razdoblja, osim u slučaju značajnih fluktuacija tečaja tijekom razdoblja, kad se primjenjuje tečaj na dan transakcije. Tečajne razlike proizašle iz preračunavanja na kraju godine iskazuju se u okviru Grupe pod ostalim rezervama iz preračuna i priznaju se kao dobit, odnosno gubitak razdoblja u razdoblju prodaje stranog subjekta.

Inozemne koncesije INA, d.d. usklađene su s definicijom inozemnog poslovanja i tretirane su kao takve.

Poslovne aktivnosti INA, d.d. u Egiptu, Angoli kao i u međunarodnim vodama sjevernog Jadrana (nekoliko blokova) obavljaju se sa značajnim stupnjem autonomije, stoga je funkcijska valuta američki dolar osim na plinskom polju Izabela gdje je funkcijska valuta euro. Ukupni prihodi inozemnog poslovanja (od prodaje sirove nafte i prirodnog plina) su denominirani u toj valuti (američki dolar ili euro), kao i većina troškova. Kapitalni troškovi su planirani i prikazani u dolarima ili eurima. Iako se ne radi o zasebnim pravnim subjektima, oni zadovoljavaju definiciju inozemnog poslovanja prema zahtjevima MRS-a 21.

Kod djelomične prodaje ovisnog društva u čijem sastavu je inozemno poslovanje, ali kod koje Grupa ne gubi kontrolu, razmjerni udjel u kumulativnim tečajnim razlikama se ponovno pripisuje nekontrolirajućim udjelima i ne knjiži u dobit ili gubitak. Kod svih drugih djelomičnih prodaja, razmjerni udjel u kumulativnim tečajnim razlikama se prenosi u dobit ili gubitak.

Usklađenje *goodwill*a i fer vrijednosti utvrdive imovine i utvrdivih obveza stečenih prilikom stjecanja inozemnog dijela poslovanja obračunavaju se kao imovina i obveze inozemnog poslovanja i preračunavaju po zaključnom tečaju na kraju svakog izvještajnog razdoblja. Pri tom nastale tečajne razlike se iskazuju u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti.

Otpremnine i jubilarne nagrade

Kod planova definiranih primanja za otpremnine i jubilarne nagrade, troškovi primanja određuju se metodom projicirane kreditne jedinice na temelju aktuarske procjene koja se obavlja na kraju svakog godišnjeg izvještajnog razdoblja.

Svako ponovno mjerenje, koje obuhvaća aktuarske dobitke i gubitke, utjecaj promjene gornje granične vrijednosti imovine (ako postoji) i povrata na imovinu plana (isključujući kamate), tj. fonda, odmah se iskazuje u izvještaju o financijskom položaju, uz iskazivanje zaduženja ili odobrenja u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti razdoblja u kojem su isti nastali. Ponovno mjerenje iskazano u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti odmah se knjiži na zadržanu dobit i ne prenosi se u dobit ili gubitak. Trošak minulog rada ulazi u dobit ili gubitak razdoblja u kojem je došlo do izmjene plana.

2. RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (NASTAVAK)

Otpremnine i jubilarne nagrade (nastavak)

Neto kamata izračunava se primjenom diskontne stope na početku razdoblja na neto obvezu ili imovinu po osnovi definiranih naknada. Troškovi definiranih naknada razvrstavaju se kako slijedi:

- trošak rada, (uključuje trošak tekućeg rada, trošak minulog rada, kao i dobitke i gubitke po osnovi smanjenja prava i izmirenja);
- kamatne prihode ili rashode i
- ponovno mjerenje.

Grupa prikazuje prve dvije stavke troškova definiranih naknada u sklopu dobiti i gubitka. Dobici i gubici od smanjenja prava obračunavaju se kao troškovi minulog rada.

Obveza temeljem definiranih mirovinskih naknada iskazana u konsolidiranom izvještaju o financijskom položaju predstavlja stvarni manjak ili višak u Grupnim fondovima definiranih naknada. Svaki višak utvrđen, kako je prethodno navedeno, ograničen je na sadašnju vrijednost ekonomskih koristi dostupnih u vidu povrata iz fondova ili smanjenja budućih doprinosa koji se uplaćuju u fond. Obveza po osnovi otpremnina kod prestanka ugovora o radu iskazuje se kad subjekt više nije u mogućnosti povući svoju ponuđenu otpremninu ili kad subjekt prizna eventualne s tim povezane troškove restrukturiranja.

Oporezivanje

Porezni rashod s temelja poreza na dobit jest zbirni iznos tekuće porezne obveze i odgođenih poreza.

Tekući porez

Tekuća porezna obveza temelji se na oporezivoj dobiti tekuće godine. Oporeziva dobit razlikuje se od neto dobiti razdoblja iskazanoj u konsolidiranom računu dobiti i gubitka jer ne uključuje stavke prihoda i rashoda koje su oporezive ili odbitne u drugim godinama, kao i stavke koje nikada nisu oporezive ni odbitne. Tekuća porezna obveza Društva i Grupe izračunava se primjenom poreznih stopa koje su na snazi, odnosno u postupku donošenja na datum izvještaja o financijskom položaju.

Odgođeni porez

Odgođeni porez jest iznos za koji se očekuje da će po njemu nastati obveza ili povrat temeljem razlike između knjigovodstvene vrijednosti imovine i obveza u financijskim izvještajima i pripadajuće porezne osnovice koja se koristi za izračunavanje oporezive dobiti, a obračunava se metodom obveze izvještaja o financijskom položaju.

Odgođeni porez izračunava se primjenom poreznih stopa koje su na snazi ili su u suštini donesene do kraja izvještajne godine, a očekuje se da će se primjenjivati na oporezivu dobit u godinama u kojima se očekuje da će se te privremene razlike povratiti ili namiriti.

Odgođena porezna imovina priznaje se kada je vjerojatnije da će imovina biti realizirana u budućnosti. Na svaki datum, Društvo je procijenilo nepriznatu odgođenu poreznu imovinu i knjigovodstvenu vrijednost odgođene porezne imovine. Ne postoji odgođena porezna obveza u vezi s bilo kakvom budućom doznakom zarade inozemnih ovisnih društava u kojima Grupa kontrolira doznačenu zaradu i vjerojatno je da takva zarada neće biti doznačena u doglednoj budućnosti ili obveza neće nastati u slučaju takve doznake.

Odgođena porezna imovina i obveze se prebijaju ako postoji zakonsko pravo da se tekućom poreznom imovinom pokriju tekuće porezne obveze te kada se odnose na porezne prihode koje utvrđuje ista porezna uprava, a Društvo i Grupa namjeravaju sravniti svoju tekuću poreznu imovinu s poreznim obvezama.

2. RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (NASTAVAK)

Oporezivanje (nastavak)

Odgođeni porez (nastavak)

Odgođene porezne obveze priznaju se na temelju oporezivih privremenih razlika koje nastaju po osnovi ulaganja u ovisna i pridružena društva, osim u slučaju kad je Grupa u mogućnosti utjecati na poništenje privremene razlike i kad je vjerojatno da se privremena razlika neće poništiti u doglednoj budućnosti.

Tekući i odgođeni porez za razdoblje

Tekući i odgođeni porez priznaje se na teret ili u korist računa dobiti i gubitka, osim poreza koji se odnosi na stavke koje se iskazuju u sklopu ostale sveobuhvatne dobiti ili izravno u kapitalu, u tom slučaju se i porez također iskazuje u sklopu ostale sveobuhvatne dobiti, odnosno izravno u kapitalu. Kod tekućih i odgođenih poreza koji proizlaze iz priznavanja poslovnog pripajanja, porezni učinak uključuje e u obračun poslovnog spajanja.

Financijska imovina

Početno mjerenje financijskih instrumenata

Financijska imovina podijeljena je u dvije glavne kategorije, one koje se mjere po amortiziranom trošku i one koje se mjere po fer vrijednosti. Mjerenje fer vrijednosti dalje se dijeli na fer vrijednost kroz račun dobiti i gubitka (FVTPL) i fer vrijednost kroz ostalu sveobuhvatnu dobit (FVTOCI).

Naknadno mjerenje financijske imovine

Financijska imovina klasificira se u četiri kategorije:

Financijska imovina po amortiziranom trošku (dužnički instrumenti)

Dužnički instrumenti koji ispunjavaju sljedeća dva uvjeta mjere se po amortiziranom trošku:

- Test poslovnog modela: Financijska imovina drži se radi naplate ugovorenih novčanih tokova (a ne prodaje instrumenta prije ugovornog dospijeca radi realizacije promjene fer vrijednosti), i
- Test karakteristika novčanog toka: Ugovorni uvjeti financijske imovine na određene datume rezultiraju novčanim tokovima koji su isključivo plaćanje glavnice i kamata na nepodmireni iznos glavnice.

Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit (dužnički instrumenti)

Dužnički instrument koji ispunjava sljedeća dva uvjeta mjere se kroz FVTOCI, osim ako je imovina određena po FVTPL u okviru opcije fer vrijednosti:

- Test poslovnog modela: Financijska imovina drži se unutar poslovnog modela s ciljem držanja radi naplate ugovorenih novčanih tokova i prodaje, i
- Test karakteristika novčanog toka: Ugovoreni uvjeti financijske imovine na određene datume rezultiraju novčanim tokovima koji su plaćanja samo glavnice i kamata na nepodmireni iznos glavnice.

Dužnički instrumenti Društva i Grupe po FVTOCI uključuju ulaganja u dužničke instrumente koja kotiraju i priznaju se kao dugotrajna financijska imovina s niskim kreditnim rizikom.

Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka

Svi ostali dužnički instrumenti se mjere po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka (uključujući derivative).

2. RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (NASTAVAK)

Financijska imovina (nastavak)

Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit (vlasnički instrumenti)

Nakon početnog priznavanja, Društvo i Grupa mogu izabrati da klasificiraju nepovratno svoje vlasničke instrumente kao vlasničke instrumente po FVTOCI kada zadovoljavaju definiciju kapitala po MRS-u 32: *Financijski instrumenti: Priznavanje* i ne drže se za trgovanje. Klasifikacija se određuje na bazi pojedinog instrumenta.

Društvo i Grupa su odlučili klasificirati svoja ulaganja u vlasničke instrumente u ovu kategoriju (vidi bilješku 39).

Prestanak priznavanja financijske imovine

Osnovna pretpostavka za model prestanka priznavanja je utvrditi je li imovina koja se razmatra za prestanak priznavanja:

- imovina u cijelosti, ili
- posebno identificirani novčani tokovi od imovine (ili skupine slične financijske imovine),
- potpuno proporcionalni (pro rata) udio novčanih tokova od imovine (ili skupine slične financijske imovine), ili
- potpuno proporcionalni (pro rata) udio posebno identificiranih novčanih tokova od imovine (ili skupine slične financijske imovine).

Jednom kada se utvrdi imovina koja se razmatra za prestanak priznavanja, procjenjuje se je li imovina prenesena i ako jest, ispunjava li naknadno prijenos te imovine uvjete za prestanak priznavanja.

Umanjenja

Model umanjenja vrijednosti temelji se na pretpostavci predviđanja očekivanih gubitaka.

Opći pristup

S izuzetkom kupljene ili nastale financijske imovine umanjene za kredit, očekivani kreditni gubici moraju se mjeriti putem rezerviranja za gubitke u iznosu koji je jednak:

- očekivanim kreditnim gubicima u razdoblju od 12 mjeseci (očekivani kreditni gubici koji proizlaze iz tih događaja neispunjenja obaveza za financijski instrument koji su mogući u roku od 12 mjeseci od datuma izvještaja);
- ili očekivanim kreditnim gubicima za cijeli životni vijek (očekivani kreditni gubici koji proizlaze iz svih mogućih događaja neispunjenja obaveza tijekom trajanja financijskog instrumenta).

Naknadni gubici za očekivane kreditne gubitke obvezni su za financijski instrument ako se kreditni rizik tog financijskog instrumenta značajno povećao od početnog priznavanja, kao i za ugovorenu imovinu ili potraživanje od kupaca, a koji ne predstavlja transakciju financiranja u skladu s MSFI 15.

Pojednostavljeni pristup

Društvo i Grupa primjenjuju pojednostavljeni pristup za sljedeću financijsku imovinu: potraživanja od kupaca, ugovornu imovinu po MSFI 15 i potraživanja od najma. Na sve se druge financijske instrumente primjenjuje opći pristup.

Neovisno o gore navedena dva pristupa, metoda umanjenja vrijednosti ostaje ista u skladu s novim standardom u slučaju financijske imovine za koju postoji objektivni dokaz o umanjenju vrijednosti. Ovi slučajevi se moraju procjenjivati od slučaja do slučaja. Najveći iznos umanjenja vrijednosti koji obračunava Društvo i Grupa je 100% neosiguranog dijela financijske imovine.

2. RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (NASTAVAK)

Financijske obveze

Početno priznavanje i mjerenje

Financijske obveze se vrednuju po početnom priznavanju, kao financijske obveze po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka, zajmovi, obveze ili kao izvedenice koje se definiraju kao instrumenti zaštite.

Sve financijske obveze se početno priznaju po fer vrijednosti, a u slučaju zajmova i obveza, po neto vrijednosti izravno pripadajućih transakcijskih troškova. Financijske obveze Društva i Grupe uključuju obveze prema dobavljačima i ostale obveze, zajmove i prekoračenja po bankovnim računima te derivativne financijske instrumente.

Naknadno mjerenje

Mjerenje financijske obveze ovisi o njihovoj klasifikaciji.

Financijske obveze po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka

Financijske obveze po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka uključuju financijske obveze koje se drže radi trgovanja i financijske obveze koje se po početnom priznavanju iskazuju po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka. Financijske obveze klasificiraju se kao namijenjene trgovanju ako su nastale u svrhu otkupa u kratkom roku. Ova kategorija također uključuje derivativne financijske instrumente koje Društvo i Grupa zaključi, a koji nisu određeni kao instrumenti zaštite u odnosima zaštite kako je definirano MSFI-jem 9. Izdvojeni ugrađeni financijski instrumenti također se klasificiraju kao namijenjeni trgovanju, osim ako nisu označeni kao učinkoviti instrumenti zaštite. Društvo i Grupa nemaju financijske obveze po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka.

Zajmovi

Kategorija koja je najznačajnija za Društvo i Grupu. Nakon početnog priznavanja, zajmovi na koje se plaća kamata naknadno se mjere po amortiziranom trošku. Dobici i gubici priznaju se u računu dobiti i gubitka kada se prestanu priznavati obveze.

Amortizirani trošak izračunava se uzimajući u obzir diskont ili premiju pri stjecanju imovine kao i naknade ili troškove.

Prestanak priznavanja financijskih obveza

Financijska obveza treba biti uklonjena iz bilance ako i samo ako je zatvorena, odnosno kada se obveza navedena u ugovoru podmiri, poništi ili kada istekne.

U slučaju da je došlo do razmjene dužničkih instrumenata s bitno različitim uvjetima između postojećeg zajmoprimatelja i zajmodavatelja dužničkih instrumenata, ili da je došlo do znatne izmjene uvjeta postojeće financijske obveze, ta se transakcija obračunava kao zatvaranje izvorne financijske obveze i priznavanje nove financijske obveze. Dobit ili gubitak od zatvaranja izvorne financijske obveze priznaje se u dobiti ili gubitku.

Grupa nema financijske instrumente čija se klasifikacija izmjenila kao posljedica primjene MSFI-a 9 i nema instrumenta koji je Grupa početno priznala kao instrumente po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka kako bi smanjila nekonzistentnost mjerenja ili priznavanja.

Umanjenje vrijednosti evidentirano je samo na potraživanjima od kupaca. Umanjenje nije priznato na preostale financijske instrumente temeljem značajnosti, iskustva i očekivanja.

2. RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (NASTAVAK)

Poslovni segmenti

MSFI 8 *Poslovni segmenti* nalaže da se poslovni segmenti odrede prema internim izvještajima o sastavnim dijelovima Grupe koje redovito pregledavaju glavni izvršni donositelji poslovnih odluka kako bi se na segmente rasporedili resursi i ocijenila uspješnost njihova poslovanja.

Rezerviranja za napuštanje proizvodnih polja i ostale obveze

Rezerviranje je priznato kad Društvo i Grupa imaju sadašnju obvezu (zakonsku ili izvedenu) koja je nastala kao rezultat prošlih događaja, te je vjerojatno (više da nego ne), da će odljev sredstava biti potreban da se podmiri ta obveza, a pouzdano se može procijeniti iznos obveze. Iskazani iznos rezerviranja odražava najbolju moguću procjenu naknade koju će biti potrebno isplatiti radi podmirenja sadašnje obveze na kraju izvještajnog razdoblja uzimajući u obzir rizike i neizvjesnosti povezane s obvezom. Kad je značajan iznos smanjenja vrijednosti novca, iznos rezerviranja je sadašnja vrijednost troškova za koje se očekuje da će nastati kako bi se podmirila obveza, utvrđenih korištenjem diskontnog faktora koji je izračunat kao Indeks potrošačkih cijena i realne kamatne stope. Kad se koristi diskontiranje, svake se godine utjecaj diskontiranja knjiži kao financijski trošak te je iskazana vrijednost rezerviranja povećana svake godine za proteklo vrijeme.

Rezerviranja za troškove zatvaranja pogona odnose se na napuštanje proizvodnih naftnih i plinskih polja i početno se priznaje kao trošak nekretnina, postrojenja i opreme. Naknadne promjene u iznosima rezerviranja koje nastaju zbog promjena u procjeni troškova napuštanja, rezervi i proizvodnje nafte i plina, nerizične kamatne stope kao diskontne stope i stope inflacije, također se smatraju promjenama u troškovima nekretnina, postrojenja i opreme te se reflektiraju na račun dobiti i gubitka kroz buduću amortizaciju. Svaka promjena sadašnje vrijednosti procijenjenih troškova napuštanja polja se odražava na iznos rezerviranja i na iznos imovine dekomisije.

Rezerviranja za emisijske kvote

Obveza za emisiju se ne priznaje sve dok iznos stvarnih emisija ne dosegne iznos besplatno dodijeljenih jedinica. Ovaj pristup potkrepljuje činjenicu da se dodijeljene emisijske jedinice ne priznaju kao nematerijalna imovina, odnosno njihova vrijednost u imovini je nula. Kad stvarna emisija prelazi iznos dodijeljene emisijske kvote, rezerviranje treba, za emisije veće od besplatno dodijeljenih emisijskih jedinica, priznati temeljem stvarne tržišne cijene. Navedeno također znači da nije moguće evidentirati rezerviranje ranije od mjeseca kada iznos emisija prekorači iznos dodijeljenih emisijskih jedinica, niti je moguće očekivani nedostatak rasporediti tijekom kalendarske godine.

Namirenje s državom provodi se umanjnjem kupljenih emisijskih jedinica sa rezerviranjem za obvezu emisijskih jedinica koje prelaze broj besplatno dodijeljenih emisijskih jedinica. Kazna će se obračunati ako manjak nije pokriven s kupljenim kvotama.

Rezerviranje se obračunava za svako postrojenje zasebno i evidentira na segmentu gdje emisija nastaje.

Prihodi od ugovora s kupcima

Osnovno načelo MSFI 15 je da Društvo i Grupa priznaju prihode kako bi se prikazao prijenos obećane robe ili usluga kupcima u iznosu koji odražava naknadu za koju Društvo i Grupa očekuju da imaju pravo u zamjenu za tu robu ili usluge. Osnovno načelo iskazano je u okviru modela koji se sastoji od pet koraka.

Društvo i Grupa razmatraju postoje li u ugovoru druge obveze koje su zasebne ugovorne činidbe na koje treba rasporediti dio transakcijske cijene.

2. RAČUNOVODSTVENE POLITIKE (NASTAVAK)

Prihodi od ugovora s kupcima (nastavak)

Kod određivanja transakcijske cijene, Društvo i Grupa razmatraju učinke varijabilnih naknada, postojanje značajnih komponenti financiranja, besamatnu naknadu i naknade koja se plaćaju kupcu.

Prezentiranje i objava

Ugovori s kupcima prikazuju se u izvještaju o financijskom položaju subjekta kao ugovorna obveza, ugovorna imovina ili potraživanje, ovisno o odnosu između izvršenja ugovorenog posla Društva i Grupe i plaćanja kupca.

Ugovorna obveza prikazuje se u izvještaju o financijskom položaju kada je kupac platio iznos naknade prije izvršenja ugovorenog posla u vidu prijenosa predmetne robe ili usluge kupcu.

Ako su Društvo i Grupa izvršili ugovoreni posao putem prijenosa robe ili usluge kupcu, a kupac još nije platio odgovarajuću naknadu, ugovorna imovina ili potraživanje prikazuju se u izvještaju o financijskom položaju, ovisno o prirodi prava na naknadu. Ugovorna imovina priznaje se kada je pravo Društva i Grupe na naknadu uvjetovano nečim drugim osim protoka vremena, primjerice izvršavanjem budućih ugovornih obveza Društva i Grupe. Potraživanje se priznaje kada je pravo Društva i Grupe na naknadu bezuvjetno, osim s obzirom na protok vremena.

Kupoprodajni ugovori Društva i Grupe uobičajeno sadrže samo jednu ugovorenu činidbu. Zbog toga, Društvo i Grupa ne objavljuju informacije o alokaciji transakcijske cijene.

Trošarine

Trošarina je dio iznosa koji se naplaćuju u ime trećih osoba.

Ugovori o gradnji - održavanju i uslugama

Za svaku obvezu izvršenja koja je ispunjena tijekom vremena, Društvo i Grupa priznati će prihode tijekom vremena mjerenjem napredovanja prema potpunom ispunjavanju obveze izvršenja. Uprava je izabrala korištenje input metode za obračun prihoda (nastali troškovi do određenog datuma) od ugovora o izgradnji.

3. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE PROSUDBE I PROCJENE

Kritičke prosudbe i procjene kod primjene računovodstvenih politika

Kod primjene računovodstvenih politika opisanih u bilješci 2, Uprava je utvrdila određene prosudbe i procjene koje su imale značajan efekt na iznose u financijskim izvještajima (neovisno od onih koje uključuju procjene).

Sastavljanje financijskih izvještaja u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja koji su usvojeni u EU zahtijeva od Uprave da napravi procjene i pretpostavke koje utječu na iskazane iznose imovine, obveza, prihoda i rashoda te objavu nepredviđenih obveza. Značajne procjene korištene pri izradi ovih financijskih izvještaja odnose se na primanja zaposlenih, iznose vrijednosnih usklađenja imovine, utvrđivanja fer vrijednosti imovine i obveza i procijenjenih troškova uklanjanja imovine, rezerviranja za zaštitu okoliša i rezerviranja za sudske sporove kao i knjigovodstvenu vrijednost ulaganja i danih zajmova ovisnim društvima i ugovorena stanja. Mogući su događaji u budućnosti koji će uzrokovati promjene u pretpostavkama na temelju kojih su napravljene procjene, a time i promjene u samim procjenama. Učinak bilo koje promjene u procjeni iskazat će se u financijskim izvještajima kad će ga biti moguće utvrditi.

Prosudbe i procjene su detaljno prikazane u pripadajućim bilješkama, međutim najznačajnije prosudbe i procjene se odnose kako slijedi:

Posljedice određenih sudskih sporova

Društvo i Grupa su strane u brojnim sudskim sporovima proizašlim iz redovnog poslovanja. Rezerviranja se evidentiraju ako postoji sadašnja obveza kao rezultat prošlog događaja (uzimajući u obzir sve raspoložive dokaze uključujući mišljenja pravnih stručnjaka) gdje je vjerojatno da će podmirenje obveze zahtijevati odljev resursa i ako se iznos obveze može pouzdano procijeniti (vidi bilješku 29).

Knjigovodstvena vrijednost nekretnina, postrojenja i opreme

Kalkulacija umanjenja vrijednosti imovine zahtijeva procjenu vrijednosti imovine u uporabi jedinica koje stvaraju novac. Ta vrijednost je mjerena temeljem projekcije diskontiranog novčanog toka. Najznačajnije varijable za utvrđivanje novčanog toka su kretanje cijena nafte i plina, proizvodni volumen, operativni i kapitalni izdaci, diskontirane stope, vrijeme za koje se rade projekcije novčanog toka, kao i pretpostavke i prosudbe korištene za utvrđivanje novčanih primitaka i izdataka. Umanjenje imovine priznato u konsolidiranom računu dobiti i gubitka iznosi 32 milijuna kuna u 2018. godini (2017. godine: 145 milijuna kuna).

Knjigovodstvena vrijednost goodwilla

U 2018. godini kao niti u 2017. godini nije bilo umanjenja *goodwilla* (vidi bilješku 13). Knjigovodstveni iznos *goodwilla* na dan 31. prosinca 2018. godine i 31. prosinca 2017. godine iznosi 152 milijuna kuna (vidi bilješku 13).

Knjigovodstvena vrijednost nematerijalne istražne imovine na naftnim i plinskim poljima

Knjigovodstveni iznos nematerijalne istražne imovine na naftnim i plinskim poljima iznosi 229 milijun kuna na dan 31. prosinca 2018. godine i 201 milijuna kuna na dan 31. prosinca 2017. godine (vidi bilješku 13). U 2018. godini bilježi se umanjenje vrijednosti od 71 milijun kuna. U 2017. godine nije bilo umanjenja nematerijalne istražne imovine na naftnim i plinskim poljima (vidi bilješku 13).

3. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE PROSUDBE I PROCJENE (NASTAVAK)

Kritičke prosudbe i procjene kod primjene računovodstvenih politika (nastavak)

Knjigovodstvena vrijednost proizvodne imovine na naftnim i plinskim poljima

Knjigovodstveni iznos proizvodne imovine na naftnim i plinskim poljima iznosi 3.491 milijuna kuna na dan 31. prosinca 2018. godine i 3.794 milijuna kuna na dan 31. prosinca 2017. godine (vidi bilješku 14). U Grupi umanjene imovine na naftnim i plinskim poljima iznosi 32 milijuna kuna za 2018. godinu (2017: 45 milijuna kuna) (vidi bilješku 14).

Korištene ključne pretpostavke

Rafinerije i marketing

Uprava INA, d.d. je provela analizu indikatora umanjenja vrijednosti, odnosno jesu li ključne vrijednosti aktivnosti poslovanja (potražnja na tržištu, rafinerijske marže, cijene nafte) značajno pogoršane. Analizom je zaključeno da za Rafinerije i marketing ne postoji događaj koji ukazuje na umanjene, stoga test umanjenja vrijednosti nije proveden.

Istraživanje i proizvodnja

Procjena buduće cijene ugljikovodika, kao ključnog pokazatelja vrijednosti za imovinu Istraživanja i proizvodnje nafte i plina, poboljšana je u odnosu na izvještajno razdoblje prošle godine što dovodi do zaključka kako nema indikatora umanjenja vrijednosti za većinu INA, d.d. imovine u segmentu Istraživanju i proizvodnji.

Tijekom 2018 management INA, d.d. identificirao je pet polja u kopnenom dijelu Hrvatske s negativnom promjenom resursa u odnosu na procijenjene rezerve 2017. godine. Promjena je bila veća od - 1MMboe što se smatra pragom materijalnosti na razini imovine (Molve, Kalinovac, Hrastilnica, Ivanić i Žutica) s ukupnim efektom od -23,8 MMboe. Navedena promjena volumena identificirana je kao potencijalni događaj za testiranje umanjenja vrijednosti, koje je i provedeno. Međutim, te su izmjene na poljima sa značajnim obujmom proizvodnje i niskim cijenama proizvodnje pa nije bilo umanjenja vrijednosti na dan 31. prosinca 2018. godine.

Ulaganje u Siriju

INA, d.d. od 1998. do danas ima šest (6) komercijalno uspješnih polja u Bloku Hayan (Jihar, Al Mahr, Jazal, Palmyra, Mustadira i Mazrur) sa znatnim količinama nafte, plina i kondenzata. INA, d.d. je privremeno obustavila sve poslovne aktivnosti u Siriji od 26. veljače 2012. godine objavivši višu silu u skladu s važećim sankcijama SAD-a i Europske unije.

Trenutačni status

Glavne proizvodne aktivnosti preuzeli su lokalni radnici Hayan Petroleum Company, što INA, d.d. smatra nezakonitim.

Društvo je procijenilo situaciju u Siriji i nije identificiralo nikakve materijalne promjene u odnosu na 2017. godinu. Sankcije EU ostaju na snazi, a politička situacija nije se značajno promijenila ni na bolje ni na lošije s investicijske pozicije INA, d.d. INA, d.d. očekuje slične troškove i koristi u slučaju povratka aktivnostima na sirijskim poljima. Stoga nije identificiran događaj koji bi pokrenuo postupak umanjenja vrijednosti imovine u 2018. godini.

Neovisno o tome, u skladu s pravilima Petroleum Resources Management System (PRMS) i činjenicom da je imovina u Siriji pod „višom silom“ te INA, d.d. nema kontrolu nad istom u razdoblju od gotovo 7 godina, rezerve su promijenjene iz kategorije 2P u 2C u 2017. godini. U 2018. godini nije bilo promjena.

3. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE PROSUDBE I PROCJENE (NASTAVAK)

Kritičke prosudbe i procjene kod primjene računovodstvenih politika (nastavak)

Politički razvoj u Egiptu

Vezano za poslove INA, d.d. u Egiptu ključ poslovne nesigurnosti je vrijeme naplate. Na dan 31. prosinca 2018. godine bruto knjigovodstvena vrijednost potraživanja od Egyptian General Petroleum Corporation iznosi 212 milijuna kuna, od čega je 69 milijuna kuna vrijednosno usklađeno. Tijekom 2018. godine INA, d.d. je vrijednosno uskladila 72 milijuna kuna potraživanja i naplatila prethodno vrijednosno usklađena potraživanja u iznosu od 315 milijuna kuna. Poboljšanje naplate potraživanja je zbog boljeg tržišnog okruženja u Egiptu.

Kvantificiranje i izračun obveza za napuštanje polja

Troškovi dekomisije su neizvjesni i procjene troškova mogu varirati zbog mnogobrojnih čimbenika, uključujući i promjene u zakonskim i regulatornim zahtjevima, novim dostupnim tehnologijama i iskustvu pri napuštanju druge imovine. Također se mogu promijeniti očekivano vrijeme, prostor, troškovi i rizik. Stoga su napravljene značajne procjene i pretpostavke prilikom izračuna obveza za napuštanje polja. Procjena rezerviranja zahtijeva značajnu prosudbu menadžmenta i preispituje se na godišnjoj razini.

Uprava procjenjuje buduće novčane izdatke u vezi obveza dekomisije koristeći cijene, analogno prethodnim sličnim radovima kao i ostale pretpostavke kao što su procijenjeni učinci promjena u propisima, očekivani pristup menadžmenta glede obveza za napuštanje polja, procjenu troškova i diskontnu stopu. Nadalje, izračun vremena tih novčanih tokova reflektira trenutnu procjenu prioriteta, tehničke opremljenosti i hitnosti tih obveza. Vrijednost tih obveza u svezi za rezerviranja za napuštanje polja iznosi 3.029 milijuna kuna na dan 31. prosinca 2018. godine (31. prosinca 2017. godine: 2.701 milijuna kuna) (vidi bilješku 29).

Opseg rezerviranja za zaštitu okoliša

Primjenjivi propisi, a posebice zakonodavstvo zaštite okoliša ne specificiraju točno opseg aktivnosti ili tehnologiju koja se primjenjuje za rezerviranja za zaštitu okoliša. Rezerviranja se priznaju ako Grupa ima sadašnju obvezu (zakonsku ili izvedenu) kao rezultat prošlog događaja i ako je vjerojatno da će odljev sredstava biti potreban da se podmiri ta obveza (tj. više vjerojatno nego da neće), a pouzdana procjena se može utvrditi u vrijednosti obveze.

Općenito, vremensko razdoblje rezerviranja podudara se s obvezama prema službenom planu aktivnosti, ili ako nastupi prije, s isknjiženjem ili zatvaranjem neaktivnih lokacija. Uprava koristi prethodno iskustvo i vlastitu interpretaciju predmetnog zakonodavstva kada se određuje opseg rezerviranja za zaštitu okoliša. Kada obveza neće biti utvrđena kroz više godina, iznos koji se priznaje je sadašnja vrijednost procijenjenih budućih troškova. Na dan 31. prosinca 2018. godine INA Grupa priznala je rezerviranja za zaštitu okoliša u iznosu od 412 milijuna kuna (2017. godine: 335 milijuna kuna) (vidi bilješku 29), koje se odnosi na utvrđivanje količine i opsega onečišćenja lokacije, zbrinjavanje otpada nastalog uslijed prethodnih aktivnosti te provedbu preliminarnih istražnih radova uz pripadajuće laboratorijske analize, iskop tla i zamjenu materijala tijekom rekonstrukcije maloprodajnog mjesta. Isto ne pokriva troškove sanacije zbog nedostatka nacionalnih propisa.

3. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE PROSUDBE I PROCJENE (NASTAVAK)

Kritičke prosudbe i procjene kod primjene računovodstvenih politika (nastavak)

Raspoloživost oporezujuće dobiti na koju imovina odgođenog poreza može biti priznata

Odgođena porezna imovina priznaje se za neiskorištene porezne gubitke u onoj mjeri u kojoj je vjerojatno da će biti raspoloživa oporeziva dobit na koju se gubici mogu iskoristiti. Značajna prosudba menadžmenta nužna je da bi se utvrdio iznos odgođene porezne imovine koji se može priznati, na temelju vjerojatnih vremena i razini buduće oporezive dobiti zajedno s budućim uštedama planiranja poreza. Određivanje iznosa odgođene porezne imovine koji se može priznati zahtijeva sveobuhvatnu prosudbu, temeljenu na vjerojatnom izračunu vremenskog razdoblja u kojem se ista može iskoristiti i razini buduće oporezive dobiti, uz uvažavanje planirane strategije poreza.

Uprava vjeruje da je priznata odgođena porezna imovina povrativa. Odgođena porezna imovina za INA Grupu iznosi 1.199 milijuna kuna na dan 31. prosinca 2018. godine (u 2017. godini iznosila je 1.451 milijuna kuna), dok iznos odgođene porezne obveze za INA Grupu iznosi 14 milijuna kuna na dan 31. prosinca 2018. godine (u 2017. godini iznosio je 14 milijuna kuna). Knjigovodstveni iznos odgođene porezne imovine u INA, d.d. iznosi 1.089 milijuna kuna na dan 31. prosinca 2018. godine, odnosno 1.343 milijuna kuna na dan 31. prosinca 2017. godine (vidi bilješku 11).

Da je Grupa mogla priznati cjelokupnu nepriznatu poreznu imovinu, dobit i kapital povećali bi se za 31 milijuna kuna na dan 31. prosinca 2018. godine, (31. prosinca 2017. godine: 62 milijuna kuna).

Aktuarske procjene korištene za izračun naknada za odlazak u mirovinu

Troškovi definiranih planiranih naknada su utvrđeni koristeći aktuarske procjene. Aktuarske procjene uključuju utvrđivanje pretpostavki o diskontiranim stopama, iznosima naknada, smrtnosti i stopi fluktuacije. Zbog dugoročne prirode tih planova, te procjene su predmet nesigurnosti. Rezerviranja za naknade za mirovine i jubilarne nagrade za INA Grupu iznose 82 milijuna kuna na 31. prosinca 2018. godine (31. prosinca 2017. godine: 78 milijuna kuna), dok u INA, d.d. iznose 36 milijuna kuna na dan 31. prosinca 2017. godine, (31. prosinca 2017. godine: 34 milijuna kuna) (vidi bilješku 30).

Korisni vijek upotrebe imovine

INA, d.d. i INA Grupa preispituju procijenjeni vijek trajanja nekretnina, postrojenja i opreme na kraju svakog izvještajnog razdoblja. Procjena korisnog vijeka upotrebe smatra se značajnom računovodstvenom procjenom koja utječe na promjenu stopa amortizacije. Nova procjena korisnog vijeka upotrebe imovine na kraju 2018. godine nije se značajnije mijenjala u odnosu na prethodnu procjenu.

Rezerve ugljikovodika

Projekti istraživanja i razrade ležišta uključuju brojne neizvjesnosti i rizike poslovanja koji mogu uzrokovati znatne izdatke. Istražni i razradni projekti Društva i Grupe mogu kasniti ili biti neuspješni iz mnogo razloga, uključujući prekoračenja troškova, geološka pitanja, poteškoće u udovoljavanju zahtjevima nadležnih tijela, nedostatak opreme i mehaničke poteškoće. Ovi projekti, naročito oni koji se odnose na polja u odobalnim područjima ili drugim zahtjevnim terenima, također često zahtijevaju upotrebu novih i naprednih tehnologija, čiji razvoj, nabava i instalacija mogu biti skupi, a koji možda neće funkcionirati kako se to očekivalo.

Istraživanje nafte i prirodnog plina te bušenje podložno je velikom rasponu rizika koji su specifični za takve projekte, uključujući erupciju, oštećenje ležišta, gubitak kontrole nad bušotinom, probijanja, kratere, požare i prirodne katastrofe.

3. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE PROSUDBE I PROCJENE (NASTAVAK)

Kritičke prosudbe i procjene kod primjene računovodstvenih politika (nastavak)

Rezerve ugljikovodika (nastavak)

Društvo i Grupa procjenjuje i izvještavaju rezerve ugljikovodika sukladno načelima sadržanim u smjernicama SPE Petroleum Resources Management Reporting System (PRMS). Procjena rezervi ugljikovodika uključuje značajnu razinu prosudbe zbog tehničke neizvjesnosti u procjeni količine rezervi i složenih ugovornih odnosa koji određuju udio Grupe i Društva u utvrđenim količinama. S obzirom na mogućnost promjena korištenih ekonomskih pretpostavki i pribavljanje dodatnih geoloških podataka tijekom radova na poljima, procjena obnovljivih rezervi se može promijeniti. Takve promjene mogu imati efekta na financijski položaj i rezultat Društva i Grupe koji uključuju sljedeće:

- utjecaj na knjigovodstvenu vrijednost imovine za istraživanje i procjenu, naftne i plinske nekretnine, postrojenja i opremu i *goodwill* zbog promjena u procijenjenim budućim novčanim tokovima;
- promjena amortizacije u računu dobiti i gubitka i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti uslijed korištenja metode proizvodnih jedinica (UOP) ili promjene korisnog vijeka trajanja imovine;
- rezerviranje za dekomisiju može zahtijevati reviziju gdje promjene u procijenjenim rezervama utječu na očekivanja o nastanku takvih aktivnosti i povezanih troškova tih aktivnosti;
- priznavanje i knjigovodstvena vrijednost odgođene porezne imovine se može promijeniti uslijed promjene u prosudbi o postojanju takve imovine ili promjene procjene o mogućoj povrativosti takve imovine.

Knjigovodstvena vrijednost ulaganja i dani zajmovi ovisnim društvima (INA, d.d.)

Knjigovodstvena vrijednost ulaganja u ovisna društva na dan 31. prosinca 2018. godine iznosi 1.960 milijuna kuna i 1.079 milijuna kuna na dan 31. prosinca 2017. Tijekom 2018. godine evidentirano je 107 milijuna kuna neto ukidanja umanjenja vrijednosti (2017: umanjenje vrijednosti: 34 milijun kuna). Zbog značajne izloženosti prema ovisnim društvima (izračunata kao zbroj knjigovodstvene vrijednosti ulaganja i danih zajmova, neto) postojanje pokazatelja umanjenja zahtijeva značajnu prosudbu menadžmenta pri određivanju odgovarajućeg pristupa za testiranje umanjenja vrijednosti.

Knjigovodstvena vrijednost odobrenih kredita ovisnim društvima na dan 31. prosinca 2018. godine iznosi 755 milijuna kuna i 1.257 milijuna kuna na dan 31. prosinca 2017. godine. Tijekom 2018. godine, INA, d.d. naplatila je prethodno umanjeni kredit dan Energopetrolu d.d. i evidentirala ukidanje umanjenja vrijednosti u iznosu od 222 milijun kuna.

Ugovorena stanja

	INA Grupa		INA, d.d.	
	2018.	2017.	2018.	2017.
Potraživanja od kupaca	1.837	1.393	1.490	1.118
Ugovorena imovina	2	-	-	-
Ugovorene obveze	28	26	-	-

3. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE PROSUDBE I PROCJENE (NASTAVAK)

Kritičke prosudbe i procjene kod primjene računovodstvenih politika (nastavak)

Ugovorena stanja (nastavak)

Potraživanja od kupaca su beskamatna i općenito dospijevaju u roku 3 do 30 dana. Stjecanje ovisnog društva rezultiralo je povećanjem potraživanja od kupaca u iznosu od 29 milijuna kuna u 2018. godini (bilješka 40). U 2018. godini, 1 milijun kuna priznato je kao umanjenje za očekivane kreditne gubitke od potraživanja od kupaca (2017: 3 milijuna kuna).

Ugovorna imovina početno se priznaje za prihode ostvarene od građevinskih radova jer je primitak naknade uvjetovan uspješnim završetkom građenja. Nakon završetka građenja i prihvaćanja usluge od strane kupca, iznosi priznati kao ugovorna imovina reklasificiraju se u potraživanja od kupaca.

U ugovorne obveze ubrajaju se primljeni kratkoročni predujmovi u iznosu od 28 milijuna kuna u 2018. godini, odnosno 26 milijuna kuna u 2017. godini. Preostala ugovorena činidba očekuje se priznati u sljedećoj godini.

Zbog nematerijalnih iznosa ove kategorije nisu prikazane u zasebnim linijama izvještaja o financijskom položaju. Ugovorena imovina prikazana je u liniji ostala kratkotrajna imovina, dok su ugovorene obveze prikazane u liniji ostale kratkoročne obveze u izvještaju o financijskom položaju.

Ugovorena imovina i ugovorene obveze nisu prikazane kao zasebne linije u izvještaju o financijskom položaju jer se smatra da nisu značajne za Društvo i Grupu. Ugovorena imovina prikazana je u liniji ostala kratkotrajna imovina dok su ugovorene obveze prikazane u liniji ostale kratkoročne obveze u izvještaju o financijskom položaju.

Ugovorene činidbe

Prihodi od prodaje i prijevoza sirove nafte, prirodnog plina, naftnih derivata i ostale robe priznaju se kada kupac stekne kontrolu nad robom, što je obično trenutak kada vlasništvo prelazi na kupca i kupac fizički preuzme posjed nad robom, na temelju definiranih uvjeta iz ugovora.

Svaka takva prodaja obično predstavlja jednu obvezu izvršenja, a Društvo i Grupa uobičajeno ispunjavaju svoje obveze izvršavanja u određenom vremenskom trenutku.

Reklasifikacija pozicija računa dobiti i gubitka

U 2018. godini INA, d.d. i INA Grupa korigirale su EBITDA metodologiju i klasifikaciju između linija umanjenja vrijednosti i ispravaka vrijednosti kako bi bolje uskladile izvještavanja sa standardima poslovnog izvještavanja EBITDA te se sada izračunava kao EBIT uvećan za Amortizacija i umanjenje vrijednosti (neto). Efekt reklasifikacije računa dobiti i gubitka je kako slijedi:

3. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE PROSUDBE I PROCJENE (NASTAVAK)

Reklasifikacija pozicija računa dobiti i gubitka (nastavak)

INA Grupa

	2017. prije reklasifikacije	Umanjenje dugotrajne materijalne imovine	2017. nakon reklasifikacije
Vrijednosna usklađenja (neto)	(143)	151	8
Amortizacija i umanjene vrijednosti (neto)	(1.804)	(151)	(1.955)
Ukupno	(1.947)	-	(1.947)

INA, d.d.

	2017. prije reklasifikacije	Umanjenje dugotrajne materijalne imovine	2017. nakon reklasifikacije
Vrijednosna usklađenja (neto)	(30)	48	18
Amortizacija i umanjene vrijednosti (neto)	(1.733)	(48)	(1.781)
Ukupno	(1.763)	-	(1.763)

U 2018. godini INA Grupa i INA, d.d. reklasificirali su negativne robno nezaštićene robne transakcije sa ostalih poslovnih prihoda na ostale materijalne troškove. Efekt reklasifikacije u računu dobiti i gubitka je kako slijedi:

INA Grupa

	2017. prije reklasifikacije	Robne nezaštićene derivativne transakcije	2017. nakon reklasifikacije
Ostali poslovni prihodi	126	48	174
Ostali materijalni troškovi	(1.823)	(48)	(1.871)
Ukupno	(1.697)	-	(1.697)

INA, d.d.

	2017. prije reklasifikacije	Robne nezaštićene derivativne transakcije	2017. nakon reklasifikacije
Ostali poslovni prihodi	365	48	413
Ostali materijalni troškovi	(1.833)	(48)	(1.881)
Ukupno	(1.468)	-	(1.468)

4. INFORMACIJE O SEGMENTIMA

INA Grupa posluje kroz tri osnovna poslovna segmenta. Strateški poslovni segmenti nude različite proizvode i usluge. Izvještajni subjekti, u INA Grupi predstavljaju osnovne poslovne djelatnosti koje su definirane prema standardnom lancu vrijednosti naftnih kompanija:

- Istraživanje i proizvodnja - istraživanje, proizvodnja i prodaja sirove nafte;
- Rafinerije i marketing - prerada sirove nafte, veleprodaja naftnih derivata, maloprodaja naftnih derivata i robe široke potrošnje, logistika i prirodnog plina;
- Korporativno i ostalo - pored gore navedenih poslovnih segmenata, poslovanje INA Grupe uključuje pružatelje usluga temeljnim djelatnostima.

Informacije koje opisuju poslovanje svih izvještajnih segmenata su prikazane u nastavku. Dobit iz osnovne djelatnosti se koristi pri mjerenju poslovanja izvještajnog segmenta iz razloga što Uprava vjeruje da informacija o dobiti iz osnovne djelatnosti predstavlja relevantnu informaciju prilikom ocjenjivanja rezultata određenog segmenta. Međutim, financiranje Grupe (koje uključuje financijske troškove i financijske prihode) i porez na dobit iskazuju se na razini Grupe i nisu relevantni za donošenje poslovnih odluka na razini segmenata djelatnosti.

Intersegmentalni transfer predstavlja efekt nerealizirane dobiti nastale prijenosom zaliha iz Istraživanja i proizvodnje na Rafinerije i marketing. Vrednovanje zaliha domaće nafte, gotovih i polugotovih proizvoda u Rafinerijama i marketingu temelji se na transfernoj cijeni između Istraživanja i proizvodnje i Rafinerija i marketinga. Preko intersegmentalnih transfera provodi se eliminacija nerealizirane dobiti (razlika između transferne cijene i cijene domaće nafte). Za svrhe izvještavanja o segmentima, segment koji prodaje zalihe transakciju evidentira kao dobit odmah po transferu. Ipak, na razini Društva dobit se evidentira samo kada je treća strana kupila robu.

INA - INDUSTRIJA NAFTE, d.d.
 Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)
 Za godinu završenu na dan 31. prosinca 2018. godine
 (svi iznosi su prikazani u milijunima kuna)

4. INFORMACIJE O SEGMENTIMA (NASTAVAK)

Sljedeća tablica prikazuje informacije o prihodima i rashodima djelatnosti INA Grupe za 2018. godinu:

2018.	Istraživanje i proizvodnja	Rafinerije i marketing	Korporativno i ostalo	Intersegmentalni transferi i konsolidacijske uskude	Ukupno
Prihodi od prodaje eksternim kupcima	358	21.375	616	-	22.349
Intersegmentalna prodaja	3.829	45	1.213	(5.087)	-
Prihodi ukupno	4.187	21.420	1.829	(5.087)	22.349
Rashodi osnovne djelatnosti, neto ostalih prihoda iz osnovne djelatnosti	(1.931)	(21.578)	(2.111)	4.958	(20.662)
Dobit/(gubitak) osnovne djelatnosti	2.256	(158)	(282)	(129)	1.687
Gubitak iz financijskih aktivnosti					(167)
Dobit iz redovnih aktivnosti prije oporezivanja					1.520
Trošak poreza na dobit					(343)
Dobit tekućeg razdoblja					1.177

Sljedeća tablica prikazuje informacije o prihodima i rashodima djelatnosti INA Grupe za 2017. godinu:

2017.	Istraživanje i proizvodnja	Rafinerije i marketing	Korporativno i ostalo	Intersegmentalni transferi i konsolidacijske uskude	Ukupno
Prihodi od prodaje eksternim kupcima	348	17.848	386	-	18.582
Intersegmentalna prodaja	3.412	151	1.065	(4.628)	-
Prihodi ukupno	3.760	17.999	1.451	(4.628)	18.582
Rashodi osnovne djelatnosti, neto ostalih prihoda iz osnovne djelatnosti	(2.174)	(17.634)	(1.879)	4.523	(17.164)
Dobit/(gubitak) osnovne djelatnosti	1.586	365	(428)	(105)	1.418
Dobitak iz financijskih aktivnosti					146
Dobit iz redovnih aktivnosti prije oporezivanja					1.564
Trošak poreza na dobit					(342)
Dobit tekućeg razdoblja					1.222

4. INFORMACIJE O SEGMENTIMA (NASTAVAK)

Sljedeća tablica prikazuje informacije o financijskom položaju djelatnosti INA Grupe za 2018. godinu:

31. prosinca 2018. godine	Intersegmentalni transferi i konsolidacijske usklade				Ukupno
	Istraživanje i proizvodnja	Rafinerije i marketing	Korporativno i ostalo		
Imovina i obveze					
Nematerijalna imovina	265	103	276	-	644
Nekretnine, postrojenja i oprema	5.228	6.069	1.385	(398)	12.284
Ulaganja u pridružena društva i zajednička ulaganja	-	150	-	-	150
Zalihe	196	2.538	246	(335)	2.645
Potraživanja od kupaca, neto	218	1.583	420	(384)	1.837
Neraspoređena imovina					3.182
Ukupna aktiva					20.742
Obveze prema dobavljačima	306	1.339	459	(384)	1.720
Neraspoređene obveze					7.199
Ukupne obveze					8.919
Ostale segmentalne informacije					
Nekretnine, postrojenja i oprema	581	1.057	119	(61)	1.696
Nematerijalna imovina	68	13	40	-	121
Kapitalni izdaci:	649	1.070	159	(61)	1.817
Amortizacija i umanjenje vrijednosti (neto)	1.031	577	194	-	1.802
Vrijednosno usklađenje kratkotrajne i dugotrajne imovine (neto)	225	(78)	9	9	165

* Vidi bilješku 8

Sljedeća tablica prikazuje informacije o financijskom položaju djelatnosti INA Grupe za 2017. godinu:

31. prosinca 2017. godine	Intersegmentalni transferi i konsolidacijske usklade				Ukupno
	Istraživanje i proizvodnja	Rafinerije i marketing	Korporativno i ostalo		
Imovina i obveze					
Nematerijalna imovina	238	59	273	-	570
Nekretnine, postrojenja i oprema	5.329	5.607	1.418	(338)	12.016
Zalihe	148	2.177	206	(267)	2.264
Potraživanja od kupaca, neto	62	1.266	375	(310)	1.393
Neraspoređena imovina					3.020
Ukupna aktiva					19.263
Obveze prema dobavljačima	325	788	369	(311)	1.171
Neraspoređene obveze					6.566
Ukupne obveze					7.737
Ostale segmentalne informacije					
Nekretnine, postrojenja i oprema	584	698	68	(47)	1.303
Nematerijalna imovina	34	15	41	-	90
Kapitalni izdaci:	618	713	109	(47)	1.393
Amortizacija i umanjenje vrijednosti (neto)	1.116	568	271	-	1.955
Vrijednosno usklađenje kratkotrajne i dugotrajne imovine (neto)	(66)	45	10	3	(8)

* Vidi bilješku 8

INA - INDUSTRIJA NAFTE, d.d.
 Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)
 Za godinu završenu na dan 31. prosinca 2018. godine
 (svi iznosi su prikazani u milijunima kuna)

4. INFORMACIJE O SEGMENTIMA (NASTAVAK)

PO ZEMLJOPISNIM PODRUČJIMA

INA Grupa

31. prosinca 2018. godine	Republika			Ostale		Ukupno
	Hrvatska	Egipat	Angola	Sirija	zemlje	
Nematerijalna imovina	459	1	-	-	184	644
Nekretnine, postrojenja i oprema	10.910	131	82	255	906	12.284
Ulaganja u zajednička ulaganja	150	-	-	-	-	150
Zalihe	2.491	7	7	-	140	2.645
Potraživanja od kupaca, neto	1.145	157	-	-	535	1.837
Neraspoređena imovina						3.182
Ukupna aktiva						20.742
Ostale segmentalne informacije						
Nekretnine, postrojenja i oprema	1.416	78	9	-	193	1.696
Nematerijalna imovina	115	1	-	-	5	121
Kapitalni izdaci:	1.531	79	9	-	198	1.817

INA Grupa

31. prosinca 2017. godine	Republika			Ostale		Ukupno
	Hrvatska	Egipat	Angola	Sirija	zemlje	
Nematerijalna imovina	389	-	-	-	181	570
Nekretnine, postrojenja i oprema	10.750	94	87	248	837	12.016
Zalihe	2.135	8	-	-	121	2.264
Potraživanja od kupaca, neto	884	52	-	-	457	1.393
Neraspoređena imovina						3.020
Ukupna aktiva						19.263
Ostale segmentalne informacije						
Nekretnine, postrojenja i oprema	1.178	18	3	-	104	1.303
Nematerijalna imovina	84	-	-	-	6	90
Kapitalni izdaci:	1.262	18	3	-	110	1.393

4. INFORMACIJE O SEGMENTIMA (NASTAVAK)

INA Grupa

	<i>Prihodi od eksternih kupaca</i>	
	2018.	2017.
Republika Hrvatska	12.289	10.352
Bosna i Hercegovina	2.966	2.238
Švicarska	2.142	700
Velika Britanija	1.030	1.676
Italija	789	656
Ostale zemlje	3.133	2.960
	22.349	18.582

INA, d.d.

	<i>Prihodi od eksternih kupaca</i>	
	2018.	2017.
Republika Hrvatska	12.207	10.257
Bosna i Hercegovina	2.538	1.845
Švicarska	2.127	698
Velika Britanija	1.027	1.669
Italija	789	656
Ostale zemlje	2.382	2.453
	21.070	17.578

Informacije o glavnim kupcima

U 2018. godini, kao ni u 2017. godini, prihod ni po jednom pojedinačnom kupcu nije bio veći od 10% ukupnih prihoda Grupe.

5. OSTALI POSLOVNI PRIHODI

	INA Grupa		INA, d.d.	
	2018.	2017.	2018.	2017.
Prihod od stjecanja*	291	-	103	-
Prihod od zakupa	46	40	43	43
Prihod od revalorizacije emisijskih jedinica	44	3	44	3
Viškovi	27	16	29	19
Prihod od kamata, kupci	25	11	25	10
Provizija od komisione prodaje i naknada	14	14	13	13
Naknada za prodaju robe	11	-	11	-
Dar u naravi	8	8	7	8
Dobit od prodaje imovine	4	21	12	11
Prihodi od povrata poreza	-	13	-	13
Prihod od prodaje imovine ovisnom društvu	-	-	-	261
Ostalo	59	48	48	32
Ukupno	529	174	335	413

*Molimo vidjeti bilješku 40 za više detalja o prihodima od stjecanja.

6. AMORTIZACIJA I UMANJENJE IMOVINE (NETO)

	INA Grupa		INA, d.d.	
	2018.	2017.	2018.	2017.
Amortizacija nekretnina, postrojenja i oprema (bilješka 14 b)	1.639	1.758	1.533	1.688
Umanjenje nematerijalne i materijalne imovine (neto) (bilješka 13 i 14)	103	145	103	45
Amortizacija dugotrajne nematerijalne imovine (bilješka 13)	47	46	46	45
Otpis materijalne imovine, neto	13	6	6	3
	1.802	1.955	1.688	1.781

7. TROŠKOVI OSOBLJA

	INA Grupa		INA, d.d.	
	2018.	2017.	2018.	2017.
Neto plaće	1.010	965	486	476
Porezi i doprinosi za mirovinsko i zdravstveno osiguranje	657	615	348	334
Ostali troškovi vezani uz plaće	260	223	116	99
	1.927	1.803	950	909

Broj zaposlenih u INA Grupi i INA, d.d., od kojih je većina zaposlena u Republici Hrvatskoj prikazan je u nastavku:

	INA Grupa		INA, d.d.	
	2018.	2017.	2018.	2017.
	Broj zaposlenih	Broj zaposlenih	Broj zaposlenih	Broj zaposlenih
Rafinerije i marketing	6.227	6.132	2.422	2.445
Korporativno i ostalo	3.445	3.438	592	636
Istraživanje i proizvodnja	1.170	1.212	1.124	1.211
	10.842	10.782	4.138	4.292

8. VRIJEDNOSNA USKLAĐENJA (NETO)

	INA Grupa		INA, d.d.	
	2018.	2017.	2018.	2017.
Vrijednosno usklađenje i umanjenje zaliha, neto	85	60	78	52
Vrijednosno usklađenje potraživanja od kupaca, neto*	(259)	(77)	(246)	(77)
Ostalo vrijednosno usklađenje i umanjenja, neto	9	9	6	7
	(165)	(8)	(162)	(18)

*vidi bilješku 3

9. REZERVIRANJE ZA TROŠKOVE I RIZIKE (NETO)

	INA Grupa		INA, d.d.	
	2018.	2017.	2018.	2017.
Rezerviranje za emisijske jedinice	82	11	82	11
sporove	5	(22)	(7)	(29)
Prihod od ukidanja rezerviranja za poticajne mjere	(6)	(2)	(4)	(10)
okoliša	(13)	13	(6)	12
Rezerviranje za obnovljive izvore	(39)	115	(39)	115
nagrade	-	(5)	-	(2)
Ukidanje rezerviranja za porez u Angoli	-	(249)	-	(249)
Ostala rezerviranja	(16)	(12)	(9)	6
	13	(151)	17	(146)

10. FINANCIJSKI PRIHODI I FINANCIJSKI TROŠKOVI

	INA Grupa		INA, d.d.	
	2018.	2017.	2018.	2017.
Pozitivne tečajne razlike od zajmova i novca	26	247	19	160
Pozitivne tečajne razlike od kupaca i dobavljača	17	179	1	130
Povrat ispravka vrijednosti udjela	6	-	111	-
Primljene kamate i ostali financijski prihodi	4	6	32	54
Primljene dividende	1	20	-	20
Primici od rasporeda dobiti ovisnih društava	-	-	120	20
Povrat ispravka kredita danim ovisnim društvima	-	-	222	-
Financijski prihodi	54	452	505	384
Rashodi od kamata	90	51	92	51
Negativne tečajne razlike od kupaca i dobavljača	61	88	43	18
Naknade za bankovne kredite	29	25	28	24
Negativne tečajne razlike od zajmova i novca	27	115	23	113
Negativne tečajne razlike od rezerviranja	7	-	7	-
Kamate na dugoročne kredite	5	8	5	8
Trošak kamata po poreznim rješenjima	3	21	3	21
Kapitalizirani troškovi posudbe	(3)	(3)	(3)	(3)
Umanjenje ulaganja u ovisna društva i kamate od ovisnih društava	-	-	-	77
Ostali financijski rashodi	2	1	3	1
Financijski rashodi	221	306	201	310
Neto (rashodi)/prihodi od financijske aktivnosti	(167)	146	304	74

11. OPOREZIVANJE

	INA Grupa		INA, d.d.	
	2018.	2017.	2018.	2017.
Odgođeni trošak poreza koji se odnose na stvaranje i ukidanje privremenih razlika	286	319	287	341
Troškovi poreza tekuće godine	57	23	36	7
Trošak poreza na dobit	343	342	323	348

Porez na dobit ostvaren u tuzemstvu obračunava se primjenom stope od 18% na dobit financijske godine prije poreza.

Porezi na dobit su evidentirani na temelju izračunatog oporezivog dobitka u skladu s poreznim propisima koji su na snazi u zemlji u kojoj su nastali. INA, d.d. je obveznik plaćanja poreza na dobit u Republici Hrvatskoj.

Usklađivanje poreza na dobit, polazeći od računovodstvene dobiti, izgleda kako slijedi:

	INA Grupa		INA, d.d.	
	2018.	2017.	2018.	2017.
Dobit prije oporezivanja	1.520	1.564	1.657	1.773
Izračun poreza na temelju porezne stope (18%)	274	281	298	319
Učinak primjene različitih stopa poreza na dobit za društva koja posluju u drugim državama	45	13	36	13
Korekcija odgođene porezne imovine temeljem nove procjene povrativosti	42	32	2	15
Porezni utjecaj stalnih razlika	(17)	22	(13)	7
Porezni efekt prijašnjih godina	(1)	(6)	-	(6)
Trošak poreza na dobit	343	342	323	348

Odgođena porezna imovina i obveze mjere se uz primjenu poreznih stopa čija se primjena očekuje u razdoblju kad je imovina ostvarena ili obveza podmirena, i to na temelju poreznih stopa (i poreznih zakona) koje su bile na snazi ili stupile na snagu na kraju izvještajnog razdoblja.

Promjene u odgođenoj poreznoj imovini iskazane su u sljedećoj tablici:

INA - INDUSTRIJA NAFTE, d.d.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu na dan 31. prosinca 2018. godine

(svi iznosi su prikazani u milijunima kuna)

11. OPOREZIVANJE (NASTAVAK)

INA Grupa	Ispravak vrijednosti kratkotrajne imovine	Ispravak vrijednosti materijalne i nematerijalne imovine	Obračun amortizacije prethodno vrijednosno usklađene imovine	Ostala rezerviranja	Ispravak vrijednosti financijskih ulaganja	Porezni gubici	Odgođeni porez na fer vrijednost	Ukupno
Stanje 1. siječnja 2017. godine	52	1.238	(441)	174	164	577	(8)	1.756
Knjiženo u glavicu za tekuću godinu	-	-	-	(3)	2	-	-	(1)
Ukidanje privremenih razlika	(7)	(22)	(97)	(72)	(10)	(245)	-	(453)
Stvaranje privremenih razlika	2	31	-	57	26	19	-	135
Stanje 31. prosinca 2017. godine	47	1.247	(538)	156	182	351	(8)	1.437
Knjiženo u glavicu za tekuću godinu	-	-	-	-	34	-	-	34
Ukidanje privremenih razlika	(4)	(21)	(97)	(56)	(55)	(207)	-	(440)
Stvaranje privremenih razlika	23	48	-	66	13	4	-	154
Stanje 31. prosinca 2018. godine	66	1.274	(635)	166	174	148	(8)	1.185

INA - INDUSTRIJA NAFTE, d.d.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu na dan 31. prosinca 2018. godine

(svi iznosi su prikazani u milijunima kuna)

11. OPOREZIVANJE (NASTAVAK)

INA, d.d.	Ispravak vrijednosti kratkotrajne imovine	Ispravak vrijednosti materijalne i nematerijalne imovine	Obračun amortizacije prethodno vrijednosno usklađene imovine	Ostala rezerviranja	Ispravak vrijednosti financijskih ulaganja	Porezni gubici	Ukupno
Stanje 1. siječnja 2017. godine	42	1.230	(442)	162	118	574	1.684
Knjiženo u glavicu za tekuću godinu	-	-	-	(3)	2	-	(1)
Ukidanje privremenih razlika	(2)	(17)	(96)	(66)	(6)	(245)	(432)
Stvaranje privremenih razlika	1	31	-	48	12	-	92
Stanje 31. prosinca 2017. godine	41	1.244	(538)	141	126	329	1.343
Knjiženo u glavicu za tekuću godinu	-	-	-	-	34	-	34
Ukidanje privremenih razlika	(2)	(19)	(97)	(49)	(55)	(208)	(430)
Stvaranje privremenih razlika	22	45	-	59	12	4	142
Stanje 31. prosinca 2018. godine	61	1.270	(635)	151	117	125	1.089

12. ZARADA PO DIONICI

	INA Grupa	
	31. prosinca 2018.	31. prosinca 2017.
Osnovna i razrijeđena dobit po dionici (kune po dionici)	117,75	121,99
Zarada	INA Grupa	
	31. prosinca 2018.	31. prosinca 2017.
Zarada za izračun osnovne zarade po dionici	1.178	1.220
	1.178	1.220
Broj dionica	INA Grupa	
	31. prosinca 2018.	31. prosinca 2017.
Ponderirani prosječni broj običnih dionica za izračun osnovne zarade po dionici (u milijunima)	Broj dionica	Broj dionica
	10	10

Dana 27. lipnja 2018. godine održana je Redovna godišnja skupština INA, d.d. te je donesena odluka o isplati dividende u iznosu od 812 milijuna kuna (81,20 kuna po dionici) dok je u 2017. godini isplaćeno 152 milijuna kuna (15,20 kuna po dionici).

INA - INDUSTRIJA NAFTE, d.d.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu na dan 31. prosinca 2018. godine

(svi iznosi su prikazani u milijunima kuna)

13. NEMATERIJALNA IMOVINA

INA Grupa	Naftna i plinska polja	Softveri	Patenti, licence i ostala prava	Nematerijalna imovina u pripremi	Goodwill	Ukupno
Stanje na dan 1. siječnja 2017. godine	197	128	32	27	152	536
Povećanja	22	-	-	68	-	90
Amortizacija	-	(42)	(4)	-	-	(46)
Preračun koncesija u stranoj valuti	(18)	-	-	-	-	(18)
Emisijske jedinice (neto)	-	-	8	-	-	8
Prijenos	-	45	-	(45)	-	-
Stanje na dan 31. prosinca 2017. godine	201	131	36	50	152	570
Povećanja	64	-	-	57	-	121
Amortizacija	-	(44)	(3)	-	-	(47)
Umanjenje imovine u pripremi	(71)	-	-	-	-	(71)
Kupnja povezanog društva	48	-	-	-	-	48
Preračun koncesija u stranoj valuti	(12)	-	-	-	-	(12)
Emisijske jedinice (neto)	-	-	49	-	-	49
Prijenos	(1)	35	10	(58)	-	(14)
Stanje na dan 31. prosinca 2018. godine	229	122	92	49	152	644

U 2018. godini INA Grupa je umanjila imovinu u pripremi za iznos od 71 milijun kuna. U 2017. godini nije bilo umanjenja vrijednosti nematerijalne imovine na naftnim i plinskim poljima INA Grupe.

INA - INDUSTRIJA NAFTE, d.d.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu na dan 31. prosinca 2018. godine

(svi iznosi su prikazani u milijunima kuna)

13. NEMATERIJALNA IMOVINA (NASTAVAK)

INA, d.d.	Naftna i plinska polja	Softveri	Patenti, licence i ostala prava	Nematerijalna imovina u pripremi	Ukupno
Stanje na dan 1. siječnja 2017. godine	197	126	31	26	380
Povećanja	22	-	-	61	83
Amortizacija	-	(42)	(3)	-	(45)
Preračun koncesija u stranoj valuti	(18)	-	-	-	(18)
Prijenos	-	45	-	(45)	-
Emisijske jedinice (neto)	-	-	8	-	8
Stanje na dan 31. prosinca 2017. godine	201	129	36	42	408
Povećanja	64	-	-	52	116
Amortizacija	-	(44)	(2)	-	(46)
Umanjenje imovine u pripremi	(71)	-	-	-	(71)
Preračun koncesija u stranoj valuti	(12)	-	-	-	(12)
Emisijske jedinice (neto)	-	-	49	-	49
Prijenos	(1)	36	3	(51)	(13)
Stanje na dan 31. prosinca 2018. godine	181	121	86	43	431

13. NEMATERIJALNA IMOVINA (NASTAVAK)

Goodwill

Ulaganje Croasca, d.o.o. u Rotary Zrt. Mađarska

	INA Grupa	
	2018.	2017.
Nabavna vrijednost	296	296
Akumulirani gubici zbog umanjene vrijednosti	(144)	(144)
Neto knjigovodstvena vrijednost	152	152

Tijekom 2018. i 2017. godine napravljen je test na umanjenje *goodwill* koji se odnosi na društvo Rotary Zrt. pri čemu je test pokazao da nije potrebno umanjenje vrijednosti.

Nadoknadivi iznos poslovanja društva Rotary Zrt. na dan 31. prosinca 2018. godine određen je na temelju izračuna vrijednosti u upotrebi korištenjem projekcija novčanog toka temeljenog na financijskim planovima odobrenim od strane Uprave društva za razdoblje od pet godina. Diskontna stopa koja se primjenjuje na procjene novčanih tokova je 8,6% (2017.: 7,6%) i novčani tokovi nakon razdoblja od pet godina uzimaju u obzir iskorištene dane imovine društva Rotary Zrt., prosječne dnevne cijene temeljene na dosadašnjim iskustvima i budućim predviđanjima u projekcijskom razdoblju. Također, troškovi su definirani u skladu s korištenjem imovine.

Zaključeno je da je fer vrijednost dosegla neto knjigovodstvenu vrijednost *goodwill*, priznatu u poslovnim knjigama te da nije potrebno dodatno umanjenje vrijednosti *goodwill*.

Izračun neto sadašnje vrijednosti društva Rotary Zrt. je najosjetljiviji na slijedeće pretpostavke:

- Dnevne cijene
- Iskorištenje
- Diskontne stope
- Trošak zaposlenika.

Promjene procjena ovih pretpostavki utjecale bi na neto sadašnju vrijednost (NSV) jedinica koje generiraju novac kroz utjecaj na vrijednost umanjenja priznatih u vezi s neto utrživom vrijednosti društva Rotary Zrt.

Predviđene dnevne cijene i iskorišteni dani temelje se na procjenama Uprave i dostupnim tržišnim podacima. Diskontne stope predstavljaju trenutnu tržišnu procjenu rizika specifičnih za društvo Rotary Zrt., uzimajući u obzir vremensku vrijednost novca i pojedinačne rizike predmetne imovine koji nisu uključeni u procjene novčanog toka.

INA - INDUSTRIJA NAFTE d.d.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu na dan 31. prosinca 2018. godine

(svi iznosi su prikazani u milijunima kuna)

14. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA

a) Po poslovnim djelatnostima

INA Grupa

	Istraživanje i proizvodnja	Rafinerije i marketing	Korporativno i ostalo	Ukupno
Stanje 31. prosinca 2017. godine				
Nabavna vrijednost	38.522	21.775	5.897	66.194
Ispravak vrijednosti	33.371	16.242	4.565	54.178
Neto knjigovodstvena vrijednost	5.151	5.533	1.332	12.016
Stanje 31. prosinca 2018. godine				
Nabavna vrijednost	44.603	22.516	5.953	73.072
Ispravak vrijednosti	39.591	16.543	4.654	60.788
Neto knjigovodstvena vrijednost	5.012	5.973	1.299	12.284

INA, d.d.

	Istraživanje i proizvodnja	Rafinerije i marketing	Korporativno i ostalo	Ukupno
Stanje 31. prosinca 2017. godine				
Nabavna vrijednost	38.791	20.586	1.610	60.987
Ispravak vrijednosti	33.473	15.578	1.358	50.409
Neto knjigovodstvena vrijednost	5.318	5.008	252	10.578
Stanje 31. prosinca 2018. godine				
Nabavna vrijednost	39.259	21.304	1.629	62.192
Ispravak vrijednosti	34.335	15.890	1.381	51.606
Neto knjigovodstvena vrijednost	4.924	5.414	248	10.586

INA - INDUSTRIJA NAFTE d.d.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu na dan 31. prosinca 2018. godine

(svi iznosi su prikazani u milijunima kuna)

14. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA (NASTAVAK)

b) Po vrsti imovine

INA Grupa

	Naftna i plinska polja	Zemljište i građevinski objekti	Postrojenja i vozila i oprema	Vozila i uredska oprema	Sredstva zajedničke potrošnje	Investicije u tijeku	Ukupno
Nabavna vrijednost							
Stanje 1. siječnja 2017. godine	34.397	12.489	14.108	2.303	38	2.193	65.528
Povećanja	-	-	-	-	-	1.303	1.303
Promjene u kapitaliziranim troškovima dekomisije	199	-	-	-	-	-	199
Retranslacija inozemnog poslovanja	(141)	-	-	-	-	-	(141)
Aktiviranje, prijenos	708	161	253	45	5	(1.173)	(1)
Donos sa imovine namijenjene prodaji	-	-	8	-	-	-	8
Otuđenja	(23)	(367)	(188)	(61)	-	(62)	(701)
Reklasifikacije između kategorija	(1)	(40)	(44)	85	4	(4)	-
Tečajne razlike	-	(3)	(5)	(1)	-	-	(9)
Ostalo	-	(1)	5	4	-	-	8
Stanje 31. prosinca 2017. godine	35.139	12.239	14.137	2.375	47	2.257	66.194
Povećanja	-	-	-	-	-	1.696	1.696
Promjene u kapitaliziranim troškovima dekomisije	(32)	-	-	-	-	-	(32)
Retranslacija inozemnog poslovanja	29	-	-	-	-	-	29
Aktiviranje, prijenos	441	292	406	124	-	(1.256)	7
Kupnja povezanog društva	4.970	721	52	4	-	1	5.748
Donos sa imovine namijenjene prodaji	-	(12)	136	(2)	-	-	122
Dokapitalizacija povezanog društva	-	(11)	-	(1)	-	-	(12)
Otuđenja	(43)	(49)	(289)	(45)	-	(93)	(519)
Tečajne razlike	-	(101)	(61)	(1)	-	(1)	(164)
Ostalo	-	-	-	3	-	-	3
Stanje 31. prosinca 2018. godine	40.504	13.079	14.381	2.457	47	2.604	73.072

INA - INDUSTRIJA NAFTE d.d.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu na dan 31. prosinca 2018. godine

(svi iznosi su prikazani u milijunima kuna)

14. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA (NASTAVAK)

b) Po vrsti imovine (nastavak)

INA Grupa

Ispravak vrijednosti	Naftna i plinska polja	Zemljište i građevinski objekti	Postrojenja i oprema	Vozila i uredska oprema	Sredstva zajedničke potrošnje	Investicije u tijeku	Ukupno
Stanje 1. siječnja 2017. godine	30.328	8.903	11.293	2.200	25	206	52.955
Amortizacija tekuće godine	1.022	248	414	69	-	-	1.753
Umanjenja (neto)	(3)	-	98	2	-	-	97
Vrijednosno usklađenje imovine u pripremi	48	-	-	-	-	-	48
Prijenos	(22)	12	14	(1)	5	(9)	(1)
Donos sa imovine namijenjene prodaji	-	-	8	-	-	-	8
Otuđenja	(23)	(359)	(184)	(58)	-	(61)	(685)
Reklasifikacije između kategorija	(5)	57	(126)	(65)	13	126	-
Tečajne razlike	-	(1)	(3)	-	-	(1)	(5)
Ostalo	-	-	4	4	-	-	8
Stanje 31. prosinca 2017. godine	31.345	8.860	11.518	2.151	43	261	54.178
Amortizacija tekuće godine	905	244	405	78	-	-	1.632
Promjene u kapitaliziranim troškovima dekomisije	(5)	-	-	-	-	-	(5)
Umanjenja (neto)	(4)	-	-	-	-	-	(4)
Umanjenje imovine u pripremi	36	-	-	-	-	-	36
Prijenos	-	-	4	-	-	(11)	(7)
Kupnja povezanog društva	4.778	665	48	4	-	(3)	5.492
Donos sa imovine namijenjene prodaji	-	(8)	128	(2)	-	-	118
Dokapitalizacija povezanog društva	-	(11)	-	(1)	-	-	(12)
Otuđenja	(43)	(25)	(290)	(43)	-	(93)	(494)
Tečajne razlike	1	(89)	(54)	(2)	-	-	(144)
Ostalo	-	(1)	(3)	2	-	-	(2)
Stanje 31. prosinca 2018. godine	37.013	9.635	11.756	2.187	43	154	60.788

INA - INDUSTRIJA NAFTE d.d.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu na dan 31. prosinca 2018. godine

(svi iznosi su prikazani u milijunima kuna)

14. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA (NASTAVAK)

b) Po vrsti imovine (nastavak)

INA Grupa

	Naftna i plinska polja	Zemljište i građevinski objekti	Postrojenja i oprema	Vozila i uredska oprema	Sredstva zajedničke potrošnje	Investicije u tijeku	Ukupno
Neto knjigovodstvena vrijednost							
Stanje 31. prosinca 2018. godine	3.491	3.444	2.625	270	4	2.450	12.284
Stanje 31. prosinca 2017. godine	3.794	3.379	2.619	224	4	1.996	12.016

INA - INDUSTRIJA NAFTE d.d.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu na dan 31. prosinca 2018. godine

(svi iznosi su prikazani u milijunima kuna)

14. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA (NASTAVAK)

b) Po vrsti imovine (nastavak)

INA, d.d.	Naftna i plinska polja	Zemljište i građevinski objekti	Postrojenja i oprema	Vozila i uredska oprema	Sredstva zajedničke potrošnje	Investicije u tijeku	Ukupno
Nabavna vrijednost							
Stanje 1. siječnja 2017. godine	34.499	10.534	11.143	1.879	38	2.349	60.442
Povećanja	-	-	-	-	-	1.269	1.269
Promjene u kapitaliziranim troškovima dekomisije	214	-	-	-	-	-	214
Retranslacija inozemnog poslovanja	(141)	-	-	-	-	-	(141)
Aktiviranje	728	177	210	42	-	(1.157)	-
Prijenosi	(22)	5	13	-	5	(2)	(1)
Smanjenja	(23)	(530)	(147)	(41)	-	(62)	(803)
Ostalo	-	1	4	2	-	-	7
Stanje 31. prosinca 2017. godine	35.255	10.187	11.223	1.882	43	2.397	60.987
Povećanja	-	-	-	-	-	1.559	1.559
Promjene u kapitaliziranim troškovima dekomisije	(29)	-	-	-	-	-	(29)
Retranslacija inozemnog poslovanja	29	-	-	-	-	-	29
Povećanje kapitala od transfera imovine u ovisno društvo	-	(15)	(1)	-	-	-	(16)
Aktiviranje	442	208	353	95	-	(1.098)	-
Prijenosi	-	-	14	-	-	(8)	6
Smanjenja	(42)	(15)	(163)	(31)	-	(93)	(344)
Ostalo	-	1	-	(2)	-	1	-
Stanje 31. prosinca 2018. godine	35.655	10.366	11.426	1.944	43	2.758	62.192

INA - INDUSTRIJA NAFTE d.d.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu na dan 31. prosinca 2018. godine

(svi iznosi su prikazani u milijunima kuna)

14. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA (NASTAVAK)

b) Po vrsti imovine (nastavak)

INA, d.d.	Naftna i plinska polja	Zemljište i građevinski objekti	Postrojenja i oprema	Vozila i uredska oprema	Sredstva zajedničke potrošnje	Investicije u tijeku	Ukupno
Ispravak vrijednosti							
Stanje 1. siječnja 2017. godine	30.346	7.587	9.331	1.643	35	331	49.273
Amortizacija tekuće godine	1.045	203	375	60	-	-	1.683
Umanjenje (neto)	(3)	-	-	-	-	-	(3)
Vrijednosno usklađenje imovine u pripremi	48	-	-	-	-	-	48
Prijenosi	(22)	11	12	2	5	(9)	(1)
Otuđenja	(22)	(335)	(141)	(38)	-	(62)	(598)
Ostalo	-	1	4	2	-	-	7
Stanje 31. prosinca 2017. godine	31.392	7.467	9.581	1.669	40	260	50.409
Amortizacija tekuće godine	914	181	363	68	-	-	1.526
Promjene u kapitaliziranim troškovima dekomisije	(5)	-	-	-	-	-	(5)
Umanjenje (neto)	(4)	-	-	-	-	-	(4)
Umanjenje imovine u pripremi	36	-	-	-	-	-	36
Dokapitalizacija povezanog društva	-	(11)	-	(1)	-	-	(12)
Prijenosi	-	-	3	1	-	(11)	(7)
Otuđenja	(42)	(13)	(158)	(31)	-	(93)	(337)
Ostalo	1	1	-	(2)	-	-	-
Stanje 31. prosinca 2018. godine	32.292	7.625	9.789	1.704	40	156	51.606

INA - INDUSTRIJA NAFTE d.d.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu na dan 31. prosinca 2018. godine

(svi iznosi su prikazani u milijunima kuna)

14. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA (NASTAVAK)

b) Po vrsti imovine (nastavak)

INA, d.d.	Naftna i plinska polja	Zemljište i građevinski objekti	Postrojenja i oprema	Vozila i uredska oprema	Sredstva zajedničke potrošnje	Investicije u tijeku	Ukupno
Neto knjigovodstvena vrijednost							
Stanje 31. prosinca 2018. godine	3.363	2.741	1.637	240	3	2.602	10.586
Stanje 31. prosinca 2017. godine	3.863	2.720	1.642	213	3	2.137	10.578

I) Rezerve nafte i plina

Sposobnost Društva i Grupe ostvarivati neto knjigovodstvenu vrijednost imovine vezane uz naftu i plin u budućnosti (vidi gore točku 14b) ovisi o preostalim komercijalnim rezervama nafte i plina. Tijekom 2018. godine, u Istraživanju i proizvodnji izradili su procjenu preostalih količina dokazanih razrađenih rezervi nafte i plina Društva koje su komercijalno povratne.

II) Vlasništvo nad zemljištem i građevinskim objektima

Zbog razvoja političkih događaja u Hrvatskoj od 1990. godine, pojedine općinske zemljišne knjige nisu u potpunosti sređene. Društvo je u tijeku postupka uknjižbe, putem mjesnih sudova u Hrvatskoj. Do datuma izdavanja ovih financijskih izvještaja Društvu nije postavljen nikakav zahtjev glede dokaza prava vlasništva nad tom imovinom.

III) Sredstva zajedničke potrošnje

Sredstva zajedničke potrošnje odnose se na stanove za zaposlene u Društvu i u nekima ovisnim društvima.

14. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA (NASTAVAK)

IV) Iskazana vrijednost nekretnina, postrojenja i opreme

U okviru preispitivanja, Uprava je identificirala i ocijenila pokazatelje umanjenja u skladu s MRS-om 36. Test umanjenja proveden je na imovini na kojoj su identificirani indikatori umanjenja vrijednosti. Ukupno priznato umanjenje za INA Grupu iznosi 103 milijuna kuna u 2018. godini (2017. godine: 145 milijuna kuna).

- a) Istraživanje i proizvodnja bilježi umanjenje vrijednosti imovine u iznosu od 103 milijuna kuna u 2018. godine (u usporedbi s umanjenjem vrijednosti imovine u iznosu 45 milijuna kuna u 2017. godini):
- o Umanjenje vrijednosti negativnih bušotina u iznosu od 107 milijuna kuna je evidentirano na Božici 60 milijuna kuna, Bunjani 2 Jug 33 milijuna kuna, Drava II 14 milijuna kuna (2017.: umanjenje vrijednosti negativnih bušotina u iznosu od 48 milijuna kuna (Iva Duboka))
 - o Ukidanje umanjenja vrijednosti imovine dekomisije u iznosu 4 milijuna kuna (2017.: 3 milijuna kuna)

Očekivane cijene ugljikovodika temelje se na stabilnom izgledu cijena iznad 70 USD/bbl u srednjoročnom razdoblju (nakon 2021. godine) dok su na dan 31. prosinca 2017. godine predviđanja bazirana na 50 USD/bbl. Sukladno tome, pokazatelji umanjenja u pogledu cijena ugljikovodika nisu identificirani i na kraju godine nisu provedeni testovi umanjenja vrijednosti.

No, budući da su identificirani indikatori umanjenja na pet kopnenih polja sa negativnim promjenama procijenjenih rezervi u odnosu na procjenu rezerve iz 2017. godine, tj. -1 MMboe promjene na Molve, Kalinovac, Hrastilnica, Ivanić i Žutica ukupnog utjecaja od 23.8 MMboe. Test umanjenja pripremljen je za svako pojedinačno polje jer su identificirani kao zasebne jedinice koje stvara novac. Međutim, te su izmjene na poljima sa značajnim obujmom proizvodnje i niskim cijenama proizvodnje pa nije bilo umanjenja vrijednosti na dan 31. prosinca 2018. godine.

- b) Budući da pokazatelji umanjenja nisu identificirani, test umanjenja za djelatnost Rafineriju i marketing nije proveden i nije evidentirano umanjenje imovine niti ukidanje umanjenja vrijednosti imovine u 2018. godini, niti u 2017. godini.
- c) Korporativno i ostalo ne bilježi umanjenje vrijednosti imovine u 2018. godini, usporedno s 2017. godini kada je umanjenje vrijednosti imovine iznosilo 100 milijuna kuna i odnosilo se na Platformu Labin.

Test umanjenja za platformu Labin potaknut je niskom iskoristivosti imovine. Test je temeljen na planiranom korištenju platforme u nadolazećim godinama te nije pokazao potrebu na dodatnim umanjenjem u 2018. godini.

Diskontne stope korištene u tekućoj procjeni 2018. godine i procjeni 2017. godine su specifične za imovinu i iznose kako slijedi:

	2018.	2017.
Istraživanje i proizvodnja		
Hrvatska	8,5%	9,1%
Sirija	17,0%	17,6%
Egipat	12,0%	13,6%
Angola	12,0%	13,6%
Rafinerije i marketing		
Hrvatska	9,5%	9,1%
Bosna i Hercegovina	12,0%	11,6%

Pri određivanju diskontne stope uključeni su rizični faktori za svaku zemlju (vidi bilješku 3).

INA - INDUSTRIJA NAFTE, d.d.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu na dan 31. prosinca 2018. godine

(svi iznosi su prikazani u milijunima kuna)

14. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA (NASTAVAK)

V) *Provjera ostatka vrijednosti*

Grupa je provjerila ostatak vrijednosti za potrebe obračuna amortizacije imajući u vidu izmijenjenu definiciju ostatka vrijednosti koju donosi MRS 16 i nije bilo potrebe za prilagođavanjem ostatka vrijednosti za tekuću i prethodnu godinu. Korisni vijek za obračun dekomisije je ažuriran kako bi se uskladio sa ekonomskim vijekom polja.

VI) *Imovina namijenjena prodaji*

Uprava očekuje da će transakcija prodaje završiti unutar sljedećih dvanaest mjeseci.

	INA Grupa	
	31. prosinca 2018.	31. prosinca 2017.
Imovina namijenjena prodaji		
Nekretnine, postrojenja i oprema	4	8
Imovina klasificirana kao namijenjena prodaji	4	8

INA - INDUSTRIJA NAFTE, d.d.
 Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)
 Za godinu završenu na dan 31. prosinca 2018. godine
 (svi iznosi su prikazani u milijunima kuna)

15. ULAGANJA U OVISNA DRUŠTVA (u odvojenim financijskim izvještajima INA, d.d.)

	INA, d.d.	
	31. prosinca 2018.	31. prosinca 2017.
Ulaganja u ovisna društava	1.960	1.079
	INA, d.d.	
	2018.	2017.
Ulaganja u ovisna društva na dan 1. siječnja	1.079	805
ENERGOPETROL d.d. - dokapitalizacija	496	-
INA Adria B.V. - ulaganje	265	-
STSI, Integrirani tehnički servisi d.o.o. - povrat ispravka vrijednosti	39	-
INA SLOVENIJA d.o.o., - povrat ispravka vrijednosti	30	-
CROPLIN d.o.o. - povrat ispravka vrijednosti	25	-
CROSCO, naftni servisi d.o.o. - povrat ispravka vrijednosti	24	-
INA CRNA GORA d.o.o. - povrat ispravka vrijednosti	18	-
Holdina d.o.o. Sarajevo - dokapitalizacija	13	-
Holdina d.o.o. Sarajevo - povrat ispravaka vrijednosti	7	-
Hostin d.o.o. - povrat ispravka vrijednosti	7	-
PETROL d.d. RIJEKA - povrat ispravka vrijednosti	2	-
INA Maloprodajni servisi d.o.o. - povrat ispravka vrijednosti	1	-
Adrigas S.r.l. Milano - povrat ispravka vrijednosti	1	-
ENERGOPETROL d.d. - ispravak vrijednosti	(47)	-
CROSCO, naftni servisi d.o.o. - ispravak vrijednosti	-	(34)
CROSCO, naftni servisi d.o.o. - dokapitalizacija	-	433
STSI, Integrirani tehnički servisi d.o.o. - smanjenje temeljnog kapitala	-	(40)
Hostin d.o.o. - smanjenje temeljnog kapitala	-	(15)
INA MAZIVA d.o.o. - smanjenje temeljnog kapitala	-	(70)
Ukupno na dan 31. prosinca	1.960	1.079

15. ULAGANJA U OVISNA DRUŠTVA (u odvojenim financijskim izvještajima INA, d.d.) (NASTAVAK)

Sljedeće promjene na ulaganjima u ovisna društva evidentirane su u 2018. godini:

Rješenjem Općinskog suda u Sarajevu u sudski registar dana 9. ožujka 2018. godine provedeno je povećanje temeljnog kapitala u društvu HOLDINA Sarajevo d.o.o. uknjižbom vlasništva na 5 nekretnina. U knjigama INA d.d. isknjižena je imovina u vrijednosti 4 milijuna kuna, dok je udjel u HOLDINA Sarajevo d.o.o. povećan za procijenjenu vrijednost 13 milijuna kuna. Razlika od 9 milijuna kuna je priznata unutar ostalih poslovnih prihoda.

Rješenjem Općinskog suda u Sarajevu u sudski registar dana 18. travnja 2018. godine provedeno je povećanje temeljnog kapitala u društvu ENERGOPETROL d.d. u iznosu 496 milijuna kuna, izdavanjem novih 10.480.000 dionica. Ovom transakcijom INA, d.d. povećala je ulaganje sa 67,02% to 88,66%.

Dana 15. studenoga 2018. godine INA, d.d. stekla je udjel u ENI B.V. u iznosu od 265 milijuna kuna, te je društvo promijenilo naziv u INA Adria B.V. Stjecanjem udjela u INA Adria B.V., INA, d.d. postala je i jedini vlasnik INAgip-a, društva koje je promijenilo naziv u INA Jadran d.o.o. i nastavila poslovati kao zajedničko upravljanje.

U 2018. godini, vrednovanjem udjela ovisnih društava prema metodi diskontiranih novčanih tokova u INA, d.d. priznat je povrat umanjenja udjela u iznosu od 107 milijuna kuna. Umanjenje udjela i povrat umanjenja vrijednosti udjela u društvima INA Grupe evidentirano je kako je navedeno iznad u tablici.

Sljedeće promjene su evidentirane u 2017. godini:

Rješenjem Trgovačkog suda u Zagrebu u sudski registar dana 20. siječnja 2017. godine provedeno je smanjenje temeljnog kapitala u društvu STSI d.o.o. u iznosu 40 milijuna kuna.

Rješenjem Trgovačkog suda u Zagrebu u sudski registar dana 23. siječnja 2017. godine provedeno je smanjenje temeljnog kapitala u društvu HOSTIN d.o.o. u iznosu 15 milijuna kuna.

Rješenjem Trgovačkog suda u Zagrebu u sudski registar dana 6. veljače 2017. godine provedeno je smanjenje temeljnog kapitala u društvu INA MAZIVA d.o.o. u iznosu 70 milijuna kuna.

Temeljem rješenja Trgovačkog suda u Zagrebu u sudski registar dana 20. srpnja 2017. godine provedeno je povećanje temeljnog kapitala u društvu CROSCO, d.o.o. u iznosu od 433 milijuna kuna.

INA, d.d. je kupnjom dionica Energopetrola u 2017. godini povećala svoj udio u Energopetrolu za 0,0179%.

Na dan 31. prosinca 2017. godini evidentirano je vrijednosno usklađenje udjela u društvu Crosco d.o.o. u iznosu od 34 milijuna kuna, temeljem usporedbe udjela i neto imovine Crosco Grupe.

Na dan 7. srpnja 2017. godine Crosco d.o.o. likvidirao je društvo CROSCO International d.o.o. Slovenia. Prije likvidacije CROSCO International d.o.o. bio je u 100% vlasništvu Crosca d.o.o.

Tijekom 2017. godine Crosco d.o.o. osnovao je novo društvo Crosco Ukraine LLC u kojem ima 100 % vlasništvo.

U nastavku su navedena ovisna društva u kojima Društvo ima udjel (*ovisno društvo u izravnom vlasništvu Društva):

15. ULAGANJA U OVISNA DRUŠTVA (u odvojenim financijskim izvještajima INA, d.d.) (NASTAVAK)

Naziv ovisnog društva	Osnovna djelatnost	Mjesto osnutka i poslovanja	Udjel Grupe u vlasništvu i glasačkim pravima	
			31. prosinca 2018.	31. prosinca 2017.
<i>Tehnološki servisi</i>				
*CROSCO, naftni servisi d.o.o.	Naftni servisi	Hrvatska	100%	100%
Croscos B.V.	Naftni servisi	Nizozemska	100%	100%
NORDIC SHIPPING LIMITED	Iznajmljivanje platformi	Maršalovi otoci	100%	100%
SEA HORSE SHIPPING Inc	Iznajmljivanje platformi	Maršalovi otoci	100%	100%
Rotary Zrt.	Naftni servisi	Mađarska	100%	100%
CROSCO UKRAINE LLC.	Naftni servisi	Ukrajina	100%	100%
CROSCO International d.o.o.	Naftni servisi	Bosna i Hercegovina	100%	100%
Croscos S.A. DE C.V.	Naftni servisi	Meksiko	99,90%	99,90%
<i>Istraživanje i proizvodnja nafte</i>				
*INA Naftaplin International Exploration and Production Ltd	Istraživanje i proizvodnja nafte	Guernsey	100%	100%
*INA ADRIA B.V. (prethodno ENI CROATIA B.V.)	Vađenje prirodnog plina	Nizozemska	100%	-
INA Jadran d.o.o. (prethodno INAgip d.o.o.)	Vađenje prirodnog plina	Hrvatska	100%	50%
<i>Turizam</i>				
*Hostin d.o.o.	Gospodarenje nekretninama, turizam	Hrvatska	100%	100%
<i>Pomoćne usluge</i>				
*STSI Integrirani tehnički servisi d.o.o.	Tehnički servisi	Hrvatska	100%	100%
*Top Računovodstvo Servisi d.o.o.	Računovodstvene usluge	Hrvatska	100%	100%
*Plavi tim d.o.o.	Informatičke usluge	Hrvatska	100%	100%
<i>Proizvodnja i trgovina</i>				
*INA MAZIVA d.o.o.	Proizvodnja i trgovina mazivima	Hrvatska	100%	100%
<i>Trgovina</i>				
*INA Slovenija d.o.o. Ljubljana	Vanjska trgovina	Slovenija	100%	100%
*INA BH d.d. Sarajevo	Vanjska trgovina	Bosna i Hercegovina	100%	100%
*Holdina d.o.o. Sarajevo	Vanjska trgovina	Bosna i Hercegovina	100%	100%
*INA d.o.o. Beograd	Vanjska trgovina	Srbija	100%	100%
*INA Kosovo d.o.o.	Vanjska trgovina	Kosovo	100%	100%
*Adrigas S.r.l. Milano	Projektiranje plinovoda	Italija	100%	100%
*INA Crna Gora d.o.o. Podgorica	Vanjska trgovina	Crna Gora	100%	100%
*PETROL d.d.	Trgovina	Hrvatska	100%	100%
*CROPLIN d.o.o.	Proizv. plina, distribucija plinovitih goriva	Hrvatska	100%	100%
*INA Maloprodajni servisi d.o.o.	Obavljanje trgovačkog posredovanja na domaćem i inozemnom tržištu	Hrvatska	100%	100%
*ENERGOPETROL d.d.	Trgovina na malo gorivima i mazivima	Bosna i Hercegovina	88,66%	67,02%
*INA BL d.o.o. Banja Luka	Trgovina	Bosna i Hercegovina	100%	100%

INA - INDUSTRIJA NAFTE, d.d.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu na dan 31. prosinca 2018. godine

(svi iznosi su prikazani u milijunima kuna)

15. ULAGANJA U OVISNA DRUŠTVA (u odvojenim financijskim izvještajima INA, d.d.) (NASTAVAK)

Na dan 31. prosinca 2018. i 2017. godine Croplin d.o.o. ima vlasnički udjel od 9,1% u Energo d.o.o. Rijeka i od 40% u Plinara Istočne Slavonije d.o.o. Vinkovci.

16. ULAGANJA U PRIDRUŽENA DRUŠTVA I ZAJEDNIČKI POTHVATI

Naziv društva	Djelatnost	% udjela u vlasništvu	INA Grupa		INA, d.d.	
			31. prosinca 2018.	31. prosinca 2017.	31. prosinca 2018.	31. prosinca 2017.
Terra mineralna gnojiva d.o.o.	Kupnja i prodaja robe, obavljanje trgovačkog posredovanja na	50,00%	150	-	150	-
Elektrometal d.d.	Distribucija plina	30,75%	-	-	-	-
			150	-	150	-

Temeljem Ugovora o kupoprodaji poslovnog udjela, koji su dana 9. listopada 2017. godine potpisali INA, d.d. i SOL S.p.A. Monza, prodan je cjelokupan udio (37,21%) INA, d.d. u SOL-INA za 24 milijuna kuna.

Osim ulaganja navedenih iznad, Društvo ima udjele u drugim društvima, kako slijedi:

Naziv društva	Djelatnost	Mjesto osnutka i zemlja poslovanja	INA Grupa i INA, d.d.	
			31. prosinca 2018.	31. prosinca 2017.
Hayan Petroleum Company *	Operativna kompanija (istraživanje, razvoj i proizvodnja nafte)	Damask, Sirija	50%	50%
TERME Zagreb d.o.o.	Rekreacija i zdravstveni turizam	Zagreb, Hrvatska	50%	50%
INAgip d.o.o. Zagreb*	Istraživanje i proizvodnja plina	Zagreb, Hrvatska	-	50%
ED INA d.o.o. Zagreb*	Istraživanje, razrada i proizvodnja ugljikovodika	Zagreb, Hrvatska	50%	50%
Marina Petroleum Company*	Istraživanje i proizvodnja nafte	Kairo, Egipat	50%	50%
TERRA MINERALNA GNOJIVA	Kupnja i prodaja robe, obavljanje trgovačkog posredovanja na domaćem i inozemnom tržištu	Zagreb, Hrvatska	50%	-
Belvedere d.d.	Hotelijerstvo	Dubrovnik, Hrvatska	31,80%	31,80%
ELEKTROMETAL d.d.	Instalacija i montaža, proizvodnja vatrootpornih elemenata, distribucija plina	Bjelovar, Hrvatska	30,75%	30,75%

*ulaganja koja su zajednička upravljanja u INA, d.d. i INA Grupa

Na dan 15. studenoga 2018. godine, INAgip je reklasificiran sa ulaganja u pridružena društva i zajednički pothvati na ulaganja u ovisna društva jer je INA, d.d. stekla 100% udjela u INA Adria B.V.

16. ULAGANJA U PRIDRUŽENA DRUŠTVA I ZAJEDNIČKI POTHVATI (NASTAVAK)

Sljedeća tablica u ukupnom iznosu prikazuje financijske podatke o svim pojedinačno nematerijalnim pridruženim društvima u kojima Grupa ima udjele:

	INA Grupa i INA, d.d.	
	31. prosinca 2018.	31. prosinca 2017.
Ukupna knjigovodstvena vrijednost udjela u pojedinačno pridruženim društvima	-	-
Udjel Grupe u dobiti nematerijalno pridruženih društava	-	-
Udjel Grupe u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti	-	-
Udjel Grupe u ukupnoj sveobuhvatnoj dobiti	-	-

Temeljem rješenja Trgovačkog suda od 2. srpnja 2018. godine osnovano je društvo Terra mineralna gnojiva d.o.o. U društvu Terra mineralna gnojiva d.o.o., INA d.d. ima 50 % vlasništva, te sudjeluje s uplatom 50.000 kuna u temeljni kapital društva.

Na dan 31. listopada 2018. godine INA, d.d. i Prvo plinarsko društvo d.o.o. kao investitori potpisali su s Centrom za restrukturiranje i prodaju (CERP) kao predstavnikom Republike Hrvatske Ugovor o dokapitalizaciji Petrokemije d.d. INA, d.d. i Prvo plinarsko društvo d.o.o. uplatile su ukupno 300 milijuna kuna (svaka 150 milijuna kuna) za 30.000.000 dionica Petrokemije d.d., nakon čega su postali većinski vlasnici Petrokemije s udjelom većim od 50% te pripadajućim upravljačkim pravima. Transakcija je provedena kroz partnersko društvo (zajednički pothvat) PPD-a i INA, d.d., Terra mineralna gnojiva d.d., koja posluje u skladu s potpisanim dioničarskim ugovorom.

Na dan 31. prosinca 2018. godine, udio INA, d.d. i Grupe u dvomjesečnom rezultatu Petrokemija Grupe, nije uključen u financijske izvještaje INA Grupe.

INA - INDUSTRIJA NAFTE, d.d.
 Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)
 Za godinu završenu na dan 31. prosinca 2018. godine
 (svi iznosi su prikazani u milijunima kuna)

16. ULAGANJA U PRIDRUŽENA DRUŠTVA I ZAJEDNIČKI POTHVATI (NASTAVAK)

Sažetak izvještaja o financijskom položaju u Terra mineralna gnojiva d.o.o. -konsolidirano

	Petrokemija d.d.
Mjesto osnutka i sjedište poslovanja	Kutina; Hrvatska
Udjel u vlasništvu	54,00%
	31. listopada 2018.*
Kratkotrajna imovina	854
Dugotrajna imovina	719
Kratkoročne obveze	(645)
Dugoročne obveze	(612)
	31. listopada 2018.*
Poslovni prihodi	-
Rashodi iz osnovne djelatnosti	-
Ukupni sveobuhvatn dobit/(gubitak) za godinu	-
Udio Grupe u dobiti/(gubitku)	-
	31. prosinca 2018.
Udio Grupe u neto imovini	
Ulaganje u zajednički pothvat	150
Ispravak vrijednosti	-
Neto knjigovodstvena vrijednost udjela Grupe	150

* zadnji dostupni podaci su iz listopada 2018. godine

Dana 17. ožujka 2017. godine, evidentirano je stjecanje udjela INA, d.d. od 30,75% u Elektrometalu d.d. u iznosu od 8 milijuna kuna temeljem predstečajne nagodbe. Istodobno je provedeno i umanjenje udjela u Elektrometalu u cjelokupnom iznosu.

	Elektrometal d.d.
Mjesto osnutka i sjedište poslovanja	Bjelovar; Hrvatska
Udjel u vlasništvu	30,75%
	18. rujna 2017.*
Kratkotrajna imovina	28
Dugotrajna imovina	39
Kratkoročne obveze	147
Dugoročne obveze	-
Prihodi iz osnovne djelatnosti	87
Dobitak tekuće godine	16
Ukupni sveobuhvatni dobitak tekuće godine	16
Udio Grupe u dobiti	
	31. prosinca 2018.
Udio Grupe u neto imovini	
Ulaganje u pridružena društva	8
Ispravak vrijednosti	(8)
Neto knjigovodstvena vrijednost udjela Grupe	-

*zadnji dostupni podaci su iz rujna 2017. godine

INA - INDUSTRIJA NAFTE, d.d.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu na dan 31. prosinca 2018. godine

(svi iznosi su prikazani u milijunima kuna)

17. OSTALA ULAGANJA

	INA Grupa		INA, d.d.	
	31. prosinca 2018.	31. prosinca 2017.	31. prosinca 2018.	31. prosinca 2017.
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	9	6	7	6
Depoziti	7	7	7	7
Dani dugoročni krediti ovisnim društvima	-	-	738	656
	16	13	752	669

Ukupni iznos danih dugoročnih kredita je plasiran ovisnim društvima (vidi bilješku 36).

18. DUGOROČNA POTRAŽIVANJA I OSTALA IMOVINA

INA Grupa	31. prosinca 2018.	31. prosinca 2017.
Potraživanje po dugoročnom ugovoru	436	-
Predujmovi za nekretnine, postrojenja i opremu	181	15
Potraživanja po stambenim kreditima	49	60
Predujmovi za nematerijalnu imovinu	25	21
Ostala dugoročna potraživanja	41	-
	732	96

INA, d.d.	31. prosinca 2018.	31. prosinca 2017.
Potraživanje po dugoročnom ugovoru	436	-
Predujmovi za nekretnine, postrojenja i opremu	180	13
Potraživanja po stambenim kreditima	49	60
Predujmovi za nematerijalnu imovinu	25	21
Dugoročna potraživanja od ovisnih društava	12	11
Ostala dugoročna potraživanja	41	-
	743	105

Prije 1996. godine Društvo je prodalo vlastite stanove svojim zaposlenicima u skladu sa zakonima Republike Hrvatske. Prodaja ove imovine uglavnom je bila na kredit i potraživanja od prodaje otplaćuju se mjesečno u razdoblju od 20 do 35 godina. Obveza prema državi koja predstavlja 65% vrijednosti prodanih stanova iskazana je u ostalim dugoročnim obvezama (vidi bilješku 28). Potraživanja su osigurana hipotekama na prodane stanove. Glavnica je iskazana u iznosu potraživanja, bez kamate.

INA - INDUSTRIJA NAFTE, d.d.
 Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)
 Za godinu završenu na dan 31. prosinca 2018. godine
 (svi iznosi su prikazani u milijunima kuna)

19. DUGOTRAJNA FINACIJSKA IMOVINA

Vlasnički instrumenti raspoloživi za prodaju

INA Grupa i INA, d.d.

Ime društva	% udjela u kapitalu u vlasništvu INA, d.d.	Djelatnost	INA Grupa i INA, d.d.	
			31. prosinca 2018.	31. prosinca 2017.
Jadranski Naftovod d.d.	11,795%	Posjedovanje i upravljanje naftovodom	321	321
OMV Slovenija d.o.o. Koper	7,75%	Trgovina naftom i naftnim derivatima	31	31
Plinara d.o.o. Pula	49,00%	Distribucija i trgovanje plinovitim gorivima	17	17
BINA-FINCOM d.d. Zagreb	5,00%	Izgradnja autocesta i drugih cesta, uzletišta u zračnim lukama	12	12
HOC Bjelolasica d.o.o. Ogulin	7,17%	Rad sportskih objekata	5	5
Ukupni trošak			386	386
Fer vrijednosno usklađenje Jadranski Naftovod d.d.			110	298
Fer vrijednosno usklađenje Plinara d.o.o. Pula			-	(2)
Fer vrijednosno usklađenje HOC Bjelolasica d.o.o. Ogulin			(5)	(5)
Fer vrijednosno usklađenje BINA-FINCOM d.d. Zagreb			(12)	(12)
Ukupno vrijednosno usklađenje			93	279
			479	665

Kao što je objašnjeno u bilješci 36, značajan dio poslovnih prihoda JANAF-a d.d ostvaren je poslovanjem s INA, d.d.

Vrijednost udjela u JANAF-u iskazana je prema tržišnoj vrijednosti dionica na Zagrebačkoj burzi na dan 31. prosinca 2018. godine. Neto knjigovodstvena vrijednost udjela u JANAF-u smanjila se u odnosu na stanje 31. prosinca 2017. godine u iznosu od 187,8 milijuna kuna, temeljem smanjenja tržišne vrijednosti dionica JANAF-a na Zagrebačkoj burzi. Tržišna vrijednost dionica (118.855 dionica) na dan 31. prosinca 2018. godine iznosila je 3.620 kuna (31. prosinca 2017. godine iznosila je 5.200 kuna po dionici).

INA - INDUSTRIJA NAFTE, d.d.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu na dan 31. prosinca 2018. godine

(svi iznosi su prikazani u milijunima kuna)

20. ZALIHE

	INA Grupa		INA, d.d.	
	31. prosinca 2018.	31. prosinca 2017.	31. prosinca 2018.	31. prosinca 2017.
Gotovi rafinerijski proizvodi	907	693	860	646
Nedovršena proizvodnja	558	549	556	548
Sirova nafta	516	580	516	579
Roba	246	117	173	66
Sirovine	222	152	156	104
Rezervni dijelovi i sitan inventar	196	173	90	78
	2.645	2.264	2.351	2.021

Na dan 31. prosinca 2018. godine i 2017. godine zalihe su bile iskazane niže od troška nabave i neto utržive vrijednosti.

21. POTRAŽIVANJA OD KUPACA, NETO

	INA Grupa		INA, d.d.	
	31. prosinca 2018.	31. prosinca 2017.	31. prosinca 2018.	31. prosinca 2017.
Potraživanja od kupaca	2.332	2.238	1.829	1.791
Ispravak vrijednosti za sumnjiva potraživanja	(495)	(845)	(339)	(673)
	1.837	1.393	1.490	1.118

Potraživanja koja su klasificirana kao naplativa umanjena su korištenjem postotka za očekivanje kreditne gubitke (*ECL*). Učinak gubitaka od umanjenja vrijednosti korištenjem *ECL*-a za naplativa potraživanja od 0,11% iznosi 1 milijun kuna u 2018. godini, a utjecaj na zadržanu dobit 2017. godine iznosi 2 milijuna kuna (*ECL*: 0,31%).

Društvo i Grupa nastavljaju s procjenom nadoknadivosti potraživanja koja su klasificirana kao nenaplativa prema računovodstvenoj politici. Učinak tranzicije priznaje se u zadržanoj dobiti u iznosu od 58 milijuna kuna.

INA - INDUSTRIJA NAFTE, d.d.
 Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)
 Za godinu završenu na dan 31. prosinca 2018. godine
 (svi iznosi su prikazani u milijunima kuna)

21. POTRAŽIVANJA OD KUPACA, NETO (NASTAVAK)

Ispravak sumnjivih i spornih potraživanja:

	INA Grupa		INA, d.d.	
	31. prosinca 2018.	31. prosinca 2017.	31. prosinca 2018.	31. prosinca 2017.
Stanje na početku godine	787	1.085	616	843
Dodatno povećanje ispravka vrijednosti	80	192	77	190
Otpisano u toku godine	(64)	(92)	(61)	(39)
Naplaćena otpisana potraživanja	(308)	(340)	(293)	(321)
Stanje na kraju godine	495	845	339	673

Starosna struktura ispravljenih potraživanja od kupaca:

	INA Grupa		INA, d.d.	
	31. prosinca 2018.	31. prosinca 2017.	31. prosinca 2018.	31. prosinca 2017.
manje od 180 dana	1	60	1	58
181-365 dana	63	105	62	105
preko 366 dana	431	680	276	510
	495	845	339	673

Potraživanja od kupaca, neto u tablici iznad za INA Grupu također uključuju potraživanja od povezanih strana u iznosu od 193 milijuna kuna na dan 31. prosinca 2018. godine, (2017. godine 167 milijuna kuna) sa povezanim stranama izvan INA Grupe (vidi bilješku 36).

22. OSTALA POTRAŽIVANJA

	INA Grupa		INA, d.d.	
	31. prosinca 2018.	31. prosinca 2017.	31. prosinca 2018.	31. prosinca 2017.
Potraživanja od radilišta u inozemstvu	52	60	52	60
Više plaćeni porezi	25	115	1	63
Potraživanja za predujmove	11	1	3	1
Potraživanja od radnika	5	3	1	2
Ostala potraživanja	28	31	16	18
	121	210	73	144

23. OSTALA KRATKOTRAJNA IMOVINA

	INA Grupa		INA, d.d.	
	31. prosinca 2018.	31. prosinca 2017.	31. prosinca 2018.	31. prosinca 2017.
Pozitivna fer vrijednost derivativa	113	62	113	62
Predujmovi za carine, pristojbe i druge troškove	48	46	31	31
Dani kratkoročni krediti i depoziti	5	6	3	3
Nedospjela naplata prihoda	1	5	1	5
Kratkoročni dio dugoročnih danih kredita	-	-	15	598
Ispravak vrijednosti kredita	-	-	-	(223)
Ostalo	7	20	2	18
	174	139	165	494

24. NOVAC I NOVČANI EKVIVALENTI

Novac obuhvaća novac u blagajni i depozite po viđenju.

Novčani ekvivalenti jesu kratkotrajna, visoko likvidna ulaganja koja se mogu brzo konvertirati u poznate iznose novca i podložna su beznačajnom riziku promjena vrijednosti. Depoziti po viđenju su uplaćeni u financijskim institucijama te se mogu povući na zahtjev, bez prethodne obvezne najave te bez naplate naknade.

	INA Grupa		INA, d.d.	
	31. prosinca 2018.	31. prosinca 2017.	31. prosinca 2018.	31. prosinca 2017.
Depoziti po viđenju	382	312	304	257
Depoziti do tri mjeseca	4	60	-	59
Novac u blagajni	36	56	31	48
Novac i novčani ekvivalenti u izvještaju o financijskom položaju	422	428	335	364
Novac i novčani ekvivalenti u izvještaju o novčanom toku	422	428	335	364

25. OBVEZE PO BANKOVNIM KREDITIMA I TEKUĆI DIO OBVEZA PO DUGOROČNIM KREDITIMA

	INA Grupa		INA, d.d.	
	31. prosinca 2018.	31. prosinca 2017.	31. prosinca 2018.	31. prosinca 2017.
Obveze po bankovnim kreditima	1.962	1.581	1.767	1.359
Tekući dio obveza po dugoročnim kreditima	125	122	125	122
	2.087	1.703	1.892	1.481

INA - INDUSTRIJA NAFTE, d.d.
 Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)
 Za godinu završenu na dan 31. prosinca 2018. godine
 (svi iznosi su prikazani u milijunima kuna)

25. OBVEZE PO BANKOVNIM KREDITIMA I TEKUĆI DIO OBVEZA PO DUGOROČNIM KREDITIMA (NASTAVAK)

	INA Grupa		INA, d.d.	
	31. prosinca 2018.	31. prosinca 2017.	31. prosinca 2018.	31. prosinca 2017.
Neosigurani bankovni krediti u EUR	1.119	923	1.079	882
Neosigurani bankovni krediti u USD	600	489	588	477
Neosigurani bankovni krediti u HRK	243	143	100	-
Neosigurani bankovni krediti u HUF	-	26	-	-
	1.962	1.581	1.767	1.359

Najznačajniji kratkoročni krediti na dan 31. prosinca 2018. godine su ugovori o kreditnim linijama s prvoklasnim svjetskim bankama za financiranje kupovine nafte i naftnih derivata (*trade finance*), ugovori o okvirnim linijama s bankama u zemlji namijenjeni odobravanju kredita, te izdavanju bankovnih garancija i akreditiva, te ugovori o kratkoročnim kreditnim linijama s inozemnim kreditorima.

Kratkoročni krediti su ugovoreni kao viševalutne linije uz varijabilne kamatne stope. Krediti INA, d.d. su neosigurani i većina ih ne sadrži ugovorene financijske klauzule.

Za osiguranje kratkoročnih kreditnih linija ovisnih društava INA Grupe su izdane korporativne garancije INA, d.d.

26. OBVEZE PREMA DOBAVLJAČIMA, POREZI I DOPRINOSI I DRUGE KRATKOROČNE OBVEZE

	INA Grupa		INA, d.d.	
	31. prosinca 2018.	31. prosinca 2017.	31. prosinca 2018.	31. prosinca 2017.
Obveze prema dobavljačima	1.720	1.171	1.242	787
Porez na dodanu vrijednost, trošarine i ostali porezi	556	573	485	499
Obveze za plaće	149	131	95	83
Ukalkulirane naknade za bonuse	120	114	73	70
Negativna fer vrijednost derivativa	92	65	92	65
Doprinosi, porez iz i na plaće i prirezi	56	53	29	28
Obveze za predujmove	55	66	38	62
Ukalkulirani troškovi neiskorištenog godišnjeg odmora	47	44	23	24
Naknada za rudnu rentu	35	43	35	43
Ugovorne obveze	28	26	-	-
Obračunati troškovi	5	3	-	-
Ukalkulirane kamate na dugoročne kredite	3	5	3	4
Ostalo	56	43	36	23
	2.922	2.337	2.151	1.688

Po mišljenju Uprave, iskazani iznosi kratkoročnih obveza približni su njihovim fer vrijednostima.

Neto obveze prema dobavljačima također uključuju obveze prema povezanim stranama INA Grupe u iznosu od 164 milijuna kuna na dan 31. prosinca 2018. godine (2017.: 149 milijuna kuna) (vidi bilješku 36).

INA - INDUSTRIJA NAFTE, d.d.
 Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)
 Za godinu završenu na dan 31. prosinca 2018. godine
 (svi iznosi su prikazani u milijunima kuna)

26. OBVEZE PREMA DOBAVLJAČIMA, POREZI I DOPRINOSI I DRUGE KRATKOROČNE OBVEZE (NASTAVAK)

Ukalkulirani trošak neiskorištenog godišnjeg odmora određen je na temelju stvarnih podataka (broj radnika, neiskorišteni dani, plaće) koji se uzimaju u izračun.

27. OBVEZE PO DUGOROČNIM KREDITIMA

Dugoročni krediti su ugovoreni u više stranih valuta i podliježu različitim kamatnim stopama. Dugoročni krediti INA, d.d. su neosigurani i većina sadrži ugovorene financijske klauzule koje su ispunjene.

Neotplaćeni krediti Grupe su kako slijedi:

Svrha kredita	Valuta kredita	31. prosinca 2018.	31. prosinca 2017.
Projektno financiranje	USD, EUR	125	244
		125	244
Dio koji dospijeva u roku od jedne godine		(125)	(122)
Ukupni dugoročni krediti INA, d.d.		-	122
Obveze po financijskom najmu		4	-
Ostali dugoročni krediti INA Grupe	EUR, USD, HUF, HRK	-	-
		4	122
Dio koji dospijeva u roku od jedne godine		-	-
Ukupni dugoročni krediti INA Grupe		4	122

INA Grupa	Prosječna ponderirana kamatna stopa 31. prosinca 2018.	Prosječna ponderirana kamatna stopa 31. prosinca 2017.	31. prosinca 2018.	31. prosinca 2017.
	%	%		
Bankovni krediti u američkim dolarima	4,01	2,95	98	190
Bankovni krediti u eurima	1,23	1,23	27	54
Obveze po financijskom najmu			4	-
Ukupno			129	244
Dio koji dospijeva u roku jedne godine			(125)	(122)
Ukupni dugoročni krediti			4	122

INA - INDUSTRIJA NAFTE, d.d.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu na dan 31. prosinca 2018. godine

(svi iznosi su prikazani u milijunima kuna)

27. OBVEZE PO DUGOROČNIM KREDITIMA (NASTAVAK)

INA, d.d.	Prosječna	Prosječna	31. prosinca 2018.	31. prosinca 2017.
	ponderirana kamatna stopa	ponderirana kamatna stopa		
	31. prosinca 2018.	31. prosinca 2017.	31. prosinca 2018.	31. prosinca 2017.
	%	%		
Bankovni krediti u američkim dolarima	4,01	2,95	98	190
Bankovni krediti u eurima	1,23	1,23	27	54
Ukupno			125	244
Dio koji dospijeva u roku jedne godine			(125)	(122)
Ukupni dugoročni krediti			-	122

Ovi krediti dospijevat će na otplatu kako slijedi:

	INA Grupa		INA, d.d.	
	31. prosinca 2018.	31. prosinca 2017.	31. prosinca 2018.	31. prosinca 2017.
Kratkoročni dio dugoročnih kredita	125	122	125	122
Dospijeće od jedne do dvije godine	4	122	-	122
Ukupno	129	244	125	244

Promjene dugoročnih kredita tijekom godine mogu se svesti na sljedeće:

	INA Grupa	INA, d.d.
Stanje 1. siječnja 2017. godine	406	406
Novi krediti	-	-
Otplate	(129)	(129)
Negativne tečajne razlike	(33)	(33)
Stanje 31. prosinca 2017. godine	244	244
Plaćanje unutar jedne godine (uključivo bankovni krediti - bilješka 25)	122	122
Plaćanje nakon više od jedne godine	122	122
Stanje 1. siječnja 2018. godine	244	244
Novi krediti	-	-
Financijski najmovi	4	-
Otplate	(122)	(122)
Negativne tečajne razlike	3	3
Stanje 31. prosinca 2018. godine	129	125
Plaćanje unutar jedne godine (uključivo bankovni krediti - bilješka 25)	125	125
Plaćanje nakon više od jedne godine	4	-

27. OBVEZE PO DUGOROČNIM KREDITIMA (NASTAVAK)

Neotplaćeni dugoročni krediti na dan 31. prosinca 2018. godine, te ugovoreni krediti tijekom 2018. godine sažeti su kako slijedi:

EBRD

U 2010. godini INA, d.d. je zaključila ugovor o dugoročnom kreditu s EBRD-om u iznosu od 160 milijuna EUR uz alternativno povlačenje i u USD. Kredit je namijenjen za financiranje završetka prve faze modernizacije rafinerija Sisak i Rijeka. U 2014. godini potpisan je dodatak ugovoru o kreditu kojim su poboljšani uvjeti preostalog iznosa kredita u korištenju i kojim je dospijeće prolongirano do 2019. godine. U 2018. godini potpisan je novi dodatak ugovoru o kreditu kojim su poboljšani uvjeti preostalog iznosa kredita u korištenju.

ING BANK N.V., LONDON BRANCH

U 2018. godini INA, d.d. je potpisala ugovor o dugoročnom viševalutnom revolving kreditu za opće svrhe financiranja u iznosu od 300 milijuna USD. Kreditori su bankovne grupacije koje zastupaju i međunarodne i domaće banke. Zastupnik je ING Bank N.V., London Branch. Dospijeće kredita je tri godine, s opcijom produženja za 1+1 godinu.

MOL Grupa

U 2018. godini INA, d.d. je potpisala dodatak ugovoru o dugoročnom interkompanijskom viševalutnom revolving zajmu za opće svrhe financiranja koji je dan na raspolaganje od strane MOL Grupe u iznosu od 100 milijuna USD, a s dospijećem zajma od tri godine.

Usklada obveza nastalih iz financijske aktivnosti

Tablica u nastavku navodi pojedinosti o promjenama u obvezama koje proizlaze iz financijskih aktivnosti, uključujući i novčane i nenovčane promjene, a za koje INA Grupa i INA, d.d. smatraju da su materijalno značajni. Obveze koje proizlaze iz financijskih aktivnosti su one za koje su novčani tokovi ili budući novčani tokovi klasificirani u konsolidirane i odvojene izvještaje o novčanim tokovima kao novčani tokovi iz financijskih aktivnosti.

INA Grupa

	1. siječnja 2018.	Novčani tok	Tečajne razlike	Promjena fer vrijednosti	Ostalo	31 prosinca 2018.
Kratkoročni krediti	1.703	387	(3)	-	-	2.087
Dugoročni krediti	122	(122)	-	-	4	4
Obveze za dividendu	-	(812)	-	-	812	-
Derivativi	65	62	-	(36)	-	91
Ukupna obveza	1.890	(485)	(3)	(36)	816	2.182

INA, d.d.

	1. siječnja 2018.	Novčani tok	Tečajne razlike	Promjena fer vrijednosti	Ostalo	31 prosinca 2018.
Kratkoročni krediti	1.481	408	4	-	-	1.893
Kratkoročni krediti od povezanih strana	184	10	-	-	-	194
Dugoročni krediti	122	(122)	-	-	-	-
Obveze za dividendu	-	(812)	-	-	812	-
Derivativi	65	62	-	(36)	-	91
Ukupna obveza	1.852	(454)	4	(36)	812	2.178

INA - INDUSTRIJA NAFTE, d.d.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu na dan 31. prosinca 2018. godine

(svi iznosi su prikazani u milijunima kuna)

27. OBVEZE PO DUGOROČNIM KREDITIMA (NASTAVAK)

INA Grupa

	1. siječnja 2017.	Novčani tok	Tečajne razlike	Promjena fer vrijednosti	Ostalo	31 prosinca 2017.
Kratkoročni krediti	2.841	(1.002)	(136)	-	-	1.703
Dugoročni krediti	271	(129)	(20)	-	-	122
Obveze za dividendu	-	(152)	-	-	152	-
Derivativi	64	(19)	-	20	-	65
Ukupna obveza	3.176	(1.302)	(156)	20	152	1.890

INA, d.d.

	1. siječnja 2017.	Novčani tok	Tečajne razlike	Promjena fer vrijednosti	Ostalo	31 prosinca 2017.
Kratkoročni krediti	2.618	(1.004)	(133)	-	-	1.481
Kratkoročni krediti od povezanih strana	250	64	-	-	(130)	184
Dugoročni krediti	271	(129)	(20)	-	-	122
Obveze za dividendu	-	(152)	-	-	152	-
Derivativi	64	(19)	-	20	-	65
Ukupna obveza	3.203	(1.240)	(153)	20	22	1.852

Nepoštivanje kreditnog aranžmana

Tijekom 2018. godine ovisna društva INA Grupe i INA, d.d. su na vrijeme platili sve obveze po osnovi primljenih kredita (glavnicu, kamate, naknade) te po toj osnovi nije bilo nikakvih zakašnjenja niti neispunjenja.

28. OSTALE DUGOROČNE OBVEZE

	INA Grupa		INA, d.d.	
	31. prosinca 2018.	31. prosinca 2017.	31. prosinca 2018.	31. prosinca 2017.
Obveze prema državi za prodane stanove	26	33	26	33
Ukalkulirani prihod za prodane stanove	3	4	3	4
Ostale dugoročne obveze	16	15	15	14
	45	52	44	51

Dugoročne obveze prema državi odnose se na prodaju stanova zaposlenicima i bivšim zaposlenicima u skladu s državnim programom (vidi bilješku 18). Prema zakonskim propisima, 65% prihoda od prodaje stanova plaća se državi po primitku sredstava od strane Društva i Grupe. Prema zakonu, INA, d.d. nema obvezu doznačiti sredstva prije naplate.

INA - INDUSTRIJA NAFTE, d.d.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu na dan 31. prosinca 2018. godine

(svi iznosi su prikazani u milijunima kuna)

29. REZERVIRANJA

INA Grupa	Rezerviranja za napuštanje proizvodnih polja	Rezerviranja za zaštitu okoliša	Sudski sporovi	Rezerviranja za obnovljive izvore	Poticajne mjere	Rezerviranja za porez u Angoli	Ostalo	Ukupno
Stanje 1. siječnja 2017. godine	2.328	308	159	-	19	275	329	3.418
Godišnji trošak	-	42	41	115	11	-	5	214
Utjecaji promjena u procjeni	199	24	-	-	-	(26)	(33)	164
Kamate	11	4	-	-	-	-	5	20
godine	-	(43)	(63)	-	(13)	(249)	(17)	(385)
Stanje 31. prosinca 2017. godine	2.538	335	137	115	17	-	289	3.431
Povećanje zbog kupnje ovisnog društva	311	-	-	-	-	-	-	311
Godišnji trošak	-	151	42	32	11	-	18	254
Utjecaji promjena u procjeni	(63)	4	-	-	-	-	-	(59)
Kamate	53	8	-	-	-	-	-	61
godine	-	(86)	(38)	(72)	(17)	-	(20)	(233)
Stanje 31. prosinca 2018. godine	2.839	412	141	75	11	-	287	3.765

INA - INDUSTRIJA NAFTE, d.d.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu na dan 31. prosinca 2018. godine

(svi iznosi su prikazani u milijunima kuna)

29. REZERVIRANJA (NASTAVAK)

INA, d.d.	Rezerviranja za napuštanje proizvodnih polja	Rezerviranja za zaštitu okoliša	Sudski sporovi	Rezerviranja za obnovljive izvore	Poticajne mjere	Rezerviranja za porez u Angoli	Ostalo	Ukupno
Stanje 1. siječnja 2017. godine	2.475	296	66	-	16	275	303	3.431
Godišnji trošak	-	41	20	115	-	-	5	181
Utjecaji promjena u procjeni	210	24	-	-	-	(26)	(33)	175
Kamate	16	4	-	-	-	-	5	25
Iskorištenje/ukidanje rezerviranja tijekom godine	-	(42)	(49)	-	(10)	(249)	-	(350)
Stanje 31. prosinca 2017. godine	2.701	323	37	115	6	-	280	3.462
Povećanje zbog kupnje ovisnog društva	333	-	-	-	-	-	-	333
Godišnji trošak	-	151	18	32	-	-	11	212
Utjecaji promjena u procjeni	(61)	8	-	-	-	-	-	(53)
Kamate	56	8	-	-	-	-	5	69
Iskorištenje/ukidanje rezerviranja tijekom godine	-	(82)	(25)	(72)	(4)	-	(12)	(195)
Stanje 31. prosinca 2018. godine	3.029	408	30	75	2	-	284	3.828

	INA Grupa		INA, d.d.	
	31. prosinca 2018.	31. prosinca 2017.	31. prosinca 2018.	31. prosinca 2017.
Po ročnosti:				
Kratkoročne obveze	303	312	229	221
Dugoročne obveze	3.462	3.119	3.599	3.241
	3.765	3.431	3.828	3.462

29. REZERVIRANJA (NASTAVAK)

Rezerviranja za napuštanje proizvodnih polja (dekomisija)

Društvo i Grupa evidentiraju rezerviranja nakon početnog priznavanja za sadašnju vrijednost procijenjenih budućih troškova napuštanja proizvodnih naftnih i plinskih objekata nakon prestanka proizvodnje. Procjena rezerviranja se temelji na važećim zakonskim propisima, tehnologiji i razini cijena. Kreira se imovina dekomisije u iznosu ekvivalentnom procijenjenom rezerviranju, koja se također amortizira kao dio kapitalnih troškova imovine. Svaka promjena u sadašnjoj vrijednosti procijenjenih troškova se odražava kao usklađenje rezerviranja i vrijednosti imovine dekomisije.

Na dan 31. prosinca 2018. godine INA, d.d. priznala je rezerviranja za napuštanje 45 proizvodnih naftnih i plinskih polja, 6 neproizvodnih polja, 10 pozitivnih neproizvodnih polja i 357 negativnih neproizvodnih bušotina. Na dan 31. prosinca 2017. godine INA, d.d. priznala je rezerviranja za napuštanje 45 proizvodnih naftnih i plinskih polja, 7 neproizvodna polja, 10 pozitivnih neproizvodnih polja i 357 negativnih neproizvodnih bušotina.

Rezerviranje za zaštitu okoliša

Na dan 31. prosinca 2018. godine rezerviranje za zaštitu okoliša iznose 412 milijuna kuna za (31. prosinca 2017.: 335 milijuna kuna). Rezerviranje za zaštitu okoliša odnosi se na procijenjene buduće troškove zbrinjavanja akumuliranog otpada od prethodnih aktivnosti, iskope onečišćenog tla i dovoz zamjenskog materijala tijekom rekonstrukcija maloprodajnih mjesta, te sveobuhvatna istraživanja za utvrđivanje opsega onečišćenja tla i podzemnih voda.

Emisijske jedinice (kvote)

Unutar Sustava trgovanja emisijskim jedinicama, postrojenjima INA, d.d. dodijeljene su određene emisijske jedinice besplatno. Emisijske jedinice dodjeljuju se na godišnjoj razini, a zauzvrat INA, d.d. je dužna predati emisijske jedinice jednake verificiranim emisijama. Besplatne emisijske jedinice dodjeljuju se na temelju obrasca Europske komisije koji popunjavaju postrojenja, a koji se dostavlja Ministarstvu zaštite okoliša i prirode svake godine do 31. prosinca tekuće godine za tu istu godinu.

INA, d.d. usvojila je obračun troškova po neto principu na besplatno dodijeljene emisijske jedinice. Dakle, rezerviranje se priznaje samo kad stvarna emisija prekorači dodijeljenu. Rezerviranja za obvezu emisijskih jedinica koje prelaze broj besplatno dodijeljenih emisijskih jedinica umanjuje se kupljenim emisijskim jedinicama. Trošak emisijskih jedinica priznaje se kao ostali materijalni trošak. Detaljno objašnjenje načina rezerviranja te obračunavanja dano je Pravilnikom o upravljanju emisijama stakleničkih plinova i emisijskim jedinicama u INA, d.d.

Emisijske jedinice raspodjeljuje nadležno tijelo, a dodjeljuju se besplatno na razdoblje od jedne godine.

Sudski sporovi

Rezerviranja za sudske sporove se temelje na izvješću pravnog stručnjaka, uzimajući u obzir vrijednosti potraživanja i vjerojatnost odljeva resursa koji će biti potrebni za podmirenje obveze.

Rezerviranje za obnovljive izvore

Obnovljivi izvori energije odnose se na potencijalne troškove usklađivanja s propisima koji proizlaze iz Zakona o biogorivima za prijevoz, a dodatno su regulirani Uredbom o posebnoj naknadi za okoliš.

29. REZERVIRANJA (NASTAVAK)

Rezerviranje za porez u Angoli

Početkom 2017. predstavnici INA, d.d. sastali su se s predstavnicima angolskog Ministarstva financija kako bi pregovarali vezano za prijedlog plaćanja poreznog duga za prethodna razdoblja. Kao rezultat tih pregovora, porezni dug za razdoblje 2002. - 2009. godine smanjen je na iznos od 6,6 milijuna američkih dolara, dok je porezni dug za razdoblje 2010. - 2015. godine u potpunosti otpisan. Nakon potpisivanja *Global Agreementa* u srpnju 2017. godine, INA, d.d. je u svojim poslovnim knjigama provela ukidanje rezerviranja po ovoj osnovi u iznosu od 249 milijuna kuna.

Ostala rezerviranja

Ostala rezerviranja u INA, d.d. u iznosu od 283 milijuna kuna se odnose na rezerviranja za ugovorne obveze za ulaganja u Iran u iznosu od 247 milijuna kuna početno priznate u 2012. godini. INA, d.d. se obvezala po Ugovoru o proizvodnji uložiti određena sredstva. S obzirom na to da su aktivnosti u Iranu obustavljene razlika između ugovorene obveze i stvarno uloženi sredstava evidentirana je na rezerviranjima. Također najveći dio preostalih rezerviranja čine rezerviranja za taloge i nepumpabilne zalihe u iznosu od 33 milijuna kuna.

30. NAKNADE ZA ODLAZAK U MIROVINU I OSTALE NAKNADE ZAPOSLENICIMA

Sukladno kolektivnom ugovoru Grupa ima obvezu isplaćivanja jubilarnih nagrada, otpremnina i ostalih naknada svojim zaposlenicima. Grupa ima planove definiranih primanja za zaposlenike koji ispunjavaju određene kriterije. Planovima su za zaposlenike predviđene otpremnine za odlazak u mirovinu i to u iznosu 20.000 kuna neto od čega je 12.000 kuna oporezivo. Drugih oblika primanja nakon odlaska u mirovinu nema. Jubilarne nagrade isplaćuju se prema Kolektivnom ugovoru u sljedećim neto iznosima i prema sljedećim godinama neprekinutog radnog staža u Društvu i Grupi:

Godine neprekinutog radnog staža	10	15	20	25	30	35	40 i svakih narednih 5 godina
Fiksni iznos - HRK	1.500	2.000	2.500	3.000	3.500	4.000	5.000

Navedeni neto iznosi su u smislu poreznih propisa neoporezivi. Definirani iznosi jubilarnih nagrada su na snazi za Kolektivni ugovor potpisan u 2018. godini.

Neovisni aktuarski stručnjaci obavili su aktuarsku procjenu sadašnje vrijednosti obveza temeljem definiranih primanja na dan 31. prosinca 2018. i 2017. godine. Društvo je s naslova jubilarnih naknada u 2018. godini rezerviralo 14 milijuna kuna, a za troškove redovnih otpremnina 22 milijuna kuna, dok je s naslova jubilarnih naknada u 2017. godini rezerviralo 15 milijuna kuna, a za troškove redovnih otpremnina 20 milijuna kuna.

30. NAKNADE ZA ODLAZAK U MIROVINU I OSTALE NAKNADE ZAPOSLENICIMA (NASTAVAK)

Sadašnja ukupna vrijednost obveza po definiranim primanjima, povezani troškovi tekućeg i minulog rada određeni su metodom projiciranja temeljenoj na ukupnom broju zaposlenika.

Aktuarske procjene su izvedene na temelju sljedećih glavnih pretpostavki:

	Procjena na dan	
	31. prosinca 2018.	31. prosinca 2017.
Diskontna stopa	2,5%	2,6%
Prosječni životni vijek postojećih umirovljenika u vrijeme umirovljenja (u godinama)		
muškarci	14,9	14,1
žene	18,3	18,3
Prosječni životni vijek postojećih radnika u vrijeme umirovljenja (u godinama)		
muškarci	14,9	14,1
žene	18,3	18,3
Mortalitet	HR 2010-2012	Statistički ljetopis

Iznosi priznati s naslova plana definiranih primanja u sklopu ostale sveobuhvatne dobiti:

	INA Grupa		INA, d.d.	
	31. prosinca 2018.	31. prosinca 2017.	31. prosinca 2018.	31. prosinca 2017.
Trošak rada:				
Trošak tekućeg rada	5	6	1	2
Troškovi kamata	2	2	1	1
Trošak minulog rada, uključujući gubitke/(dobitke) zbog smanjenih prava	(7)	(8)	-	-
Dio troškova definiranih naknada iskazan u računu dobiti i gubitka:	-	-	2	3
Ponovno mjerenje s naslova definiranih naknada:				
Aktuarski dobiti i gubici zbog promjena demografskih pretpostavki	1	(19)	-	(17)
Aktuarski dobiti i gubici zbog promjena financijskih pretpostavki	3	1	2	-
Aktuarski dobiti i gubici zbog usklađenja prema iskustvu	-	2	-	1
Dio troškova definiranih naknada iskazan u računu dobiti i gubitka i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti	4	(16)	2	(16)
Ukupno	4	(16)	4	(13)

INA - INDUSTRIJA NAFTE, d.d.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu na dan 31. prosinca 2018. godine

(svi iznosi su prikazani u milijunima kuna)

30. NAKNADE ZA ODLAZAK U MIROVINU I OSTALE NAKNADE ZAPOSLENICIMA (NASTAVAK)

Promjene sadašnje vrijednosti obveza s naslova definiranih primanja tijekom razdoblja:

	INA Grupa		INA, d.d.	
	2018.	2017.	2018.	2017.
Na dan 1. siječnja	78	95	34	48
Stjecanje ovisnog društva	-	-	-	-
Trošak tekućeg rada	5	6	2	2
Troškovi kamata	2	2	1	1
<i>Aktuarski (dobici) ili gubici</i>				
Aktuarski dobiti i gubici zbog promjena demografskih pretpostavki	1	(19)	-	(17)
Aktuarski dobiti i gubici zbog promjena financijskih pretpostavki	3	-	2	-
Aktuarski dobiti i gubici zbog usklađenja prema iskustvu	-	2	-	1
Trošak minolog rada, uključujući gubitke/(dobitke) zbog smanjenih prava	(7)	(8)	-	-
Isplaćena primanja	-	-	(3)	(1)
Zaključno stanje obveze po definiranim primanjima	82	78	36	34

31. UPLAĆENI I UPISANI KAPITAL

INA Grupa i INA, d.d.

	31. prosinca 2018.	31. prosinca 2017.
Izdane i uplaćene:		
10 milijuna dionica (vrijednost svake dionice iznosi 900 kuna)	9.000	9.000

Dionički kapital društva sastoji se od 10 milijuna odobrenih i izdanih dionica nominalne vrijednosti od 900 kuna. Dionica nosi pravo na jedan glas i pravo na dividendu.

32. REZERVE FER VRIJEDNOSTI

INA Grupa i INA, d.d.

	31. prosinca 2018.	31. prosinca 2017.
Početno stanje	289	299
Smanjenje nastalo po osnovi vrednovanja dugotrajne financijske imovine (Janaf)	(188)	(11)
Pripadajući odgođeni porez	34	1
Konačno stanje	135	289

U 2018. i 2017. godini zabilježeno je smanjenje rezervi fer vrijednosti zbog smanjenja cijene dionica JANAF-a, te je došlo do smanjenja rezervi fer vrijednosti.

33. OSTALE REZERVE

Rezerve Društva i Grupe odnose se na akumulirane viškove i manjkove, revalorizaciju nekretnina, postrojenja i opreme te pozitivne i negativne tečajne razlike nastale do 1993. godine. Nekoliko je godina hrvatsko gospodarstvo bilo pod utjecajem hiperinflacije, a do 31. prosinca 1993. godine niti Društvo, niti Grupa nisu bili predmetom revizije. Zbog tih razloga nije bilo moguće raščlaniti rezerve Društva i Grupe na dan 31. prosinca 1993. godine na sastavne dijelove.

Promjene na rezervama tijekom godina bile su kako slijedi:

	Združene rezerve na dan 31. prosinca 1993. godine	Rezerve nastale tečajnim razlikama	Rezerve za obveze po definiranim naknadama	Ostale rezerve	Ukupno
INA Grupa					
Stanje 1. siječnja 2017. godine	492	680	28	447	1.647
Promjene tijekom 2017. godine	-	(143)	12	-	(131)
Stanje 31. prosinca 2017. godine	492	537	40	447	1.516
Promjene tijekom 2018. godine	-	29	(1)	-	28
Stanje 31. prosinca 2018. godine	492	566	39	447	1.544
INA, d.d.					
Stanje 1. siječnja 2017. godine	27	955	21	285	1.288
Promjene tijekom 2017. godine	-	(161)	11	-	(150)
Stanje 31. prosinca 2017. godine	27	794	32	285	1.138
Promjene tijekom 2018. godine	-	47	(1)	-	46
Stanje 31. prosinca 2018. godine	27	841	31	285	1.184

INA - INDUSTRIJA NAFTE, d.d.
 Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)
 Za godinu završenu na dan 31. prosinca 2018. godine
 (svi iznosi su prikazani u milijunima kuna)

34. ZADRŽANA DOBIT

	INA Grupa	INA, d.d.
	<u>Zadržana dobit</u>	<u>Zadržana dobit</u>
Stanje 1. siječnja 2017.	(233)	160
Prijenos sa zadržane dobiti na zakonske rezerve	(8)	(8)
Dobit tekuće godine	1.220	1.426
Isplaćene dividende	<u>(152)</u>	<u>(152)</u>
Stanje 31. prosinca 2017. godine	827	1.426
Prepavak početnog stana nastalog zbog promjene MSFI-a	58	57
Prijenos sa zadržane dobiti na zakonske rezerve	(71)	(71)
Dobit tekuće godine	1.178	1.334
Stjecanje nekontrolirajućeg interesa	(144)	-
Isplaćene dividende	<u>(812)</u>	<u>(812)</u>
Stanje 31. prosinca 2018. godine	<u>1.036</u>	<u>1.934</u>

Na redovnoj godišnjoj skupštini dioničara INA, d.d. održanoj 27. lipnja 2018. godine dobit za 2017. godinu u iznosu od 1.426 milijuna kuna je raspoređena u zakonske rezerve u iznosu od 71 milijuna kuna i isplatu dividende u iznosu od 812 milijuna kuna (tj. 81,20 kuna po dionici).

Na redovnoj godišnjoj skupštini dioničara INA, d.d. održanoj 14. lipnja 2017. godine dobit za 2016. godinu od 160 milijuna kuna je raspoređena u zakonske rezerve u iznosu od 8 milijuna kuna i isplatu dividende u iznosu od 152 milijuna kuna (tj. 15,20 kuna po dionici).

35. NEKONTROLIRAJUĆI UDJELI U REZULTATU OVISNIH DRUŠTAVA

	INA Grupa	
	31. prosinca 2018.	31. prosinca 2017.
Stanje na početku godine	(134)	(136)
Udjel u dobiti za godinu	(1)	2
Kupnja nekontrolirajućeg interesa	<u>144</u>	<u>-</u>
Stanje na kraju godine	<u>9</u>	<u>(134)</u>

Dana 18. travnja 2018. godine Trgovački sud u Sarajevu je registrirao povećanje temeljnog kapitala u društvu Energopetrolu d.d. u iznosu od 496,4 milijuna kuna. Ovom transakcijom udjel INA, d.d. u društvu Energopetrol d.d. se povećao sa 67,02% na 88,66%.

INA - INDUSTRIJA NAFTE, d.d.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu na dan 31. prosinca 2018. godine

(svi iznosi su prikazani u milijunima kuna)

35. NEKONTROLIRAJUĆI UDJELI U REZULTATU OVISNIH DRUŠTAVA (NASTAVAK)

Udio dionica i udjela Energopetrol d.d. u manjinskom vlasništvu:

Ime	Zemlja osnutka i rada	2018.	2017.
Vlada Federacije Bosne i Hercegovine	Federacija Bosne i Hercegovine	7,61%	22,12%
Mali dioničari		3,73%	11,86%

U tablici ispod prikazane su financijske informacije za ovisno društvo Energopetrol d.d. koje ima značajni nekontrolirajući udjel u INA Grupi. Prikazani iznosi za Energopetrol d.d. su prije interkompanijskih eliminacija.

	31. prosinca 2018.	31. prosinca 2017.
	<u>Energopetrol d.d.</u>	<u>Energopetrol d.d.</u>
Kratkotrajna imovina	47	41
Kratkoročne obveze	149	740
Dugotrajna imovina	226	237
Dugoročne obveze	105	9
Prihodi iz osnovne djelatnosti nakon datuma stjecanja	507	484
Gubitak razdoblja nakon datuma stjecanja	13	5
Ukupni sveobuhvatni gubitak razdoblja nakon datuma stjecanja	13	5

36. POSLOVNI ODNOSI S POVEZANIM STRANAMA

Društvo ima dominantan položaj u Republici Hrvatskoj u istraživanju i proizvodnji nafte i plina, preradi nafte te prodaji plina i naftnih proizvoda. Zbog strateškog položaja Društva u hrvatskom gospodarstvu znatan se dio njezina poslovanja i poslovanja njenih ovisnih društava odnosi na poslove s Vladom Republike Hrvatske, njezinim ministarstvima i agencijama te društvima u većinskom vlasništvu Republike Hrvatske.

Transakcije između INA, d.d. i njenih ovisnih društava kao povezanih strana eliminirane su prilikom konsolidacije. Transakcije između INA, d.d. i drugih društava u sastavu Grupe te drugih povezanih strana prikazane su u nastavku.

INA - INDUSTRIJA NAFTE, d.d.
 Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)
 Za godinu završenu na dan 31. prosinca 2018. godine
 (svi iznosi su prikazani u milijunima kuna)

36. POSLOVNI ODNOSI S POVEZANIM STRANAMA (NASTAVAK)

Tijekom godine, INA Grupa evidentirala je sljedeće transakcije s povezanim stranama:

INA Grupa	Prihodi od prodaje roba i usluga		Nabava robe/usluga iz odnosa s povezanim stranama	
	2018.	2017.	2018.	2017.
Udio u društvu priznatom kao dugotrajna financijska imovina				
JANAF d.d. Zagreb	5	3	54	52
Strateški partner				
MOL Nyrt.	304	217	662	701
Društvo koje kontrolira strateški partner				
Tifon d.o.o.	613	536	7	8
MOL Petrochemicals Co Ltd	111	65	5	4
MOL Slovenia d.o.o.	70	94	68	63
Slovnaft, a.s.	23	3	188	226
MOL Serbia d.o.o.	20	57	-	-
Geoinform Kft.	7	1	3	-
MOL-LUB Kft.	6	5	5	4
MOL Norge AS	-	2	-	-
MOL Commodity Trading Kft.	-	-	62	25
MOL Germany GMBH	-	-	6	-
IES Italiana Energia e Servizi S.p.A	-	-	5	3
FGSZ Zrt.	-	-	1	-
Petrolszolg Kft.	-	1	-	-

Transakcije između INA Grupe i povezanih strana na datum izvještaja o financijskom položaju:

INA Grupa	Potraživanja od povezanih strana		Obveze prema povezanim stranama	
	31. prosinca 2018.	31. prosinca 2017.	31. prosinca 2018.	31. prosinca 2017.
Udio u društvu priznatom kao dugotrajna financijska imovina				
JANAF d.d. Zagreb	1	1	2	14
Strateški partner				
MOL Nyrt.	33	27	77	53
Društvo koje kontrolira strateški partner				
Tifon d.o.o.	70	70	1	1
MOL Commodity Trading Kft.	63	59	71	59
MOL Petrochemicals Co Ltd	10	-	-	-
Slovnaft, a.s.	7	-	7	11
MOL Slovenia d.o.o.	6	4	5	9
MOL Serbia d.o.o.	1	4	-	-
Geoinform Kft.	1	-	-	-
MOL-LUB Kft.	1	-	1	1
MOL Norge AS	-	2	-	-
IES Italiana Energia e Servizi S.p.A	-	-	-	1

INA - INDUSTRIJA NAFTE, d.d.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu na dan 31. prosinca 2018. godine

(svi iznosi su prikazani u milijunima kuna)

36. POSLOVNI ODNOSI S POVEZANIM STRANAMA (NASTAVAK)

INA, d.d. je osigurala kredite po stopama usporedivima s onima koje prevladavaju u transakcijama po tržišnim uvjetima. Krediti od krajnje strane koja ima kontrolu nisu osigurani instrumentima naplate.

Tijekom godine, INA, d.d. evidentirala je sljedeće transakcije s povezanim stranama:

INA, d.d.	Prihodi od prodaje roba i usluga		Nabava robe/usluga iz odnosa s povezanim stranama	
	2018.	2017.	2018.	2017.
Povezana društva				
Holdina d.o.o. Sarajevo	2.463	1.795	1	-
INA Crna Gora d.o.o. Podgorica	337	175	-	-
INA Slovenija d.o.o. Ljubljana	91	11	-	-
Energopetrol d.d.	31	36	-	-
STSI, Integrirani tehnički servisi d.o.o.	26	23	722	607
CROSCO, naftni servisi d.o.o.	14	11	341	359
Plavi tim d.o.o.	9	10	55	52
INA MAZIVA d.o.o.	7	9	57	53
INA Maloprodajni servisi d.o.o.	6	6	273	256
Top Računovodstvo Servisi d.o.o.	3	4	55	51
INA Jadran d.o.o.*	3	-	12	-
Hostin d.o.o.	1	455	30	1
INA Adria B.V.*	1	-	27	-
Adrigas S.r.l. Milano	-	-	-	-
INA d.o.o. Banja Luka	-	-	1	1
INA Kosovo d.o.o.	-	-	1	1
Udio u društvu prizatom kao dugotrajna financijska imovina				
JANAF d.d. Zagreb	5	3	54	52
Strateški partner				
MOL Nyrt.	79	42	549	612
Društvo koje kontrolira strateški partner				
Tifon d.o.o.	611	535	7	8
MOL Petrochemicals Co Ltd	111	65	5	2
MOL Slovenia d.o.o.	67	91	-	-
Slovnaft a.s.	23	3	187	226
MOL Serbia d.o.o.	20	57	-	-
Geoinform Kft.	1	-	-	-
MOL Norge AS	-	2	-	-
MOL Commodity Trading Kft.	-	-	62	25
MOL Germany GmbH	-	-	6	-
IES Italiana Energia e Servizi S.p.A	-	-	5	3
FGSZ ZRT	-	-	1	-

* Do 15. studenog 2018. godine, transakcije s INA Jadran d.o.o. i INA Adria B.V. evidentirane su kao transakcije s trećim stranama. Nakon stjecanja transakcije između INA d.d. i INA Adria B.V. / INA Jadran d.o.o. evidentirane su kao transakcije s povezanim društvima (od 15. studenog 2018. do kraja godine).

INA - INDUSTRIJA NAFTE, d.d.
 Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)
 Za godinu završenu na dan 31. prosinca 2018. godine
 (svi iznosi su prikazani u milijunima kuna)

36. POSLOVNI ODNOSI S POVEZANIM STRANAMA (NASTAVAK)

Transakcije između INA, d.d. i povezanih strana na datum izvještaja o financijskom položaju:

INA, d.d.	Potraživanja od povezanih strana		Obveze prema povezanim stranama	
	31. prosinca 2018.	31. prosinca 2017.	31. prosinca 2018.	31. prosinca 2017.
Povezana društva				
Holdina d.o.o. Sarajevo	192	171	1	-
INA Crna Gora d.o.o. Podgorica	33	27	-	-
CROSCO, naftni servisi d.o.o.	12	11	49	57
INA Slovenija d.o.o. Ljubljana	8	2	-	-
STSI, Integrirani tehnički servisi d.o.o.	7	6	232	201
INA MAZIVA d.o.o.	5	2	7	6
INA Jadran d.o.o.*	4	-	16	-
Plavi tim d.o.o.	3	3	12	12
INA Adria B.V.*	2	-	32	-
Top Računovodstvo Servisi d.o.o.	1	-	4	4
INA Maloprodajni servisi d.o.o.	-	-	35	30
Udio u društvu priznatom kao dugotrajna financijska imovina				
JANAF d.d. Zagreb	1	1	2	14
Strateški partner				
MOL Nyrt.	1	2	68	45
Društvo koje kontrolira strateški partner				
Tifon d.o.o.	69	70	1	1
MOL Commodity Trading Kft.	63	59	71	59
MOL Petrochemicals Co Ltd	10	-	-	-
Slovnaft a.s.	7	-	7	11
MOL Slovenia d.o.o.	6	4	3	2
MOL Serbia d.o.o.	1	3	-	-
Geoinform Kft.	1	-	-	-
MOL Norge AS	-	2	-	-
IES Italiana Energia e Servizi S.p.A	-	-	-	1

* Do 15. studenog 2018. godine, transakcije s INA Jadran d.o.o. i INA Adria B.V. evidentirane su kao transakcije s trećim stranama. Nakon stjecanja transakcije između INA d.d. i INA Adria B.V. / INA Jadran d.o.o. evidentirane su kao transakcije s povezanim društvima (od 15. studenog 2018. do kraja godine).

Potraživanja od INA, d.d. iskazana su umanjena za ispravak vrijednosti za sumnjiva i sporna potraživanja.

U 2018. godini INA, d.d. je umanjila vrijednost potraživanja od povezanih strana u iznosu 0,4 milijuna kuna, (2017.: godine: 0,1 milijuna kuna).

36. POSLOVNI ODNOSI S POVEZANIM STRANAMA (NASTAVAK)

Zajmovi prema i od povezanih strana:

INA, d.d.	Potraživanja po danim kreditima prema povezanim stranama		Obveze po kreditima prema povezanim stranama	
	31. prosinca 2018.	31. prosinca 2017.	31. prosinca 2018.	31. prosinca 2017.
Povezana društva				
Hostin d.o.o.	439	453	9	3
CROSCO, naftni servisi d.o.o.	94	143	-	-
INA Crna Gora d.o.o. Podgorica	80	26	-	-
Energopetrol d.d.	79	598	-	-
Holdina d.o.o. Sarajevo	45	30	-	-
INA Slovenija d.o.o. Ljubljana	18	19	-	-
INA BH d.d., Sarajevo	2	2	-	-
INA Adria B.V.*	-	-	111	-
INA MAZIVA d.o.o.	-	-	30	49
INA Maloprodajni servisi d.o.o.	-	-	16	22
Adrigas S.r.l. Milano	-	-	12	12
Top Računovodstvo Servisi d.o.o.	-	-	7	11
STSI, Integrirani tehnički servisi d.o.o.	-	-	5	80
Croplin d.o.o.	-	-	4	4
Plavi tim d.o.o.	-	-	-	3

* Do 15. studenog 2018. godine, transakcije s INA Jadran d.o.o. i INA Adria B.V. evidentirane su kao transakcije s trećim stranama. Nakon stjecanja transakcije između INA d.d. i INA Adria B.V. / INA Jadran d.o.o. evidentirane su kao transakcije s povezanim društvima (od 15. studenog 2018. do kraja godine).

Transakcije zaštite s povezanim društvom:

INA Group i INA, d.d.	Rashod od transakcija zaštite - neto efekt	Rashod od transakcija zaštite - neto efekt
	2018.	2017.
Društvo koje kontrolira strateški partner		
MOL Commodity Trading Kft.	92	12

Proizvodi su s povezanim stranama prodavani i kupovani po uobičajenim cijenama Grupe, umanjena za popuste i rabate ovisno o odnosima između strana.

Kod prodaje naftnih proizvoda povezanim stranama, INA, d.d. ne traži instrumente osiguranja plaćanja, osim u slučaju prodaje na inozemnim tržištima, a sukladno Zakonu o deviznom poslovanju.

INA - INDUSTRIJA NAFTE, d.d.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu na dan 31. prosinca 2018. godine

(svi iznosi su prikazani u milijunima kuna)

36. POSLOVNI ODNOSI S POVEZANIM STRANAMA (NASTAVAK)

Naknade ključnim članovima rukovodstva

Naknade isplaćene direktorima i drugim ključnim rukovoditeljima tijekom godine:

	INA, d.d.	
	31. prosinca 2018.	31. prosinca 2017.
Kratkoročna primanja	39	36
Otpremnine	5	4
Ukupno	44	40

Gore prikazani iznosi uključuju primanja članova Uprave i direktora organizacijskih jedinica druge i treće razine.

Brojni ključni članovi rukovodstva u INA, d.d. ili ovisnim društvima, na poziciji su u drugim društvima INA Grupe, što dovodi do kontrole ili značajnog utjecaja među društvima.

Ostale transakcije s povezanim stranama

U 2018. godini INA, d.d. prodala je društvu Holdina d.o.o. Sarajevo pet maloprodajnih mjesta. Neto knjigovodstvena vrijednost maloprodajnih mjesta je 4 milijuna kuna, dok je Holdina d.o.o. unijela imovinu u knjige po tržišnoj vrijednosti od 13 milijuna kuna.

U 2017. godini INA, d.d. je prodala pet poslovnih zgrada društvu Hostin d.o.o. Transakcija je provedena po tržišnoj vrijednosti u iznosu od 455 milijuna kuna u sklopu strategije INA, d.d. o upravljanju nekretninama. Nakon što je provedena transakcija, Hostin d.o.o. je sklopio ugovor o zakupu imovine s više društava INA Grupe i s trećim stranama sa sjedištem u Zagrebu u trajanju od deset godina.

37. UGOVORNE OBVEZE

Društvo i Grupa imaju neke trajnije poslovne i financijske obveze koje su dio redovnog poslovanja, a uključuju:

- obveze istraživanja i razvoja proizašle temeljem ugovora o zajedničkoj proizvodnji,
- istražne radove na bušotinama u inozemstvu,
- obveze po ugovoru za kupnju plina (*take or pay*), transporta i prodaje plina,
- činidbene garancije, akreditive i ostala jamstva s hrvatskim i inozemnim bankama,
- dovršenje izgradnje određene imovine.

INA - INDUSTRIJA NAFTE, d.d.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu na dan 31. prosinca 2018. godine

(svi iznosi su prikazani u milijunima kuna)

37. UGOVORNE OBVEZE (NASTAVAK)

Obveze po ugovoru za transport plina

Na dan 31. prosinca 2018. godine buduće ugovorne obveze za transport plina sklopljene s Mol Nyrt, Met Budapest Ltd., PPD Vukovar, FGSZ Mađarska, do 31. prosinca 2019. godine iznose ukupno 55,28 milijuna kuna (2017. godine: 51,29 milijuna kuna).

Obveze po ugovoru za kupnju plina (Take or pay)

INA, d.d je zaključila ugovor o obveznoj kupnji plina (Take or pay). Obveza se odnosi na jednogodišnji ugovor o uvozu prirodnog plina koji je potpisan za plinsku godinu. Ovim ugovorom INA, d.d. će nabaviti količine plina potrebne za pokriće nedostatnih količina u prodajnom portfelju. Na dan 31. prosinca 2018. godine buduće ugovorne obveze za prirodni plin sklopljene s Mol Nyrt., do 1. listopada 2019. godine iznose ukupno 153,32 milijuna kuna (2017. godine: 442,85 milijuna kuna).

Poslovni najam

Najmovi gdje najmodavac zadržava gotovo sve rizike i koristi od vlasništva nad imovinom klasificiraju se kao poslovni najmovi. Poslovni najam se priznaje kao trošak u računu dobiti i gubitka na linearnoj osnovi tijekom razdoblja najma.

Minimalna plaćanja najma po neotkazivim poslovnim najmovima izvan INA Grupe su kako slijedi:

	INA Grupa		INA, d.d.	
	31. prosinca 2018.	31. prosinca 2017.	31. prosinca 2018.	31. prosinca 2017.
unutar 1 godine	49	56	43	47
između 2 - 5 godina	58	63	45	47
preko 5 godina	17	17	17	17
	124	136	105	111

Nedospjele ugovorne obveze po poslovnom najmu na dan 31. prosinca 2018. godine su ugovorene od strane INA, d.d. u iznosu od 105 milijuna kuna dok je 14 milijuna kuna poslovnog najma ugovorilo društvo Plavi tim d.o.o., a 3 milijuna kuna ugovorilo je društvo Crosco d.o.o. Na dan 31. prosinca 2017. godine su ugovorene obveze od strane INA, d.d. iznosile 111 milijuna kuna, dok je 11 milijuna kuna poslovnog najma ugovorilo društvo Plavi tim d.o.o. i 8 milijuna kuna poslovnog najma ugovorilo je društvo STSI d.o.o.

38. NEPREDVIĐENE OBVEZE

Zaštita okoliša

Osnovne djelatnosti Društva i Grupe, koje čine istraživanja, proizvodnja nafte i plina, prijevoz, rafinerijska prerada, proizvodnja i otprema derivata, po svojoj prirodi mogu imati učinak na okoliš, u smislu ispuštanja onečišćujućih tvari u tlo, vodu i zrak. Društvo i Grupa sukladno zakonima i obvezama koji iz njih proizlaze, uredno bilježe, prate i izvješćuju o ispuštanjima onečišćenja u okoliš. Za sva ispuštanja, Društvo i Grupa, sukladno načelu „onečišćivač plaća“ snose troškove nastale onečišćavanjem okoliša. Troškovi obuhvaćaju troškove nastale onečišćavanjem okoliša, troškove praćenja stanja okoliša i primjene utvrđenih mjera te troškove poduzimanja mjera prevencije od onečišćavanja okoliša, bez obzira na to jesu li ti troškovi nastali kao rezultat propisane odgovornosti za onečišćavanje okoliša, odnosno ispuštanjem emisija u okoliš ili kao naknade utvrđene odgovarajućim financijskim instrumentima, odnosno kao obveza utvrđena propisom o smanjivanju onečišćavanja.

INA Grupa redovito objavljuje izvješća o održivosti na godišnjoj osnovi, sukladno Smjernicama Globalne inicijative za izvještavanje. Izvješće obuhvaća cijeli niz ekonomskih, ekoloških i društvenih utjecaja društava INA Grupe na njihove sudionike.

Usklađenje poslovanja INA, d.d. s odredbama Direktive o industrijskim emisijama (IED)

Direktiva 2010/75/EU Europskog parlamenta i Vijeća o industrijskim emisijama (IED) propisuje pravila o integriranom sprečavanju i kontroli onečišćenja nastalog zbog industrijskih aktivnosti, pravila namijenjena sprečavanju ili, gdje to nije izvedivo, smanjenju emisija u zrak, vodu i zemlju te sprečavanju nastajanja otpada, kako bi se postigla visoka razina zaštite okoliša u cijelosti. Direktiva regulira pitanje okolišne dozvole kojom se propisuju uvjeti za rad postrojenja te zahtijeva primjenu najboljih raspoloživih tehnika (NRT). Tijekom 2014. godine ishodena su Rješenja o objedinjenim uvjetima zaštite okoliša (okolišne dozvole) za četiri Inina postrojenja obveznika ishodenja dozvole: Objekte frakcionacije Ivanić Grad, Objekte prerade plina Molve, Rafineriju nafte Sisak i Rafineriju nafte Rijeka.

Dana 9. listopada 2014. godine objavljena je Provedbena odluka Komisije o utvrđivanju zaključaka o najboljim raspoloživim tehnikama (NRT) za rafiniranje mineralnih ulja i plina, u skladu s Direktivom 2010/75/EU Europskog parlamenta i Vijeća o industrijskim emisijama. Rok za usklađenje s граниčnim vrijednostima emisija je 9. listopad 2018., osim u slučaju odobravanja izuzeća u skladu s člankom 15(4) IED. U Zaključcima je kao jedna od najboljih raspoloživih tehnika prepoznat i tzv. „bubble koncept“ za integrirano upravljanje emisijama SO_x i/ili NO_x. Ta je tehnika posebno prikladna za rafinerije nafte, jer se cijela rafinerija promatra kao jedan izvor emisije što pruža veću fleksibilnost u odabiru koji izvor emisije će se uskladiti na temelju ekonomske isplativosti, pod uvjetom da su rezultirajuće emisije jednake ili manje od emisija koje bi se postigle usklađivanjem svakog pojedinog izvora emisije. Obzirom da u Republici Hrvatskoj do sada nije bilo iskustva s primjenom bubble koncepta, na prijedlog Održivog razvoja i zaštite zdravlja, sigurnosti i okoliša INA Grupe, tijekom 2018. godine u Rafinerije nafte Rijeka (RR) i Rafinerije nafte Sisak (RNS) organizirani su sastanci s predstavnicima Ministarstva zaštite okoliša i energetike (Ministarstvo) i Inim ovlaštenicima za reviziju dozvole kako bi ih se detaljnije upoznao sa bubble konceptom i načinom usklađenja s gornjim granicama raspona emisija.

Tijekom 2016. godine INA, d.d. je ugovorila reviziju okolišnih dozvola za rafinerije zbog objave novih NRT Zaključaka, promjena u odabranoj tehnologiji (FCC) za smanjenje krutih čestica, isteka roka za neke projekte te namjere da se koristi „bubble koncept“. U 2017. godini Ministarstvu zaštite okoliša i energetike podneseni su zahtjevi za izmjenu i dopunu Rješenja o objedinjenim uvjetima zaštite okoliša Rafinerije nafte Rijeka i Rafinerije nafte Sisak.

38. NEPREDVIĐENE OBVEZE (NASTAVAK)

Zaštita okoliša (nastavak)

S ciljem usklađivanja postojećih tehnologija s najboljim raspoloživim tehnikama, tijekom 2018. je nastavljeno provođenje svih projekata u Rafineriji nafte Rijeka, koji su u različitim fazama realizacije, a planirani završetak svih mjera zahtijevanih sukladno postojećem Rješenju o objedinjenim uvjetima zaštite okoliša je tijekom remonta, u prvom kvartalu 2019. godine.

Za pojedine mjere poboljšanja propisane u Rješenju o objedinjenim uvjetima zaštite okoliša rafinerije nafte Sisak, a koje su na čekanju, sukladno članku 15(4) IED, izrađena je analiza troškova i koristi (ulaganja u odnosu na korist za okoliš).

Ministarstvu je predloženo da primjena mjera ovisi o rezultatima analize kojom će se pokazati opravdanost primjene svake pojedine mjere.

Kompletna temeljna izvješća (8 faza) za Rafineriju nafte Rijeka i Rafineriju nafte Sisak također su dostavljena nadležnim tijelima na odobrenje, što je preduvjet za pokretanje postupka revizije okolišnih dozvola, no suglasnost nadležnih tijela na temeljna izvješća nije uvjet za izdavanje nove okolišne dozvole. Tijekom 2018. godine dobiven je zaključak Ministarstva zaštite okoliša i energetike da je temeljna izvješća potrebno doraditi na način da se izrade po pojedinim fazama, što je dodatno ugovoreno s ovlaštenom tvrtkom tijekom 2018. godine.

Usklađenje poslovanja INA, d.d. sa zakonodavstvom u području emisija stakleničkih plinova

Europski sustav trgovanja emisijskim jedinicama (eng. European Union Emissions Trading Scheme, EU ETS) jedan je od temeljnih mehanizama Europske unije u borbi protiv klimatskih promjena s ciljem izvršenja obveza preuzetih Kyotskim protokolom. Unutar Sustava, dio emisijskih jedinica (jedna emisijska jedinica = 1 tona CO₂) se dobiva besplatno te one služe za „pokrivanje“ emisija iz prethodne godine. Ukoliko postrojenje ima manjak emisijskih jedinica u odnosu na verificirane emisije, ostatak kupuje na tržištu putem dražbi.

Od 2013. godine Rafinerija nafte Rijeka, Rafinerija nafte Sisak, Objekti frakcionacije Ivanić Grad i Objekti prerade plina Molve dio su ETS-a. INA, d.d. ima otvorena četiri računa u Registru unije – po jedan za svako svoje postrojenje. Verificirana Godišnja izvješća o emisijama stakleničkih plinova dostavljena su Hrvatskoj agenciji za okoliš i prirodu na vrijeme, do 1. ožujka 2018. godine. Verifikator je potvrdio emisije unesene u Registar Unije te su emisijske jedinice predane u iznosu jednakom verificiranim emisijama do 30. travnja 2018. godine. Zbog porasta cijene emisijskih jedinica (više od 100% u usporedbi sa 2017. godinom) ostvareni su i znatno veći troškovi nabave emisijskih jedinica u 2018. godini. U svrhu smanjenja troškova, promijenila se i dinamika kupovanja CO₂ kvota. Umjesto dosadašnjeg načina kupovine (kupnja 10% ukupnog manjka svaki mjesec u periodu nakon 20. dana u mjesecu), provodit će se opcija aktivnog trgovanja (kupnja 20% godišnjeg manjka kroz više transakcija u mjesecu s ciljem ostvarivanja najbolje tržišne cijene).

38. NEPREDVIĐENE OBVEZE (NASTAVAK)

Zaštita okoliša (nastavak)

Usklađenje poslovanja INA, d.d. sa zakonskom regulativom u domeni zaštite zraka

Od 1. siječnja 2016. godine postojeća postrojenja moraju udovoljavati strožim graničnim vrijednostima emisija (GVE), kako je propisano Direktivom o industrijskim emisijama (IED). Odredbe ove Direktive prenesene su u hrvatsko zakonodavstvo Uredbom o graničnim vrijednostima emisija (GVE) onečišćujućih tvari u zrak iz nepokretnih izvora (NN 87/17). Za postizanje propisanih graničnih vrijednosti emisija, IED daje mogućnost korištenja izuzeća za postojeća postrojenja, a jedna od njih je i uključivanje u Prijelazni nacionalni plan, uz zadovoljavanje određenih uvjeta. Rafinerije nafte Sisak i Rijeka predale su zahtjev za uključivanjem svojih postojećih velikih uređaja za loženje u Prijelazni nacionalni plan, kojeg je tijekom 2014. godine odobrila Europska komisija.

Uključivanjem u Prijelazni nacionalni plan, rafinerijama se za realizaciju investicija i mjera za smanjenje emisija, a koje bi osigurale usklađenost sa strožim GVE, daje mogućnost postupnog smanjenja emisija dušikovih oksida, sumporovog dioksida i krutih čestica, kroz razdoblje od 1. siječnja 2016. godine do 30. lipnja 2020. godine. Obzirom da rafinerije namjeravaju koristiti *bubble* koncept u koji je potrebno uključiti i postojeća velika postrojenja za izgaranje, navedena postrojenja će se tijekom revizije okolišnih dozvola povući iz Prijelaznog nacionalnog plana i uključiti u *bubble*.

Sa zakonskim zahtjevima vezanim za usklađivanje s tehničkim standardima zaštite okoliša od emisija hlapivih organskih spojeva (HOS), koje nastaju skladištenjem i distribucijom benzina, usklađena je cjelokupna maloprodajna mreža INA, d.d., autopunilište i vagon punilište za bijelu robu u RNS te autopunilište u RNR. U 2018. godini, INA, d.d. je nastavila s projektom modernizacije vagonpunilišta u rafineriji Rijeka i modernizacijom luke Bakar te sa sanacijom spremnika u obje rafinerije, kako bi se postigla potpuna usklađenost s tehničkim standardima zaštite okoliša za HOS-ove. Jedinice za povrat para (VRU) instalirane su na 7 punilišta.

Rezerviranja u zaštiti okoliša

Obveze u području rezerviranja za zaštitu okoliša su obveze Društva za remedijaciju i sanaciju onečišćenja uzrokovanih njenim aktivnostima. Mogu se podijeliti u dvije kategorije, a to su rezerviranja za zaštitu okoliša i nepredviđene obveze. Karakteristične aktivnosti na koje se odnose rezerviranja za zaštitu okoliša su procjena utjecaja onečišćenja tla i podzemnih voda, provedba remedijacije, provedba nadzornih aktivnosti u cilju dugoročne kontrole stanja na lokaciji te sanacija onečišćenja, odnosno uklanjanje otpada generiranog tijekom prošlih aktivnosti. Kvartalno se provodi pregled i ažuriranje rezerviranja za zaštitu okoliša, koristeći interne resurse. Tijekom 2018. godine provedene su 2 kapitalne rekonstrukcije, 4 zamjene spremnika te uklanjanje (rušenje) 2 maloprodajna mjesta, kao i 14 preliminarnih istražnih radova utvrđivanja onečišćenja tla i podzemnih voda na maloprodajnim mjestima te sanacija odlagališta neopasnog otpada Šoići unutar kruga Rafinerije nafte Rijeka.

S 31. prosincem 2018. godine u INA, d.d. rezerviranja za zaštitu okoliša iznosila su 408 milijuna kuna, a za INA Grupu 412 milijuna kuna, dok su s 31. prosincem 2017. godine u INA, d.d. rezerviranja za zaštitu okoliša iznosila 323 milijuna kuna, a za INA Grupu 335 milijuna kuna. Nepredviđene obveze na dan 31. prosinca 2018. godine na razini INA, d.d. u iznosu od 411 milijuna kuna, a na razini INA Grupe procijenjene su u iznosu od 620 milijuna kuna, a dok su nepredviđene obveze na dan 31. prosinca 2017. godine na razini INA, d.d. u iznosu od 427 milijuna kuna, a za INA Grupe procijenjene u iznosu od 636 milijuna kuna. Ovi procijenjeni iznosi nepredviđenih obveza nisu evidentirani, jer je vrijeme nastanka događaja nesigurno i nema pouzdanih podataka o onečišćenju.

38. NEPREDVIĐENE OBVEZE (NASTAVAK)

Sudski sporovi

Grupa je izložena različitim sudskim sporovima. Sljedeći sporovi se smatraju nepredviđenim obvezama, stoga u financijskim izvještajima nije priznato rezerviranje.

GWDF

U sporu iniciranom od strane GWDF Partnership Gesellschaft Bürgerlicher Rechts i GWDF Limited, Cipar protiv INA-Industrija nafte, d.d. i INA-Naftaplin International Exploration, Channel Islands, pred Trgovačkim sudom u Zagrebu, tužitelj traži naknadu štete u iznosu od približno 60 milijuna kuna nastale zbog neutemeljenog prestanka pregovora. Dana 10. ožujka 2016. godine je donesena presuda, a tužitelj je zahtjev odbijen je u cijelosti. Na prvostupanjsku presudu tužitelj se žalio u cijelosti dana 18. ožujka 2016. godine. Presudom Vrhovnog trgovačkog suda od 7. studenoga 2018. godine odbijena je žalba tužitelja te je potvrđena prvostupanjska presuda, a čime je spor pravomoćno okončan. Do današnjeg dana nije zaprimljena eventualna revizija tužitelja od strane Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske.

EKO MEDIA d.o.o.

U rujnu 2012. godine INA, d.d. je sklopila ugovor s EKO MEDIA d.o.o. EKO MEDIA d.o.o. nije uspjela redovito izvršavati svoje obveze. INA, d.d. je raskinula ugovor s EKO MEDIA d.o.o. na početku 2014. godine. Dana 19. prosinca 2014. godine EKO MEDIA je podnijela tužbu protiv INA, d.d. uz specifikaciju tužbenog zahtjeva na iznos od 106 milijuna kuna. INA, d.d. je podnijela službeni odgovor na tužbu EKO MEDIE te protutužbu u kojoj je istaknula prigovor prijebija po osnovi stjecanja bez osnove te zatražila izdavanje privremenih mjera zabrane upotrebe reklamnih ploča. Prvostupanjski postupak je u tijeku i provedeno je financijsko vještačenje kojim je utvrđena visina dugovanja društva EKO MEDIA d.o.o. u trenutku raskida ugovora. Zbog odlaska umirovljenog suca, predmet će se prebaciti na drugog suca, zbog čega sljedeća rasprava nije zakazana. Nije poznata daljnja dinamika postupka.

ĐURO ĐAKOVIĆ

ĐURO ĐAKOVIĆ - ZAVARENE POSUDE d.d. (nadalje: ĐĐ) podnijelo je odštetni zahtjev protiv INA, d.d. temeljem tvrdnje da je INA, d.d. postupala protivno načelu savjesnosti i poštenja prilikom izvršenja svojih obveza temeljem potpisanog Ugovora o kupoprodaji plinskih boca, odnosno da je namjerno spriječila ispunjenje uvjeta za povećanom narudžbom boca te time tužitelju nanijela ukupnu štetu od oko 29 milijuna kuna. Predmetni ugovor vezan je uz Sporazum o nagodbi koji su isti dan potpisale INA, d.d., OSIMPEX (društvo majka Đure Đakovića), FERIMPEX (društvo kćer Đure Đakovića) te ĐĐ, kojim je dogovoreno da će ĐĐ pristupiti dugu OSIMPEXA i FERIMPEXA prema INA, d.d. (temeljem cesije između INA OSIJEK PETROLA, čiji su kupci ranije spomenuta društva i INA, d.d.) te da će se taj dug prebiti kupovinom plinskih boca temeljem Ugovora o kupoprodaji plinskih boca pod određenim uvjetima; prvih 20.000 boca neće se uzeti u obzir, no sve naknadne narudžbe trebale bi se prebiti dugom. ĐĐ tvrdi da je INA, d.d. namjerno spriječila ispunjenje uvjeta za takve naknadne narudžbe, unatoč činjenici da bi se iz ranije uspostavljene poslovne suradnje s PROPLINOM (bivše ovisno društvo INA, d.d. pripojeno INA, d.d. 2011. godine) moglo razumno očekivati da će doći do takvih naknadnih narudžbi. INA, d.d. je pripremila i podnijela odgovor na tužbu.

38. NEPREDVIĐENE OBVEZE (NASTAVAK)

Sudski sporovi (nastavak)

ĐURO ĐAKOVIĆ

Dana 26. veljače 2018. godine planirano je pripremno ročište na kojem je zaključen preliminarni dio postupka. 8. studenoga 2018. godine održano ročište za glavnu raspravu na kojem su saslušana prva dva svjedoka tužitelja. Slijedeće ročište još nije zakazano, a na njemu bi se trebalo nastaviti sa saslušanjem svjedoka predloženih po tužitelju.

LJUBLJANSKA BANKA

Cjelokupno potraživanje tužitelja, Ljubljanska banka, Ljubljana, Slovenija protiv INA, d.d. u iznosu od 60 milijuna kuna proizašlo je iz dva ugovora iz 1982. godine o korištenju kratkoročnog deviznog kredita u inozemstvu koje je INA, d.d. - Rafinerija nafte Rijeka sklopila s Ljubljanskom bankom - Osnovnom bankom Zagreb. Zbog složenosti pravnog pitanja (potraživanje izmijenjene zatezne kamate) ishod postupka je i dalje neizvjestan. Vrhovni sud još nije odlučio o uloženoj reviziji, stoga tijekom 2018. godine nisu poduzimane daljnje pravne radnje.

KONCESIJE

Ministarstvo gospodarstva, poduzetništva i obrta (nadalje u tekstu: Ministarstvo) je u periodu od studenog 2014. do veljače 2015. godine donijelo odluke kojima je u ponovljenom postupku oduzelo INA, d.d. licencu za istraživanje ugljikovodika u istraživačkim područjima; "Sava", "Sjeverozapadna Hrvatska" i "Drava".

INA, d.d. je podnijela upravne tužbu protiv sve tri odluke Ministarstva.

U predmetu „Drava“, u rujnu 2017. Visoki Upravni sud Republike Hrvatske, Presudom konačno i pravomoćno odbio upravnu tužbu INA, d.d. čime je Rješenje o oduzimanju odobrenja za istraživanje ugljikovodika u istraživačkom području „Drava“, koje je donijelo nadležno Ministarstvo, postalo konačno i pravomoćno. Protiv navedene Presude, INA, d.d. je podnijela ustavnu tužbu Ustavnom sudu Republike Hrvatske. Ista do sada nije riješena.

U predmetu "Sava", u srpnju 2018. godine Visoki upravni sud je uvažio žalbu INA, d.d. te poništio presudu Upravnog suda o odbijanju upravne tužbe INA, d.d. podnijete protiv Rješenja Ministarstva te je ujedno poništio i navedeno Rješenje Ministarstva. U rujnu 2018. Ministarstvo zaštite okoliša i energetike (kao sada nadležno), donosi Rješenje kojim po treći puta INA, d.d. oduzima dozvola za istraživanje mineralnih sirovina u istražnom području "Sava". U tijeku je izrada nove upravne tužbe protiv navedenog Rješenja Ministarstva.

U predmetu „Sjeverozapadna Hrvatska“, Upravni sud Republike Hrvatske je odbio upravnu tužbu INA, d.d., na što je INA, d.d. podnijela žalbu. Predmet po žalbi pred Visokim Upravnim sudom Republike Hrvatske još uvijek nije riješen.

38. NEPREDVIĐENE OBVEZE (NASTAVAK)

Sudski sporovi (nastavak)

R.I.G.-TEHNIČKI SERVISI GRUPA d.o.o. c/a CROSCO

R.I.G.-TEHNIČKI SERVISI GRUPA d.o.o. podnijelo je tužbu protiv CROSCO, naftni servisi, d.o.o (član INA Grupe, INA, d.d. je 100% vlasnik) u vrijednosti 82 milijuna kuna (cca 11 milijuna EUR) s kamatama koje teku od 10. ožujka 2010. godine, za štetu uzrokovanu neplaćanjem dodatnih i nepredviđenih radova i u manjoj mjeri, štete zbog gubitka računalne opreme. Predmet je u pripremljenoj fazi, sud prikuplja podatke, a svaka strana dostavlja podneske i predlaže dokaze.

Na ročištu održanom 19. listopada 2017. godine u spis je predana pravomoćna optužnica protiv zastupnika/članova društva R.I.G –TEHNIČKI SERVISI GRUPA i samog društva R.I.G.-TEHNIČKI SERVISI GRUPA. Sud je pozvao stranke na dostavu dodatne dokumentacije.

Na ročištu održanom dana 5. lipnja 2018. godine tužitelj je u spis dostavio nalaze i mišljenja vještaka iz kaznenih predmeta koji su se vodili ispred Županijskog državnog odvjetništva u Vukovaru. Na navedene nalaze i mišljenja Tuženik će dostaviti očitovanje nadležnom sudu. Nova ročišta održana su tijekom studenoga 2018. godine, na kojima je proveden dokaz saslušanjem svjedoka.

Predmeti BELVEDERE (uključujući i tužbu CLEOSTONE)

INA, d.d. i Belvedere d.d. su 2005. godine sklopili Sporazum o javnobilježničkom osiguranju tražbine zasnivanjem fiducija na nekretninama Belvedere d.d. radi osiguranja povrata zajma. S obzirom na to da zajam nije vraćen, INA, d.d. je pokrenula postupak prodaje nekretnine, i ista je prodana društvu Vila Larus d.o.o., a iz čega se INA, d.d. namirila u iznosu od 24 milijuna kuna na ime glavnice i ugovorne kamate. Radi navedenog je tužitelj pokrenuo postupak radi proglašenja ugovora o kupoprodaji nekretnine ništetnim, kao i postupak radi ukidanja klauzule ovršnosti na Sporazumu o zasnivanju fiducija.

Postupak radi poništenja ugovora o kupoprodaji nekretnine je prvostupanjski okončan u korist INA, d.d. te je povodom žalbe tužitelja takva odluka prvostupanjskog suda postala i pravomoćna nakon što je Visoki trgovački sud RH odbio žalbu tužitelja i potvrdio presudu.

Postupak radi ukidanja klauzule ovršnosti je okončan u prvom stupnju u korist INA, d.d. te se čeka odluka višeg suda povodom žalbe tužitelja.

Belvedere – 24 milijuna kuna , 018-11/17

Tužitelj je podnio tužbu Trgovačkom sudu u Zagrebu sa zahtjevom za povratom primljenih sredstava s osnove kupoprodaje „Hotela Belvedere“ tvrdeći da je prodaja nekretnina na kojima je INA, d.d. imala založno pravo – fiduciju, nezakonita. Tužitelj tvrdi da INA, d.d. nije imala pravo namiriti svoje potraživanje prodajom nekretnine, jer se tužitelj nalazio u krizi u trenutku plasiranja zajma, pa da se time zapravo radi o zajmu kojim se nadomješta kapital, a koji se onda u stečajnom postupku namiruje kao tražbina nižeg isplatnog reda. Također je izneseno da je javni bilježnik povrijedio druge zakonske propise. Dan je odgovor na tužbu u kojem su osporeni navodi tužitelja odnosno da se ne radi o zajmu kojim se nadomješta kapital. Održano je samo pripremljeno ročište u ovoj pravnoj stvari i ročište na kojem je saslušan jedan svjedok.

38. NEPREDVIĐENE OBVEZE (NASTAVAK)

Sudski sporovi (nastavak)

Belvedere – 220 milijuna kuna, 018-14/17

Tužitelj je podnio tužbu Trgovačkom sudu u Zagrebu sa zahtjevom za naknadom štete tvrdeći da je INA, d.d. tužitelju nanijela štetu prodajom njegovih nekretnina na kojima je imala založno pravo – fiduciju, čime je tužitelj onemogućen u nastavku poslovanja.

Tužitelj tvrdi da se šteta ogleda u činjenici da se radilo o zajmu kojim se nadomješta kapital a koji se onda u stečajnom postupku namiruje kao tražbina nižeg isplatnog reda. INA, d.d. je dala odgovor na tužbu u kojem je osporila sve navode tužitelja kako po osnovi tako i visini, te istaknula da je naplata predmetne tražbine bila osigurana razlučnim pravom koje vjerovniku u stečaju daje pravo na odvojeno namirenje.

Radni sporovi u Energopetrolu d.d.

Pred Općinskim sudom u Sarajevu vodi se radni postupak protiv EP-a s ukupno 381 tužitelja. Ukupan iznos glavnice iznosi 58 milijuna kuna. Tužba je ponesena dana 11. svibnja 2018. godine, a tužbom tužitelji traže naknadu razlike plaća za period 11. svibnja 2015. do 11. svibnja 2018. godine.

Očekujemo da će punomoćnik tužiteljâ i ovaj put u toku postupka precizirati tužbene zahtjeve, a u skladu s nalazom vještaka financijske struke.

U međuvremenu, a s obzirom da na poziv suda punomoćnik tužitelja nije uredio tužbeni zahtjev iz stava II. tužbe, sud je donio Rješenje, 4. prosinca 2018. godine, kojim se jedan dio tužbenog zahtjeva iz tužbe smatra povučenim. Odgovor na tužbu je 7. siječnja 2019. godine te očekujemo zakazivanje pripremnog ročišta.

39. FINANCIJSKI INSTRUMENTI I UPRAVLJANJE RIZICIMA*Upravljanje rizikom kapitala*

Primarni cilj INA Grupe u upravljanju kapitalom, je osiguranje zdravih kapitalnih pokazatelja u svrhu podrške svim poslovnim aktivnostima te maksimiziranja vrijednosti svih dioničara, kroz optimiranje stanja između dužničkog i vlasničkog kapitala.

Struktura kapitala INA Grupe se sastoji od dužničkog dijela koji uključuje primljene zajmove i kredite objavljene u bilješkama 25. i 27. umanjene za novac u blagajni i stanja na računima u bankama (tzv. neto dug) i vlasničke glavnice, koja obuhvaća upisani kapital, rezerve, zadržanu dobit i nekontrolirajuće udjele, objavljene u bilješkama 34. i 35.

INA Grupa analizira strukturu kapitala kvartalno. U sklopu pregleda, promatra se cijena kapitala i rizici povezani sa svakom klasom kapitala. Interno se utvrđuje maksimalni koeficijent financiranja INA Grupe.

Koeficijent financiranja na kraju izvještajnog razdoblja:

	INA Grupa		INA, d.d.	
	31. prosinca 2018.	31. prosinca 2017.	31. prosinca 2018.	31. prosinca 2017.
Dug:	2.091	1.825	1.892	1.603
Dugoročni krediti	4	122	-	122
Kratkoročni krediti	1.962	1.581	1.767	1.359
Tekući dio dugoročnih kredita	125	122	125	122
Novac i novčani ekvivalenti	(422)	(428)	(335)	(364)
Neto dug	1.669	1.397	1.557	1.239
Ukupno kapital	11.823	11.526	12.352	11.881
Ukupni kapital i neto dug	13.492	12.923	13.909	13.120
Koeficijent financiranja	12%	11%	11%	9%

Dug obuhvaća obveze po dugoročnim i kratkoročnim zajmovima i kreditima (bez derivativa i ugovora o financijskim garancijama), kako je navedeno u bilješkama 25 i 27.

Ukupni kapital čine kapital, rezerve, zadržana dobit ili preneseni gubitak te nekontrolirajući udjeli kojima INA Grupa upravlja kao kapitalom.

39. FINANCIJSKI INSTRUMENTI I UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)*Kategorije financijskih instrumenata*

	Knjigovodstvena vrijednost			
	INA Grupa		INA, d.d.	
	31. prosinca 2018.	31. prosinca 2017.	31. prosinca 2018.	31. prosinca 2017.
Financijska imovina				
Novac i novčani ekvivalenti	422	428	335	364
Kredit i potraživanja	2.846	1.613	5.459	3.664
Dugotrajna financijska imovina	479	665	479	665
Pozitivna fer vrijednost derivativa	113	62	113	62
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	9	6	7	6
Financijske obveze				
Obveze po kreditima	2.091	1.825	2.086	1.787
Obveze prema dobavljačima	1.720	1.171	1.826	1.098
Negativna fer vrijednost derivativa	92	65	92	65

Ciljevi upravljanja financijskim rizicima

INA Grupa kontinuirano nadgleda i upravlja financijskim rizicima. *Smjernice riznice INA Grupe* i *Postupak upravljanja financijskim rizicima u INA, d.d.* pruža okvir unutar kojeg INA, d.d. i konsolidirana ovisna društva INA, d.d. upravljaju i održavaju na prihvatljivoj razini rizik robnih cijena, tečajni i kamatni rizik, omogućavajući da se postignu strateški ciljeve uz zaštitu buduće financijske stabilnosti i fleksibilnosti INA Grupe. INA, d.d. integrira i mjeri financijske rizike na nivou INA Grupe u modelu financijskih rizika koristeći Monte Carlo simulaciju, a izvještaj o izloženosti financijskim rizicima redovito se podnosi višem menadžmentu.

Općenitim pristupom, INA, d.d. pretpostavlja poslovne aktivnosti kao dobro balansiran integrirani portfelj i ne štiti pojedine elemente svoje izloženosti financijskim rizicima u tijeku uobičajenog poslovanja. Time INA, d.d. aktivno upravlja svojom izloženosti financijskim rizicima u slijedeće svrhe:

- na korporativnom nivou – održavanje financijskih pokazatelja, zaštita izloženosti velikim novčanim transakcijama, itd.;
- na nivou poslovne djelatnosti – smanjenje izloženosti promjenama tržišnih cijena u slučaju promjena uobičajenih poslovnih aktivnosti (npr. planirano redovno zaustavljanje rafinerijskih postrojenja u svrhe remonta).

Riznica INA, d.d. obavlja financijske aktivnosti za INA, d.d., koordinira financijsko poslovanje INA Grupe na domaćem i međunarodnim financijskim tržištima te prati i upravlja financijskim rizicima vezanim uz poslovne aktivnosti INA Grupe. Najvažniji rizici, zajedno s metodama korištenim za upravljanje tim rizicima opisani su u nastavku.

INA Grupa u vrlo ograničenoj mjeri koristila je derivativne (izvedene) instrumente za upravljanje financijskim rizicima. Derivativni financijski instrumenti, regulirani su potpisivanjem ISDA (International Swaps and Derivatives Association) Ugovora s drugim ugovornim stranama. INA Grupa ne koristi derivativne financijske instrumente u špekulativne svrhe.

39. FINANCIJSKI INSTRUMENTI I UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

Tržišni rizici

Upravljanje rizicima robnih cijena

Promjenjivost cijena sirove nafte i plina je prevladavajući element u poslovnom okruženju INA Grupe. INA Grupa je kupac nafte koja se najčešće kupuje kratkoročnim aranžmanima u dolarima po trenutno važećoj cijeni na tržištu. Potrebne količine prirodnog plina u 2018. godini INA Grupa je uvozila po cijenama formiranim na spot tržištu i denominiranim u eurima.

Uz istraživanje i proizvodnju, te rafinerijsku preradu, jedna od temeljnih djelatnosti INA, d.d. je marketing i prodaja rafinerijskih proizvoda i prirodnog plina. Cijena naftnih derivata se formirala tjedno na tržišnim principima, omogućavajući brže reagiranje na promjene tržišnih cijena.

Sukladno *Smjernicama riznice INA Grupe* i *Postupku upravljanja financijskim rizicima u INA, d.d.*, kako bi zaštitila izloženost financijskim rizicima na korporativnom nivou i nivou poslovne djelatnosti, INA, d.d. ima na raspolaganju terminske (*swap*) i opcijske instrumente. U 2018. godini INA, d.d. je zaključila kratkoročne terminske *swap* transakcije s ciljem zaštite promjena u zalihama i perioda za određivanje cijena. Ove transakcije su inicirane s ciljem smanjenja izloženosti potencijalnim oscilacijama cijena tijekom razdoblja smanjenja zaliha u rafinerijama, te zbog usklađivanja perioda za određivanje cijene prilikom kupovine sirove nafte i derivata s periodom prerade nafte i periodom za određivanje prodajne cijene derivata.

Na dan 31. prosinca 2018. i 2017. godine nema fer vrijednosti s osnova zaštićenih transakcija vezanih uz cijenu robe.

Upravljanje tečajnim (valutnim) rizikom

Kako INA Grupa posluje i u Hrvatskoj i u inozemstvu, mnoge transakcije određuje i obavlja u stranoj valuti, pa je tako i INA, d.d. izložena rizicima promjene valutnih tečajeva.

INA Grupa ima neto dugu izloženost u dolarima i eurima, te neto kratku kunsku izloženost operativnih novčanih tokova. Načelno, za upravljanje valutnim rizikom kojemu je INA Grupa izložena primjenjuje se prirodna zaštita od rizika koja se temelji na načelu da bi kombinacija valuta u portfelju duga trebala odražavati valutnu poziciju slobodnog novčanog toka INA Grupe. Nadalje, kako bi se izbjegla prevelika izloženost kretanju pojedinačne valute (tj. američkog dolara), INA, d.d. primjenjuje pristup portfelja prilikom odabira kombinacije valuta u portfelju duga.

INA, d.d. može koristiti međuvalutni *swap* kako bi prilagodila kombinaciju valuta u portfelju duga. Na 31. prosinca 2018. i 2017. godine nije bilo otvorenih međuvalutnih transakcija.

INA - INDUSTRIJA NAFTE, d.d.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu na dan 31. prosinca 2018. godine

(svi iznosi su prikazani u milijunima kuna)

39. FINANCIJSKI INSTRUMENTI I UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

U idućoj tablici su prikazani knjigovodstveni iznosi monetarne imovine i monetarnih obveza INA Grupe i INA, d.d. u stranoj valuti na izvještajni datum.

INA Grupa

	Obveze		Imovina	
	31. prosinca 2018.	31. prosinca 2017.	31. prosinca 2018.	31. prosinca 2017.
Iznos denominiran u valuti EUR	1.630	1.185	375	208
Iznos denominiran u valuti USD	1.044	867	786	931
	2.674	2.052	1.161	1.139

INA, d.d.

	Obveze		Imovina	
	31. prosinca 2018.	31. prosinca 2017.	31. prosinca 2018.	31. prosinca 2017.
Iznos denominiran u valuti EUR	1.410	1.078	728	938
Iznos denominiran u valuti USD	994	832	739	1.011
	2.404	1.910	1.467	1.949

Analiza osjetljivosti na valutni rizik

INA Grupa je uglavnom izložena valutnom riziku promjene tečaja kune u odnosu na tečaj dolara i tečaj eura, zbog trgovanja naftom i plinom na međunarodnom tržištu te denominacije dugovnog portfelja INA Grupe u navedenim valutama.

U idućoj tablici analizirana je osjetljivost INA Grupe i INA, d.d. na slabljenje tečaja kune od 10% na dan 31. prosinca 2018. godine (10% u 2017. godini) u odnosu na relevantne strane valute. Prethodne stope osjetljivosti su stope koje predstavljaju procjenu rukovodstva o uobičajenim promjenama valutnih tečajeva. Analiza osjetljivosti uključuje monetarnu imovinu i monetarne obveze u stranim valutama. Analiza osjetljivosti uključuje samo otvorene novčane stavke u stranoj valuti i njihovo preračunavanje na kraju razdoblja temeljem postotne promjene valutnih tečajeva. Negativan broj pokazuje smanjenje dobiti ako se kuna u odnosu na predmetnu valutu promijenila za gore navedene postotke. U slučaju obrnuto proporcionalne promjene vrijednosti kune u odnosu na predmetnu valutu, utjecaj na dobit bio bi jednak i suprotan.

INA Grupa

	Utjecaj valute USD		Utjecaj valute EUR	
	31. prosinca 2018.	31. prosinca 2017.	31. prosinca 2018.	31. prosinca 2017.
Dobit/(gubitak)	(26)	6	(126)	(98)
	(26)	6	(126)	(98)

INA, d.d.

	Utjecaj valute USD		Utjecaj valute EUR	
	31. prosinca 2018.	31. prosinca 2017.	31. prosinca 2018.	31. prosinca 2017.
Dobit/(gubitak)	(26)	18	(68)	(14)
	(26)	18	(68)	(14)

39. FINANCIJSKI INSTRUMENTI I UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

Analiza osjetljivosti na valutni rizik (nastavak)

Izloženost promjeni tečaja prikazanih valuta za 10% najvećim dijelom povezana je sa stanjem obveza prema dobavljačima i primljenih kredita iskazanim u američkim dolarima (USD) i eurima (EUR).

Upravljanje rizikom kamatnih stopa

Zbog činjenice da društva INA Grupe u pravilu koriste izvore financiranja s promjenjivim kamatnim stopama, INA Grupa je izložena riziku promjene kamatnih stopa.

INA Grupa ne špekulira s kretanjem kamatnih stopa, stoga prvenstveno odabire promjenjivu kamatnu stopu. Međutim, kod nekih instrumenata i određenih makro okruženja, postoji mogućnost, odabira fiksne kamatne stope, odnosno odabira duljih kamatnih razdoblja.

INA, d.d. sukladno Postupku upravljanja financijskim rizicima u INA, d.d., može koristiti kamatne *swap* transakcije kako bi upravljala relativnim nivoom izloženosti kamatnom riziku novčanog toka povezanim s promjenjivim kamatnim stopama. Na dan 31. prosinca 2018. nije bilo otvorenih kamatnih *swap* transakcija.

Analiza osjetljivosti na kamatni rizik

Analiza osjetljivosti u nastavku temeljena je na izloženosti riziku promjene kamatnih stopa na datum izvještaja o financijskom položaju. Za obveze vezane za promjenjivu kamatnu stopu analiza je izrađena uz pretpostavku da je iznos obveza iskazanih na datum bilance vrijedio tijekom cijele godine. Povećanje ili smanjenje kamatnih stopa za 50 ili 200 baznih poena koristi se u internom izvještavanju o riziku kamatne stope i predstavlja procjenu menadžmenta o razumnoj mogućoj promjeni kamatnih stopa.

U slučaju povećanja/smanjenja kamatne stope za 200 baznih poena, uz pretpostavku stabilnih ostalih varijabli, došlo bi do sljedećih promjena u kamatnim rashodima INA Grupe i INA, d.d.

	INA Grupa		INA, d.d.	
	2018.	2017.	2018.	2017.
Utjecaj promjene kamatne stope kratkoročnih kredita	43	32	39	27
Utjecaj promjene kamatne stope dugoročnih kredita	3	5	3	5
Ukupna promjena:	46	37	42	32

U slučaju povećanja kamatnih stopa za 200 baznih poena, kamatni rashodi INA Grupe u 2018. godini bi se povećali za 46 milijuna kuna, dok bi pri povećanju za 50 baznih poena povećanje iznosilo 11 milijuna kuna (u 2017. godini povećanje za 37 milijuna kuna pri povećanju kamatnih stopa za 200 baznih poena, odnosno 9 milijuna kuna pri povećanju za 50 baznih poena).

Istovremeno, kamatni rashodi INA, d.d. u 2018. godini bi se povećali za 42 milijuna kuna u slučaju povećanja kamatnih stopa za 200 baznih poena, dok bi povećanje iznosilo 10 milijuna kuna pri povećanju od 50 baznih poena (u 2017. godini povećanje za 32 milijuna kuna pri povećanju kamatnih stopa za 200 baznih poena, odnosno za 8 milijuna kuna pri povećanju za 50 baznih poena). Ekvivalentno smanjenje kamatnih stopa rezultiralo bi smanjenjem kamatnih rashoda u istim iznosima.

39. FINANCIJSKI INSTRUMENTI I UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

Ostali cjenovni rizici

INA Grupa je izložena rizicima promjene cijene glavnice koji proizlaze iz vlasničkih udjela. Vlasnički udjeli se drže iz strateških razloga, a ne radi trgovanja.

Analiza osjetljivosti cijene glavnice

Analize osjetljivosti iznesene u nastavku su određene na temelju izloženosti cjenovnom riziku glavnice na izvještajni datum.

Da su cijene glavnice bile 10 % više:

- to ne bi utjecalo na dobit tekuće godine zaključno s 31. prosinca 2018. godine, budući da su vlasnički udjeli svrstani u kategoriju raspoloživih za prodaju,
- ostale rezerve INA, d.d. u glavnici bile bi više za 43 milijuna kuna kao posljedica promjena fer vrijednosti dionica raspoloživih za prodaju.

U slučaju smanjenja za 10% utjecaj na glavnice bio bi jednak i suprotan.

Upravljanje kreditnim rizicima

Prodajom robe i usluga kupcima na odgodu plaćanja nastaje kreditni rizik, rizik od neplaćanja odnosno neizvršenja ugovornih obveza od strane kupaca INA Grupe. Dospjela potraživanja od kupaca negativno utječu na likvidnost INA Grupe, a dospjela ispravljena potraživanja negativno utječu i na financijski rezultat INA Grupe. Sukladno važećem *Postupku upravljanja kreditnim rizicima* u poslovanju s kupcima provode se aktivnosti u cilju zaštite od rizika naplate potraživanja. Kupci se svrstavaju u skupine rizičnosti prema financijskim pokazateljima poslovanja i dosadašnjem poslovanju s INA Grupom te se za svaku skupinu primjenjuju odgovarajuće mjere zaštite od kreditnog rizika. Za kategorizaciju kupaca uglavnom se koriste podaci iz službenih financijskih izvješća kupaca te se pribavljaju ocjene neovisnih bonitetnih kuća. Analiza izloženosti i kreditno ocjenjivanje kupaca izrađuju se kontinuirano te se kreditna izloženost prati i kontrolira kroz kreditne limite koji se mijenjaju i provjeravaju najmanje jednom godišnje. INA Grupa od kupaca prikuplja instrumente osiguranja plaćanja, gdje god je to moguće, a u svrhu minimiziranja mogućih kreditnih rizika uslijed neizvršenja plaćanja ugovornih obveza.

INA Grupa kontinuirano prati svoju izloženost prema kupcima s kojima posluje, kao i njihovu kreditnu sposobnost u svrhu smanjenja rizika naplate potraživanja (vidi bilješku 21).

INA Grupa posluje s velikim brojem kupaca različite djelatnosti i veličine. Dio prodaje roba na odgodu odnosi se na državne institucije i kupce u državnom vlasništvu, te vlasništvu lokalne samouprave, koji ne dostavljaju instrumente osiguranja plaćanja. Od ostalih kupaca kao instrument osiguranja plaćanja uglavnom se prikupljaju zadužnice, kao najzastupljeniji instrument osiguranja plaćanja na hrvatskom tržištu, te bankovne garancije, a ujedno se koristi i osiguranje potraživanja, dok se od inozemnih kupaca kao instrument osiguranja plaćanja najčešće pribavljaju akreditivi te u manjem broju bankovne i korporativne garancije, a u iznimnim slučajevima i mjenice.

INA Grupa nema značajniju kreditnu izloženost koja nije pokrivena instrumentima osiguranja plaćanja, osim prema državnim tijelima i poduzećima u državnom vlasništvu, te vlasništvu lokalne samouprave, kao i izloženost prema kupcima temeljem pojedinih koncesijskih ugovora u inozemstvu.

39. FINANCIJSKI INSTRUMENTI I UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

Upravljanje rizikom likvidnosti

Odgovornost za upravljanje rizikom likvidnosti snosi Uprava, koja postavlja odgovarajući okvir za upravljanje rizikom likvidnosti, s ciljem upravljanja kratkoročnim, srednjoročnim i dugoročnim zahtjevima financiranja i likvidnosti. INA Grupa upravlja rizikom likvidnosti održavajući adekvatne rezerve i kreditne linije, kontinuirano uspoređujući planirani i ostvareni tijekom novca uz praćenje dospjeća potraživanja i obveza.

Politika INA Grupe je osigurati dovoljno vanjskih izvora financiranja s ciljem postizanja odgovarajuće razine raspoloživih okvirnih linija radi osiguranja likvidnosti INA Grupe kao i investicijskih potreba.

Dana 31. prosinca 2018. godine INA Grupa je imala ugovoreni i raspoloživi kratkoročni linija u iznosu od 2.332 milijuna kuna (srednji tečaj HNB-a) isključujući dozvoljena prekoračenja i kreditne linije za financiranje kupovine nafte i derivata te ugovoreni i raspoloživi dugoročni kreditni linija u iznosu od 2.713 milijuna kuna (srednji tečaj HNB-a).

Sukladno poslovnim potrebama i industrijskoj praksi, INA, d.d. ima ugovorene kratkoročne kreditne linije („trade finance“) s prvoklasnim poslovnim bankovnim grupacijama u svrhu kupovine nafte i derivata. Na dan 31. prosinca 2018. godine stanje ugovoreni i raspoloživi kratkoročni kreditni linija za kupovinu sirove nafte i derivata iznosilo je 1.135 milijuna dolara za INA Grupu.

Za detalje glavnih vanjskih izvora sredstava INA Grupe vidi bilješke 25 i 27.

S ciljem diversifikacije izvora financiranja te osiguranja dostatnog stupnja likvidnosti i financijske stabilnosti INA, d.d. kontinuirano razmatra različite mogućnosti financiranja i od strane drugih kreditora.

INA - INDUSTRIJA NAFTE, d.d.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu na dan 31. prosinca 2018. godine

(svi iznosi su prikazani u milijunima kuna)

39. FINANCIJSKI INSTRUMENTI I UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

Upravljanje rizikom likvidnosti (nastavak)

Tablična analiza rizika likvidnosti i rizika kamatnih stopa

Tablice u nastavku prikazuju dospijeća ugovornih obveza INA Grupe i INA, d.d. iskazanih u izvještaju o financijskom položaju na kraju razdoblja. Analiza je izrađena na temelju nediskontiranih novčanih odljeva po financijskim obvezama na datum dospijeća. Tablica uključuje novčane tokove po glavnici i kamatama.

INA Grupa

	do 1 mj.	od 1 do 12 mj.	od 1 god. do 5 god.	nakon 5 god.	Ukupno
31. prosinca 2018. godine					
Beskamatne obveze	1.718	598	36	3	2.355
Kamatne obveze	1.340	755	4	-	2.099
	3.058	1.353	40	3	4.454
31. prosinca 2017. godine					
Beskamatne obveze	1.277	436	50	-	1.763
Kamatne obveze	1.133	578	125	-	1.836
	2.410	1.014	175	-	3.599

INA, d.d.

	do 1 mj.	od 1 do 12 mj.	od 1 god. do 5 god.	nakon 5 god.	Ukupno
31. prosinca 2018. godine					
Beskamatne obveze	1.500	533	36	3	2.072
Kamatne obveze	1.339	753	-	-	2.092
	2.839	1.286	36	3	4.164
31. prosinca 2017. godine					
Beskamatne obveze	1.052	426	44	-	1.522
Kamatne obveze	1.132	540	125	-	1.797
	2.184	966	169	-	3.319

Beskamatne obveze INA, d.d. do jednog mjeseca najvećim dijelom sastoje se od obveza prema dobavljačima u iznosu od 1.242 milijuna kuna za 2018. godinu (787 milijuna kuna u 2017. godini).

Beskamatne obveze INA, d.d. duže od pet godina odnose se na obveze prema državi za otkup stanova i odgođeni prihod od prodanih stanova.

U kamatnim obvezama prikazane su obveze s osnove kratkoročnih i dugoročnih kredita.

39. FINANCIJSKI INSTRUMENTI I UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

Fer vrijednost financijskih instrumenata

Metode procjene i pretpostavke u određivanju fer vrijednosti

Fer vrijednosti financijske imovine i financijskih obveza se određuju kako slijedi:

- fer vrijednost financijske imovine i financijskih obveza kojima se trguje na aktivnim likvidnim tržištima, pod standardnim uvjetima, određuje se prema cijenama koje kotiraju na tržištu;
- fer vrijednost ostale financijske imovine i ostalih financijskih obveza određuje se u skladu s modelima za određivanje cijena, a na temelju analize diskontiranih novčanih tokova koristeći cijene iz poznatih transakcija na tržištu i cijene koje se nude za slične instrumente;
- fer vrijednost derivativnih instrumenata se izračunava koristeći izlistane cijene. Gdje takve cijene nisu dostupne, koristi se analiza diskontiranih novčanih tokova primjenom važeće krivulje prinosa za razdoblje trajanja instrumenata kod neopcijskih derivativa, dok se za opcijske derivative koriste modeli za utvrđivanje cijena opcija. Terminski valutni ugovori se vrednuju koristeći kotirane forward tečajeve i krivulje prinosa izvedene iz kotiranih kamatnih stopa po ugovorima sa sličnim dospijecem. Kamatni swapovi se vrednuju po sadašnjoj vrijednosti procijenjenih budućih novčanih tokova i diskontiraju na temelju važećih krivulja prinosa izvedeni iz kotiranih kamatnih stopa.

U tablici su analizirani financijski instrumenti koji su nakon prvog priznavanja svedeni na fer vrijednost, razvrstani su u tri skupine ovisno o dostupnosti pokazatelja fer vrijednosti:

- 1. razina dostupnih pokazatelja – pokazatelji fer vrijednosti su izvedeni iz (neusklađenih) cijena koje kotiraju na aktivnim tržištima za identičnu imovinu i identične obveze;
- 2. razina dostupnih pokazatelja – pokazatelji fer vrijednosti su izvedeni iz drugih podataka, a ne iz kotiranih cijena iz 1. razine, a odnose se na promatrano sredstvo ili obvezu (tj. njihove cijene) ili neizravno (izvedeni iz cijena) i
- 3. razina pokazatelja – pokazatelji izvedeni primjenom metoda vrednovanja u kojima su kao ulazni podaci korišteni podaci o imovini ili obvezama koji se ne temelje na dostupnim tržišnim podacima (nedostupni ulazni podaci).

39. FINANCIJSKI INSTRUMENTI I UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)*Fer vrijednost financijskih instrumenata (nastavak)**Pokazatelji fer vrijednosti priznati u izvještaju o financijskom položaju***INA GRUPA i INA, d.d.**

	31. prosinca 2018.			
	Razina 1	Razina 2	Razina 3	Ukupno
Financijska imovina po fer vrijednosti				
Dugotrajna financijska imovina*	430	-	-	430
Utržive vrijednosnice	27	-	-	27
Pozitivna fer vrijednost derivativa	-	113	-	113
Financijske obveze po fer vrijednosti				
Negativna fer vrijednost derivativa	-	92	-	92
	31. prosinca 2017.			
	Razina 1	Razina 2	Razina 3	Ukupno
Financijska imovina po fer vrijednosti				
Dugotrajna financijska imovina*	618	-	-	618
Pozitivna fer vrijednost derivativa	-	62	-	62
Financijske obveze po fer vrijednosti				
Negativna fer vrijednost derivativa	-	65	-	65

* prikazana je samo imovina raspoloživa za prodaju po fer vrijednosti, preostali vlasnički instrumenti klasificirani kao dugotrajna financijska imovina u iznosu od 49 milijuna kuna obračunavaju se po metodi troška (2017.: 47 milijuna kuna) i zbog toga nisu prikazani u gornjoj tablici.

Tijekom godine se nisu obavljali transferi između razina dostupnih pokazatelja 1 i 2.

(a) **Financijski instrumenti na razini 1**

Fer vrijednost financijskih instrumenata na razini 1 uključuju dionice JANAF-a klasificirane kao ulaganja raspoloživa za prodaju i utržive vrijednosnice za koje je vrijednost određena prema cijenama koje kotiraju na tržištu. Tržište se smatra aktivnim ako su cijene koje kotiraju trenutne i redovito dostupne.

(b) **Financijski instrumenti na razini 2 i 3**

Fer vrijednost financijskih instrumenata kojima se ne trguje na aktivnom tržištu je određena metodama vrednovanja.

Posebne metode vrednovanja korištene za vrednovanje financijskih instrumenata uključuju:

- Fer vrijednost zaštićenih transakcija vezanih uz cijenu robe se izračunava na temelju ostvarenih povijesnih kotacija od Plattsa i tržišnih terminskih kotacija temeljnih roba.
- Fer vrijednost ugrađenih terminskih ugovora u stranoj valuti je utvrđena na osnovi trenutačnih tržišnih tečajeva stranih valuta na datum izvještaja o financijskom položaju te je ugrađeni derivativ vrednovan kao razlika kumulativnog indeksa inflacije između ugovornog eskalatora inflacije i inflacije u državi u kojoj je ugovor izvršen.

Navedene metode vrednovanja koriste tržišne podatke uvijek kada su dostupni te se oslanjaju na specifične procjene subjekta što je manje moguće. Ako su svi značajni ulazni podaci potrebni za fer vrednovanje instrumenata dostupni, instrument je uključen u razinu 2. Ako se jedan ili više značajnih ulaznih podataka ne temelji na dostupnom tržišnom podatku, instrument je uključen u razinu 3.

INA - INDUSTRIJA NAFTE, d.d.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu na dan 31. prosinca 2018. godine

(svi iznosi su prikazani u milijunima kuna)

40. STJECANJE ENI CROATIA B.V.

<u>INA Adria B.V.</u>	<u>Sjedište</u>	<u>Osnovna djelatnost</u>	<u>Datum stjecanja</u>	<u>Udio stečenih dionica (%)</u>	<u>Prenesena naknada</u>
	Amsterdam, Nizozemska	Podrška za eksploataciju nafte i prirodnog plina	15. studenog 2018.	100,0%	-

Dana 15. studenog 2018. godine, proveden je Ugovor o prijenosu udjela, te je INA, d.d. postala jedini vlasnik ENI Croatia B.V., a nakon toga 100% vlasnik hrvatskih offshore područja Sjeverni Jadran i Marica. Kao rezultat toga, Društvo je priznalo dobit pri stjecanju u iznosu od 291 milijun kuna, što se većinom odnosi na dekomisijske troškove preuzete stjecanjem društva, a koji će biti podmireni otpuštanjem diskontiranog iznosa za obvezu tijekom vremena.

Fer vrijednosti identificirane imovine i obveza ENI Croatia B.V. na datum stjecanja je kako slijedi:

Ukupna utvrdiva neto stečena imovina	556
Dobit od stjecanja	(291)
Ukupna naknada	265

41. DOGAĐAJI NAKON DATUMA BILANCE

Organizacijske promjene

S ciljem povećanja efikasnosti i produktivnosti, organizacijskim promjenama koje stupaju na snagu s 1. veljače i 1. ožujka 2019. predviđeno je ukidanje određenih radnih mjesta, smanjivanje broja izvršitelja na pojedinim radnim mjestima, kao i formiranje značajnog broja novih radnih mjesta.

U kolektivnom višku radnika otkazivanjem će biti obuhvaćeno potencijalno ~200 radnika.

INA, d.d. je trenutno u procesu savjetovanja s Radničkim vijećem, te da će se po savjetovanju konačna odluka uputiti na odobrenje Upravi.

INA - INDUSTRIJA NAFTE, d.d.

Bilješke uz financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu na dan 31. prosinca 2018. godine

(svi iznosi su prikazani u milijunima kuna)

42. ODOBRENJE FINACIJSKIH IZVJEŠTAJA

Financijske izvještaje usvojila je Uprava i odobrila njihovo izdavanje dana 13. ožujka 2019. godine.

Potpisali u ime Društva i Grupe 13. ožujka 2019. godine:

Sándor Fasimon, Predsjednik Uprave INA, d.d.

Niko Dalić, član Uprave

Ivan Krešić, član Uprave

Zsolt Pethő, član Uprave

Ákos Székely, član Uprave

Davor Mayer, član Uprave

